Tidskrift för
Schack
Nr 3
1955 · Årg. 61

FIDE:s kongress

*

Storturneringen i Göteborg

*

Ståhlbergs tips

*

Junior-VM

*

SM i Södertälje

*

Ny Sverigemästare

*

Student-VM

*

Lita ej blint på teorin

*

Partier, Studier, Problem, Korrespondensschack

TIDSKRIFT FÖR SCHACK 1955

Redaktör och ansvarig utgivare: Erik Lundin
Redaktion och expedition: Drottninggatan 29 C, Stockholm
Telefon 11 51 95. Postgiro 39 73
Annonsavdelning: Telefon 31 67 22 (kl. 9—12)
Prenumerationspris: helår kr. 10:—

Innehållsförteckning

	Sid.		Sid.
FIDE-kongressen	129	Nya landslagsspelare	137
Sverige—USA	131	FIDE:s nya regler	141
Ståhlbergs sekundant	132	Student-VM	143
Sovjet—Ungern	132	Lita ej blint på teorin	145
Sovjet—USA	132	Finlandsbrev	148
Junior-VM	133	Partier	154
Turn. i Ljubljana	133	Studier	177
Seger mot Danmark	134	Problem	181
Kongressen i Södertälje	135	Korrespondensschack	190
Ny Sverigemästare	137		

Restexemplar av Tidskrift för Schack

utförsäljas till ett pris av 25 öre pr styck. Det gäller udda häften från icke kompletta årgångar 1935—51. Passa på detta tillfälle att till billigt pris komma över värdefulla häften.

Sändas fraktfritt.

DR J. HANNAK

Emanuel Lasker

BIOGRAPHIE EINES SCHACHWELTMEISTERS
Mit einem Geleitwort von Prof. Albert Einstein
(Tyska språket)

Pris inb. (316 sid.) kr. 14:—
Kan rekvireras från TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Tidskrift för Schack

Nr 3

1955 . Årg. 61

FIDE-kongressen

Interzonalturneringen har startat

När detta läses, har årets allt överskuggande schackevenemang i vårt land, den stora interzonalturneringen i Göteborg, redan börjat. Arrangörerna har definitivt lämnat FIDE:s kongressvecka bakom sig — en tid fylld av nyttiga erfarenheter och intressanta upplevelser. FIDE:s president, advokat Folke Rogard, har även denna gång med sin diplomatiska klokhet och personliga pondus på ett överlägset sätt lett delegatförsamlingens förhandlingar, även om det kostat större ansträngningar än tidigare. De för vår egen turnering viktigaste besluten fixerade antalet deltagare till endast 21. Vakanserna efter Yanofsky, Canada, och amerikanerna Reshevsky och Evans fylldes icke. Mer överraskande kom bestämmelsen om att inte mindre än nio — i stället för sex — av interzonalturneringens spelare går vidare till nästa års kandidatturnering, som med största sannolikhet arrangeras av Holland. De ökade chanserna till promotion skärper spänningen kring utgången av denna kolossala turnering.

Invigningsceremonin i Konstmuseets skulpturhall präglades av otvunget gemyt, även om man vid det inledande sherrypartyt kunde förmärka att nervspänningen trots allt fanns. Ryssarna verkade som vanligt orubbligt lugna utom Spasskij som vandrade omkring och bl. a. hälsade på argentinarna, som verkade mer spända, speciellt Panno, som förefaller vara ett veritabelt nervknippe. Unge jugoslaven Fuderer tillhör redan favoriterna med sitt genomintelligenta ansikte, sin okonventionella munterhet och ungdomliga friskhet.

Efter hälsningsanföranden av Göteborgs stadsfullmäktiges ordförande, Ernst Jungen, av Göteborgs schackförbunds hedersordförande, civilingenjör Erik Olson samt av FIDE:s president, advokat Rogard utsågs ett domarkollegium, som förutom turneringens överledare, Fritz Andersson, kom att omfatta Barcza, Ungern, Bondarevsky, Sovjetunionen, O'Kelly, Belgien, och Sajtar, Tjeckoslovakien. Om lottningen är att säga att deltagarna redan från början delats i grupper, så att inga landsmän mötas efter tionde ronden. Dagens applåd och stormande munterhet hälsade den temperamentsfulle Najdorf, när han drog nummer 13. För tillfälligt opasslige Ståhlberg fungerade hans sekundant O'Kelly, som erthöll nummer sjutton, egendomligt nog samma ordningstal, som markerar svenskens plats bland deltagarna, om man tar hänsyn till bokstavsordningen. Lottningen gav följande resultat:

1. T. Petrosjan, Sovjetunionen
2. P. Keres, Sovjetunionen
3. B. Spasskij, Sovjetunionen
4. E. Geller, Sovjetunionen
5. G. Ilivitski, Sovjetunionen
6. D. Bronstein, Sovjetunionen
7. L. Pachman, Tjeckoslovakien

8. B. Rabar, Jugoslavien
9. A. Medina, Venezuela
10. A. Busguier, USA
11. O. Panno, Argentina
12. H. Pilnik, Argentina
13. M. Najdorf, Argentina
14. C. Guimard, Argentina
15. A. Fuderer, Jugoslavien
16. H. Filip, Tjeckoslovakien
17. G. Ståhlberg, Sverige
18. W. Unzicker, Västtyskland
19. B. Sliwa, Polen
20. L. Szabo, Ungern
21. H. Donner, Holland.

Men nu till Evenemanget! Allt är klart för den stora interzonalturneringen i Göteborg. Förberedelserna har pågått sedan i höstas, och nu är man snart vid målet efter kolossala arbetsinsatser av ett numer väl samspelt lag från Göteborgs schackförbund, storklubbarna Kamraterna, Lundby och Manhem samt naturligtvis myndigheter och enskilda personer, alla lika offervilliga och arbetsglada. Den ekonomiska grundvalen säkrades redan på ett relativt tidigt stadium, främst genom en storstilad insats av direktör Åke Reifors. Vidare kan man inte underlåta att nämna den outtröttlige lundbyiten Gunnar Gustafsson, som bl. a. inom sitt eget schacksällskap hopbringat medel till finansiering av belgaren O'Kellys vistelse här under turneringen. Denne skall tjänstgöra som Ståhlbergs sekundant. Organisationsarbetet har varit uppdelat på de sedvanliga kommittéerna och utskotten, och det vore kanske orättvist att framhäva någon medlem framför de andra. Dock har det inte varit svårt att se, att i första hand Ivar Havner, organisationskommitténs vice ordförande, jämte sin allestädes närvarande medhjälpare Arne Berggren. Den senare har fungerat som generalsekreterare på ett i allo oklanderligt sätt men har dessutom hunnit med åtskilligt annat, särskilt snabba problemlösningar i kinkiga situationer vid mottagningen och inkvarteringen av alla de långväga gästerna. En kväll fick han till och med egenhändigt rycka den ungerske delegaten Sandor Fülöp ur tullmyndigheternas klor ute på Torslanda. Fülöp, som enligt sin delegatkamrats, Lajos Asztalos, utsago, är en notorisk "förläggare", hade tappat sitt pass på flygplanet från Köpenhamn. Mottagningskommittén infångade den sympatiske och kultiverade Harold Golombek, Englands delegat, den soignerade greve Dal Verme från Italien och de gemytliga saarländarna Jost och Fister. När ungrarna dröjde, anade man oråd och störtade in i tullhallen, där den resignerade altmeister Asztalos vred sina händer. Fülöp hade placerats i returplanet till kontinenten med en annans bagage. Tablå! I sista sekunden räddades ungraren av Berggren, som sen via ett telefonsamtal med ungerske ministern i Stockholm lyckades få behålla sin dyrbara fångst.

Den gångna veckan, d. v. s. enligt vanlig kristen tideräkning "första kräftveckan", har dominerats av delegaternas arbete i kommittéer och i den stora generalförsamlingen. FIDE:s president, advokat Rogard, och dess sekreterare, aktuarie Björk, har på ett beundransvärt sätt trotsat den pressande hetta och med aldrig sinande krafter och tålamod lotsat delegatskaran genom ibland rätt stormiga farvatten fram till en åtminstone acceptabel ankarplats. Besluten har med andra ord inte alltid varit enstämmiga. Mongoliet och Iran invaldes som nya FIDE-nationer utan längre tvekan, och inte heller behövde man diskutera utnämningen av två nya stormästare, de unga jugoslaverna Ivkov och Matanovic. Följande spelare erhöll titeln internationell mästare: P. Frydman, Argentina, F. Anderson, Kanada, Bernt Larsen, Danmark, J. Kupper, Schweiz, och N. Karaklajic, Jugoslavien. Dessutom utsågs en rad nya internationella domare, nämligen Masia, Argentina, Sajtar, Tjeckoslovakien, Djaja och Timet, Jugoslavien. Ett tidigare förslag om förläggandet av 1956 års schackolympiad till Moskva godkändes definitivt. Omedelbart före densamma äger nästa års världsschackkongress rum. 1957 års junior-VM placerades i Toronto, Kanada.

Den mest brännande frågan var utan tvekan problemet vilka som skulle fylla ut vakanserna i interzonalturneringen efter Reshevsky, Evans och Yanofsky. Världsmästaren Botvinnik, delegat för Sovjetunionen, röstade på Kotov, argentinaren Castell-Mendez talade för Bolbochan och Gligoric för Pirc. Holländaren van Steenis röstade för strikt tillämpning av FIDE-reglerna: inga startande utöver de kvalificerade. Detta sista förslag segrade vid omröstningen med siffrorna 17—9. Emellertid måste man votera på nytt, sedan flera delegater förklarat, att de missförstått propositionen. Resultatet blev detsamma. Med siffrorna 14—14 och med presidentens utslagsröst segrade "regelförslaget", vilket givetvis förorsakade stor besvikelse hos de "uteslutna".

Under världsschackkongressens slutskede kom Sovjetunionens delegater med det rätt överraskande förslaget, att nio man i stället för sex skulle gå vidare från interzonalturneringen. Detta blev också kongressens beslut, och man kan alltså redan nu se fram mot nästa evenemang — kandidatturneringen i Holland 1956, där dessutom Smyslov ställer upp för att kämpa om rätten att 1957 möta Botvinnik i match om världsmästerskapet. Världsmästaren deltager också i kandidatturneringen — givetvis utom tävlan — som en hyllning till Aljechins minne. Det blir 1956 tio år sedan denne avled i Lissabon.

Lördagen den 13 augusti avslutades FIDE:s kongress med en bankett, och sedan är det schackspelarnas tur att mäta sina krafter med varandra. Söndagen den 14 skedde mottagningen av deltagarna i Konstmuseets skulpturhall under högtidliga former, och därefter verkställdes inlottningen av de 21 deltagarna. Måndagen den 15 spelades första ronden i Konsthallen, där man redan "generalrepeterat" med en landsmatch mot Danmark 11—12 augusti. Turneringskommitténs ordförande Erland Elofsson brukar veta, hur man sköter arrangemangen perfekt, men det är ju alltid säkrast att "spela in sig", om man har tillfälle.

Och vem skall vinna denna jätteturnering, och vilka ska kvalificera sig till nästa omgång? Det är inte lätt att säga, och deltagarna själva rycker på axlarna åt dylika naiva frågor eller också gör de som Botvinnik, pekar ut genom fönstret på den vackra sommarhimmeln och säger: "Very nice!" Dock är det inte svårt att förstå, att världsmästaren är svag för Spasskij och att han av alla schackspelare är mest imponerad av Bronstein, som han inte tvekar att karakterisera som den farligaste "of them all". Vår egen stormästare Ståhlberg tippade sig själv som nummer 16 eller 17 och citerade sedan på stående fot Poes "The Raven" på utsökt engelska. Skämt eller inte, men Ståhlberg är väl medveten om att han får det väldigt svårt att hävda sig i konkurrensen. Alla kommer trimmade till tänderna, och det blir en lång och krävande turnering, som kommer att ställa mycket stora krav på deltagarna. Ryssarna är som vanligt ytterst välrustade och utgör dessutom ett helt lag. Allt talar för en rysk slutseger — kanske Bronstein?

E. U.

SVERIGE—USA 2½—4½

Vid amerikanernas hemresa från Moskva över Stockholm blev en "inofficiell" landskamp Sverige—USA anordnad i Saltsjöbaden av Sveriges schackförbund och Stockholms-Tidningen. Matchen ägde rum den 10 juli under pressande värmebölja. Endast sju amerikaner var i tillfälle att ställa upp. Reshevsky hade med vit ett lätt arbete med Danielsson ,som gav upp efter 32 drag. Hörberg höll spelet jämnt med Bisguier, medan Ekenberg kom sämre mot Evans och tvinagades ge upp efter 42 drag. Ett svårt förbiseende av Sterner ledde till förlust redan efter 24 drag. Partierna Jonsson—Kewitz, Sköld—Kashdan och Nilsson—Horowitz avbröts, och då tiden inte medgav att de slutspelades översändes de till dr Euwe för avdömning. Man tippade då förlust för Nilsson och Jonsson samt vinst för Sköld. Dr Euwe räddade emellertid såväl Nilssons som Jonssons ställningar till remi och gav Sköld den väntade segern.

Slutresultatet blev därigenom 4½—2½ till USA:s favör.

Sverige—USA

Danielsson—Reshevsky	0—1
Hörberg—Bisguier	½—½
Ekenberg—Evans	0—1
Sterner—Pavey	0—1
Jonsson—Kewitz	½—½
Sköld—Kashdan	1—0
Nilsson—Horowitz	½—½

STÄHLBERGS SEKUNDANT SKRIVER I TfS

O'Kelly

Systemet med sekundanter i viktiga tävlingar synes vara ofrånkomligt, sedan må man ha vilken uppfattning man vill om dess berättigande.

Som Ståhlbergs medhjälpare och moraliska stöd under Göteborgs-turneringen tjänstgör den synnerligen framstående internationelle mästaren O'Kelly de Galway. Detta har ekonomiskt möjliggjorts genom garantier från Lundby Schacksällskap i Göteborg och från TfS, som engagerat belgaren att skriva partikommentarer och en slutartikel från turneringen. I övrigt ägnas stort utrymme åt den interzonala kraftmätningen i nästa häfte av tidskriften. Vidare skildrar där Hildebrand den nordiska turneringen i Oslo, vilken pågår som bäst när detta nummer skickas ut.

Beräknad utgivningsdag för nästa nummer blir den 20 november.

SOVJET—UNGERN 20—12

En match med 4-mannalag i åtta ronder har spelats i Budapest mellan Sovjet—Ungern. Ryssarna fick hårt motstånd, men så hade de också lämnat ett minst lika starkt 4-mannalag hemma, t. ex. Botvinnik, Smyslov, Geller, Spassky. I Budapest spelade: Bronstein (4½ på 7), Keres (5 på 7), Ilivitsky (3 på 6), Petrosian (5½ på 7) samt reserven Mikenas (2 på 5). I det ungerska laget hade Szabo 2½ på 7, Barcza 3 på 7, Benkö 3½ på 8, Bilek 2½ på 7 och reserven Kluger en remi mot Ilivitzky. Totalt vann ryssarna 11, förlorade 3, medan 18 partier slutade remi. Matchen avslutades en månad före mötet Sovjet—USA. Partier i detta häfte.

SOVJET—USA 25—7

Revanschmatchen Sovjet—USA i Moskva i början av juli blev som väntat ett nytt nederlag för amerikanerna, denna gång med rent katastrofala siffror. Endast Reshevsky kunde visa ett spel av rysk klass; han utgick till och med som segrare i fyrkampsmötet med Botvinnik. Även Evans kunde hävda sig ganska bra, det var nära att han fick oavgjort med Bronstein. Han hade nämligen upplagd vinst i ett parti, men förhastade sig i tidsnöd. Kashdans tre remier mot Tajmanov, en vinst för David Byrne mot Geller och brodern R. Byrnes enda remi mot Keres var i övrigt hela skörden. Vid matchen i New York förra året gjorde amerikanerna en betydligt starkare insats, den ryska segern stannade då vid 20—12.

De individuella resultaten vid årets match framgår av följande uppställning:

Sovjet						*USA*				
Rond	1	2	3	4		Rond	1	2	3	4
Botvinnik	0	½	½	½	—Reshevsky	1	½	½	½	
Smyslov	1	1	1	1	—Bisquier	0	0	0	0	
Bronstein	½	1	½	½	—Ewans	½	0	½	½	
Geller	1	1	0	1	—D. Byrne	0	0	1	0	
Keres	½	1	1	1	—R. Byrne	½	0	0	0	
Petrosian	1	1	1	1	—Horowitz	0	0	0	0	
Taimanov	½	½	½	1	—Kashdan	½	½	½	0	
Kotov	1	1	1	1	—Steiner	0	0	0	0	
S:a	5½	7	5½	7	=25	S:a	2½	1	2½	1=7

Junior-VM i Amsterdam

Starkt spel av göteborgare

Brännande ökenhetta, röda aftonhimlar och gnistrande blått saltvatten vecka efter vecka ... Hela juli har runnit bort som en enda solmättad dag. Några åskskurar och skyfall markerade ingången till augusti, som tycks bli varm nog även den. Man erinrar sig förstrött, att det någon gång för länge sen var en schackkongress i Södertälje, där göteborgarna inte var särdeles talrikt representerade och inte heller skördade några lagrar att tala om — med ett undantag. Ernst Ähman, som har typiska kongressnerver skötte sig bra som vanligt och blev trea i en landslagsgrupp, men hamnade ändå på reservbänken i sommarens landsmatcher mot USA och Danmark.

En annan göteborgare, gymnasisten Hans Brodén, har också varit "inblandad" i högre schackliga sammanhang i sommar. Junior-VM i Antwerpen var enligt hans brevrapporter en jättetävling, där svensken överraskande tog 50 proc. i den svåra grupp C, som vanns av spanjoren Farré på 5½ poäng. 2—3 plats delade Mednis, USA (med Bisguier som sekundant) samt Keller, Schweiz, på 5 poäng. Sedan följde Ciric, Jugoslavien, Kreppenhofer, Österrike, samt Brodén, alla på 3½ poäng. Tringov, Bulgarien, och Spasskij (med Averbach som sekundant) tog de båda andra grupperna och i finalen (10 man) segrade som väntat den unge ryssen, som nu befinner sig i Göteborg för att söka vinna en något svårare tävling — interzonalturneringen 1955. Finalgruppens slutresultat såg ut så här:

1.	Spasskij, Sovjetunionen	8	poäng
2.	Mednis, USA	7	„
3.	Farré, Spanien	6½	„
4.	Portisch, Ungern	6	„
5.	Tringov, Bulgarien	6	„

Därefter följde i ordning Keller, Schweiz, van Oosterom, Holland, Hällström, Finland, Schweber, Argentina, och Johannesen, Norge. Den sistnämnde erövrade f. ö. turneringens skönhetspris med sitt parti mot "jumbokamraten" Schweber, detta dock i den förberedande grupp B.

Brodén spelade inte alls dåligt och vann bl. a. ett fint angreppsparti mot Philippe, Luxemburg, i C-gruppen. Han hade också ett intressant parti mot Mednis. Jag citerar: "Efter 11 drag stod jag fint, offrade bonde +kvalitet+pjäs. Mednis försvarade sig kallblodigt och gav tillbaka pjäsen, då han hade en otäck fribonde på h-linjen understödd av två torn. Jag offrade på nytt pjäs och torn för dam och lyckades hålla remi." I den s. k. klassifikationsturneringen med de övriga 14 deltagarna (9 ronder, Monrads system) klarade sig svensken också bra, bättre än någon annan av hans landsmän tidigare gjort i ett officiellt junior-VM:

1.	Ciric, Jugoslavien	7½	poäng
2.	Johannsson, Island	6½	„
3.	Brodén, Sverige	6½	„
4.	Lloyd, England	6½	„
5.	Jörgensen, Danmark	5½	„
6.	Klages, Västtyskland	4½	„

E. U.

KARAKLAJIC VANN I LJUBLJANA

I den jugoslaviska staden Ljubljana (uttalas så gott det går) spelades under juli en internationell turnering med 18 deltagare. Årets vinnare av jugoslaviska mästerskapet, Karaklajic, hemförde en knapp seger före två landsmän, medan Ståhlberg fick samma placering som i Hamburg: delat 4—5 pris. Hans resultat blev 4 vinst, 12 remi och endast ett förlust, mot Bulgarienmästaren Padewsky. Han slog bl. a. Karaklajic. Under tävlingen rådde en värme som nästan var av denna sommars svenska format.

Turneringens slutresultat blev följande: Karaklajic 11½, Milic 11, Udovsic 10½, Ståhlberg och Padewsky 10, Pirc, Witkowsky, Puc, Bertok, Kieninger och Gabrovsek 9, Vidmar 8, Bogdanovic, Grosek och Robac 7½, Krivec och Persitz 5½, Paoli 4½ poäng.

SVENSK SEGER MOT DANMARK

11½—6½ och två avbrutna partier med trolig vinst.

Den 11 och 12 augusti utkämpades en landsmatch på tio bord i Konsthallen i Göteborg, ett slags generalrepetition om man så vill inför den stora interzonalturneringen, som tar sin början i samma spellokal måndagen den 15 augusti. Spellokalens belägenhet är den bästa tänkbara och utrymmena väldisponerade även om den cirkelrunda entréhallen nog måste avskärmas på ett mer effektivt sätt från själva turneringssalen för att neutralisera publiksorlets störande ekoeffekter. Den relativt fåtaliga skara, som nu vandrade omkring i Konsthallen, hade god plats, men förmodligen blir det — åtminstone de första dagarna — mycket trångt om saligheten under interzonalturneringen. Ryssarna, som naturligtvis passade på att bekanta sig med lokalen, tyckte att den verkade alldeles för liten — de är ju också vana vid en för våra förhållanden enorm publikanslutning i sitt eget land. Denna gång ställdes alltså arrangörerna inte på några större prov — det mesta arbetet är redan undanstökat — och kraftmätningen med de danska vännerna försiggick i stilla ro utan några som helst uppskakande händelser.

I själva partierna hände förstås en del. Man hade väntat en betydligt hårdare kamp, eftersom de "gamla" essen saknades i det svenska laget. Ståhlberg fanns på plats, men föredrog att vila sig till måndagens ansträngningar. Den nyutnämnde internationelle mästaren vid Danmarks första bord, Bernt Larsen hade ingen lycka med sig mot den rutinerade och bistert sammanbitne "Dana" utan fick bita i gräset båda gångerna i sega positionspartier. Det andra avbröts visserligen, men i trolig vinstställning för Danielsson. Hörberg och Nielsen svarade för ett par verkliga publikpartier med vilda kungsangrepp och tidsnödsdramatik. Båda vann sitt vita parti. Vid tredje bordet segrade "Zäta" i en sicilianare mot E. Pedersen, som hårt trängd satte bort damen. Dagen efter enades de om remi efter ett synnerligen hårt och invecklat spel. Sköld förlorade första dagen mot Hage i en till synes mycket jämn avbrottsställning. I det andra partiet var svensken mycket illa ute och hans energiska motspel kostade till slut en bonde och en faslig massa tid. Egendomligt nog föll klockan för dansken i stället. Denne hade missuppfattat dragserien! Eric Jonsson delade poängen med Petersen. Den senare råkade vinna som svart och detta blev för mycket för göteborgaren, som dagen efter kvitterade artigheten. Sterner och Andersen spelade remi först och i det andra partiet vann svensken efter ett växlingsrikt spel. Goode angrep friskt gamle Norman-Hansen, som visserligen framtvingade dambyte men ändå blev två bönder under. Fredagens parti avbröts med kvalitet över för Goode efter ett idérikt försvar och starkt motspel. Joffe hade det svårt mot unge Ingerslev vid åttonde bordet. Som vit försökte svensken bryta sönder en remisställning med ett pjäsoffer, vilket helt misslyckades. Påföljande dag fick han som svart nöja sig med remi efter en lovande kvalitetsförlust (-offer?). Sundberg vann som vit mot E. V. Nielsen efter kungsangrepp och lyckades avveckla parti nummer två till remi. Stenborg slutligen lyckades pressa sig till vinst i ett remibetonat parti mot Hartvig Nielsen. En spännande fejd utspelades nästa dag mellan dessa kombattanter, som bekämpade varandra med ömsesidiga matthot, vilka dock smälte ihop till en remiställning med olikfärgade löpare.

Danskarna hade ingen lycka med sig i sin "vita" rond. Kampen var i verkligheten betydligt hårdare än det siffermässiga resultatet utvisar. Trots allt kan man nog tala om en bekväm seger för Sverige mot det i stort sett ordinarie danska laget, där man väl egentligen bara saknade veteranen Enevoldsen och ungdomen Palle Ravn. Slutresultatet blev sålunda (två avbrutna partier till Finlands schackförbund för avdömning):

Sverige:			*Danmark:*	
Danielsson	1	A—Larsen	0	A
Hörberg	1	0—A. Nielsen	0	1
Nilsson	1	½—E. Pedersen	0	½
Sköld	0	1—Hage	1	0
Jonsson	0	1—Petersen	1	0
Sterner	½	1—Andersen	½	0
Goode	1	A—Norman-Hansen	0	A
Joffe	0	½—Ingerslev	1	½
Sundberg	1	½—E. V. Nielsen	0	½
Stenborg	1	½—H. Nielsen	0	½

Kongressen i Södertälje

Sveriges schackförbund höll sin 39:e ordinarie kongress den 14 juni 1955 på Stadshotellet i Södertälje. Deltagarna hälsades välkomna av uno Sellberg för Södertälje Schacksällskap, varefter förbundsordförande Folke Rogard framförde kongressens tack för att stadens schacksällskap åtagit sig att mottaga kongress och turneringar.

Till styrelse omvaldes enhälligt: ordf. Folke Rogard, Stockholm, vice ordf. J. E. Ekelund, Örebro, sekr. Jostein Westberg, Stockholm, skattm. Fritz Andersson, Halmstad; ordinarie ledamöter: Olov Carlberg, Örebro, Ivar Havner, Göteborg, Olof Lemon, Malmö, Gunnar Magnusson, Stockholm, Jean Mörby, Lidköping, Uno Samuelsson, Hedemora, samt suppleant Gideon Claesson, Huskvarna. Sedan ordinarie ledamoten C. O. Asphem, Luleå, och suppleanten Evert Larsson, Göteborg, avböjt återval, nyvaldes till ordinarie ledamot Harry Åhman, Boden, och till suppleant Gösta Håkansson, Göteborg.

*

Kongressen beslöt att allsvenska serien skall spelas under hösthelgen 5—6 november. Anmälningstiden utgår den 20 september; anmälningsavgiften till årets serie är 300 kr. per lag. Smålands schackförbund hade i en motion föreslagit, att till mom. 11 i reglementet för allsvenska serien skulle fogas ett nytt — fjärde — stycke av följande innehåll:

"Därest samtliga från visst distriktsförbund till deltagande i serien anmälda klubblag äro kvalificerade, äger distriktsförbundet att härjämte anmäla ytterligare ett klubblag till deltagande i division III."

Förslaget godkändes.

Med 3.632 röster mot 2.628 beslöt kongressen att höja medlemsavgiften med 50 öre till 3 kr. för medlem född senast år 1935, medan avgiften för yngre medlemmar utgår med 25 öre. Minoriteten röstade för bibehållande av nu utgående avgifter, och från fyra distriktsförbund nedlade ombuden sina röster.

Ernst Åhman, Göteborg, begärde att centralstyrelsen skulle verka för nedsatta biljettpriser från och till schacktävlingar inom landet. Han åberopade, att nyligen meddelats generella bestämmelser om sådan nedsättning vid resor till och från idrottstävlingar. Härpå upplyste vice ordf., att ärendet varit och är under fortlöpande behandling genom förhandlingar med Kungl. Järnvägsstyrelsen. Th. Jacobsson, Gotlands schackförbund, hemställde att man i samband härmed undersökte möjligheterna för nedsättning även av biljettkostnad för båtresa.

Den på föredragningslistan upptagna punkten "Tidskriftsfrågan" blev föremål för en intensiv och långdragen debatt. Det framgick emellertid, att de närvarande ombuden hade otillräcklig förhandsinformation och — som flera efteråt framhöll — "aldrig fick något riktigt grepp på det hela".

Frågan uppkom redan vid kongressen 1954, efter ett yttrande av Harald Malmgren, Tierp. Därvid diskuterades att omlägga "Schackbladet" till en månadstidskrift. Centralstyrelsen fick i uppdrag att utreda kostnader m. m. och framlägga ett förslag till 1955 års kongress. Efter verkställd utredning hade styrelsen låtit distribuera en kostnadsberäkning för utgivning av en schacktidskrift med tio 32-sidiga nummer per år. Centralstyrelsen förelade kongressen möjligheten av att utgiva en sådan tidskrift i samarbete med ett större tidskriftsförlag; som ett andrahandsalternativ skulle den utges i förbundets egen regi. Under diskussionen klarlades, att frågan icke kunde lösas genom en generell avgiftshöjning med fyra kronor per år och medlem. Finansieringen borde lösas genom frivillig prenumeration.

På eget initiativ hade centralstyrelsen inlett underhandlingar med red. E. Lundin om en eventuell överlåtelse till landsförbundet av Tidskrift för Schack i syfte att denna från och med årsskiftet 1955/56 skulle utgivas som förbundets tidskrift. Kongressen uttalade som ett önskemål av första

Överlastade pristagare: Fr. v. Bengt Ekenberg, Gösta Danielsson, Bengt Hörberg.

ordningen att ett sådant övertagande i första hand skulle eftersträvas.

Nästa kongress skall hållas i Borås i mitten av juli 1956. Den inbjudande Schackklubben Fenix i Borås arrangerar det hela i samband med sitt 50-årsjubileum.

*

Tävlingarna hölls i den hypermoderna Mariekällskolan, den hittills bästa lokalen för stortävlingar av det slag som våra SM numera utgör. I den stora aulan fick man en känsla av att befinna sig i Blå Hallen i Stockholms Stadshus? Det var ett stort plus att man som här kunde få en klar bild av vilka som verkligen var med i leken. I det avseendet har de föregående årens "schackschack" inte hållit måttet. När man har varit tvungen att placera grupperna i ett otal smårum, så har också den personliga kontakten mellan schackvännerna försvårats. Efter årets SM ligger ett motto i luften: Så ska vi hat.

I turneringarna deltog 369 SM-aspiranter. Dit hör givetvis även juniorerna. Grupp I i landslagsklassen hemfördes inte direkt oväntat — snarare pliktskyldigast — av titelförsvararen Bengt Hörberg. Men det var ingen övertygande seger, bara tre vinster och fem remier — märkligt att det ändå räckte till gruppseger. Buskenström hade nämligen hela fyra segrar på sina fem första partier; sedan mattades han till den grad att det blott blev delad 4—5 placering. Stockholmsparet Joffe—Nyman armbågade sig fullt rättvist före.

En vacker och övertygande gruppseger togs av "veteranen" Gösta Danielsson. Och detta trots att flera av konkurrenterna var betydligt bättre förberedda. Danielsson har inte på länge synts till i allvarliga tävlingar, men gamla takter sitter tydligen i. Han gjorde flera verkligt starka partier. Denna grupp var nog den hårdaste, och striden om platserna närmast blev knivskarp med hårfina skillnader.

Ännu en "otränad veteran" dyker upp och kullkastar en del tips: Bengt Ekenberg går i mål som segrare i tredje gruppen med landslagsklassens poängmässigt vackraste resultat. Så mycket märkligare som han fortfarande arbetar med sina gamla, "officiellt" tvivelaktiga öppningar. Det är dock tydligt att sådant spelsätt har en avsevärd psykologisk styrka. Sköld halkade efter i början, och det hjälpte inte att han tog fyra raka på slutet (det gjorde Ekenberg också . . .). Åhman, Göteborg, svarade också för en god insats.

I särspelsturneringen möttes först Hörberg—Ekenberg. Den förstnämnde fick det friare spelet, men han överskattade sina chanser och slog in på fel väg. Ekenberg skötte försvaret mycket bra; trots svår tidsnöd prickade han in så starka motdrag att Hörberg tvingades ge upp just som dragserien var klar. Efter två timmars paus måste Ekenberg ställa upp till ny rond — mot utvilade Danielsson. Ekenberg, som hade vit, borde nu taktiskt ha strävat efter en lugn och solid öppning — det finns dock sådana! — I stället spelade han 1. e4, c5. 2. f4 ("Inget bra drag", anmärker Euwe.). De ställningsproblem som senare uppkom i partiet förmådde Ekenberg heller inte lösa. Samverkande orsaker härtill var: psykisk trötthet och 2. f2—f4. Danielsson genomförde partiet i god stil och vann efter 50 drag.

Följande dag hade Danielsson vit i det avgörande partiet mot Hörberg, och den remi som han behövde för att vara slutsegrare uppnådde han ganska lätt.

Sverigemästare på gammal rutin

Gösta Danielsson har alltså på "gamla dar" lagt sig till med sitt första Sverigemästerskap. Det är precis 20 år sedan han i nationstävlingarna i Warszawa gjorde sin berömda debut i det svenska landslaget. Då liksom i Stockholm 1937 var Danielsson vår överlägset främste poängplockare. I svenska mästerskapet har han förut bara spelat två gånger, annars hade väl en sådan titel infunnit sig långt tidigare. Ändock var hans seger nu en smula överraskande. Men kanske man övervärderar betydelsen av praktisk och teoretisk förberedelse? I det avseendet låg i varje fall Z. Nilsson bäst till utan att kunna infria förväntningarna. Danielsson ställde upp helt otränad och slog ut medtävlarna på sin gamla rutin och med dito spelöppningar. Även Bengt Ekenberg gjorde med liknande förutsättningar en god insats i turneringen. Inte heller han har spelat på länge och hans varianter verkar förlegade. Den detroniserade mästaren Hörberg har ännu inte den rätta rutinen. I finalpartiet mot Ekenberg använde han fel taktik. Hörberg hade en god ställning, men förstörde allt med indifferenta drag i försök att utnyttja Ekenbergs svåra tidsnöd.

*

Det är ingen tvekan om att Danielsson har spelat bäst i denna turnering och är den värdigaste segraren. Det är inte hans fel, att tävlingen om landets högsta schackvärdighet blivit utsatt för ett organisatoriskt missgrepp. Att låta en enkelrondig turnering mellan tre gruppsegrare fälla utslaget är redan att göra det hela till en slumpens lek. Granskar man sedan de tillfälligheter, som fått vara med i spelet, måste man efterlysa ett sportsligt rättviseförfarande. Så här ser schemat ut för särspelet: A möter B medan C vilar eller gymnastiserar. Efter fem timmars hård kamp får A två timmars paus för måltid och i övrigt rätt illusorisk vila, varefter han måste ställa upp till ny hård kamp mot den utvilade C. Men om A och B:s parti inte händelsevis hade blivit färdigspelat just efter fem timmar, så skulle detta parti fortsättas efter två timmar. Och något nytt parti hade icke påbörjats samma dag . . . Före spelets början protesterade "B" mot eventualiteten att vara tvungen att spela dubbla ronder samma dag. Nu blev i stället "A" den lidande parten.

Förslag till ett rättvisare system för framtiden lär redan vara under utarbetande.

Nya landslagsspelare

Landslagsklassen får ett fint nytillskott. Gunnar Lundh, Gävle, och Harry Åhman, Boden, lade beslag på var sin gruppseger i mästarklassen.

Åhman började i hög stil med 4½ poäng av de fem första partierna. Även om hans slutseger ändå blev ganska knapp, så var den aldrig hotad. Arnstam låg dock hela tiden väl framme, för att inte tala om veteranen Simon Krenzisky. Denne knep 4½ poäng på de sex första ronderna, men vägrade att anstränga sig på de tre sista . . .

Harry Åhman

Jostein Westberg

Gunnar Lundh

Gunnar Lundh hade betydligt svårare att skaka av sig sin värste konkurrent, Malte Lilliestrom. De fick samma slutsiffra, men "målkameran" avgjorde till gävlebons fördel. I övrigt hänvisas till tabellerna.

Både Lundh (f. 1913) och Åhman (f. 1912) har en lång schackbana med många framgångar bakom sig. Ett par lika rutinerade "debutanter" har landslagsklassen aldrig haft.

I raden av nykorade mästare finner man en kvartett ungdomar, nämligen Lennart Ljungquist, Jönköping, samt stockholmarna Åke Olsson, Bernt Söderborg och T. Tamm.

Det blir intressant att se hur de hävdar sig i fortsättningen. Årets mästarkull räknar ytterligare fem man, och alla dessa har i andra sammanhang redan hunnit visa sina mästarvärdigheter. Nämligen segraren i grupp 2, T. Danielsson, Linköping, och tvåa i samma grupp, S. Cederlind, Karlskoga. Denne har redan haft mästartiteln i flera år, och hunnit med att både "spela ned sig" och upp igen! Värmlandsmästare 1944 och 1946. Vidare fick Gotland ännu en mästare i Hartvig Larsson, Visby, och Stockholm två genom L. Apelqvist och J. Westberg.

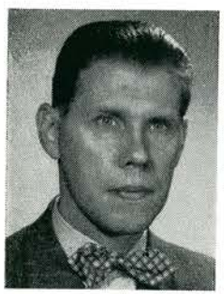

Sixten Cederlind

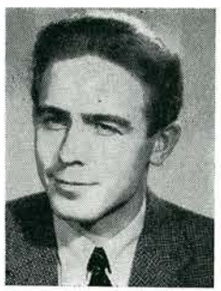

Lennart Apelquist

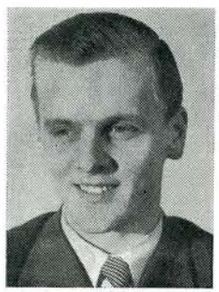

Lennart Ljungquist

Hartvig Larsson

Sverigemästerskapet 1955

Landslagsklassen grupp 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Poäng
1. B. Hörberg	—	½	½	1	½	½	1	½	1	5½
2. M. Joffe	½	—	1	½	0	1	1	½	½	5
3. S. Nyman	½	0	—	½	1	1	½	1	½	5
4. A. Werle	0	½	½	—	1	½	0	1	1	4½
5. S. Buskenström	½	1	0	0	—	0	1	1	1	4½
6. A. Fridh	½	0	0	½	1	—	½	0	1	3½
7. O. Karlin	0	0	½	1	0	½	—	½	1	3½
8. O. Kinnmark	½	½	0	0	0	1	½	—	½	3
9. A. Hildebrand	0	½	½	0	0	0	0	½	—	1½

Landslagsklassen grupp 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P:g
1. G. Danielsson, Stockholm	—	½	½	1	1	1	½	1	1	6½
2. O. Sterner, Stockholm	½	—	1	1	½	0	1	0	1	5
3. A. Burehäll, Stockholm	½	0	—	1	0	½	½	1	1	4½
4. Z. Nilsson, Stockholm	0	0	0	—	1	1	½	1	1	4½
5. Å. Stenborg, Västerås	0	½	1	0	—	½	½	1	1	4½
6. L. Laurine, Göteborg	0	1	½	0	½	—	½	1	½	4
7. G. H. Andersson, Skoghall	½	0	½	½	½	½	—	½	½	3½
8. A. Bergqvist, Stockholm	0	1	0	0	0	0	½	—	½	2
9. B. Ahlgren, Landskrona	0	0	0	0	0	½	½	½	—	1½

Landslagsklassen grupp 3.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P:g
1. B. Ekenberg, Hälsingborg	—	1	½	1	1	1	½	1	1	7
2. K. Sköld, Stockholm	0	—	½	½	1	1	1	1	1	6
3. E. Åhman, Göteborg	½	½	—	½	1	½	1	1	½	5½
4. S. Carlsson, Västerås	0	½	½	—	½	½	½	½	1	4
5. W. Pettersson, Norrköping	0	0	0	½	—	1	½	½	1	3½
6. G. Backlund, Stockholm	0	0	½	½	0	—	½	½	1	3
7. N. Bergqvist, Stockholm	½	0	0	½	½	½	—	½	½	3
8. A. Svensson, Falköping	0	0	0	½	½	½	½	—	½	2½
9. H. Broberger, Stockholm	0	0	½	0	0	0	½	½	—	1½

SM-FINALEN

	1	2	3	Poäng
1. G. Danielsson, Stockholm	—	1	½	1½
2. B. Ekenberg, Hälsingborg	0	—	1	1
3. B. Hörberg, Stockholm	½	0	—	½

Mästarklassen grupp 1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	P:g
1. H. Åhman, Boden	—	1	1	1	0	1	1	½	½	½	6½
2. K. Arnstam, Växjö	0	—	1	0	1	1	1	½	½	1	6
3. L. Molin, Stockholm	0	0	—	1	0	0	1	1	1	1	5
4. E. Wendelin, Sandviken	0	1	0	—	1	0	0	1	1	1	5
5. O. Appelqvist, Stockholm	1	0	1	0	—	0	0	½	1	1	4½
6. S. Krenzisky, Malmö	0	0	1	1	1	—	1	0	0	½	4½

7.	G. Källgren, Köping	0	0	0	1	1	0	—	½	½	1	4
8.	H. Sundqvist, Fagervik	½	½	0	0	½	1	½	—	½	½	4
9.	R. Utuste, Göteborg	½	½	0	0	0	1	½	½	—	1	4
10.	F. Karlsson, Göteborg	½	0	0	0	0	½	0	½	0	—	1½

Mästarklassen grupp 2.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	P:g
1.	G. Lundh, Gävle	—	½	1	½	1	½	½	1	1	1	7
2.	M. Lilliesträm, Huskvarna	½	—	½	½	1	½	1	1	1	1	7
3.	Å. Edbäck, Borlänge	0	½	—	1	½	½	½	1	1	1	6
4.	H. Fröberg, Härnösand	½	½	0	—	0	1	1	1	1	½	5½
5.	O. Nilsson, Eskilstuna	0	0	½	1	—	1	1	0	1	½	5
6.	K. Johannesson, Göteborg	½	½	½	0	0	—	½	1	1	1	5
7.	G. Eidenfeldt, Stockholm	½	0	½	0	0	½	—	½	0	1	3
8.	H. Gustafsson, Sandviken	0	0	0	0	1	0	½	—	1	½	3
9.	K. E. Gannholm, Burs	0	0	0	0	0	0	1	0	—	1	2
10.	N. Jerrefalk, Stockholm	0	0	0	½	½	0	0	½	0	—	1½

Pristagare i klass I:

Grupp 1: Åke Olsson, Stockholm, 9½, N. Carlsson, Köping, 9, G. Jacobsson, Göteborg, 7, N. Sjökvist, Karlskoga, 6½.

Grupp 2: T. Danielsson, Linköping, 7½, S Cederlind, Karlskoga, 7, A. Andersson, Kristianstad, och W. Österman, Stockholm, 6, T. Oscarsson, Hälsingborg, 5.

Grupp 3: Hartvig Larsson, Visby, 9, S. Hagberg, Stockholm, 8½, G. Östberg, Skoghall, 8, B. Holmer, Eslöv, 7.

Grupp 4: L. Ljungqvist, Jönköping, Ned Hansson, Visby, 8, A. G. Bohman, Eskilstuna, 7, R. Strömberg, Gävle, 6, G. Malmberg, Göteborg, 5½.

Grupp 5: B. Söderborg, Stockholm, 7½, L. Sepp, Stockholm, 7½, W. Olofsson, Göteborg, 6½, C. E. Svanberg, Stockholm, 6, S. Andersson, Karlskoga, 5.

Grupp 6: T. Tamm, Stockholm, 8, S. Persson, Malmö, Å. Boman, Trollhättan, E. Larsson, Stockholm, och A. Tallberg, Sandviken, alla 7½ p.

Grupp 7: L. Apelqvist, Stockholm, 8, G. Sandberg, Umeå, 7½, J. Wesche, Stockholm, J. Roth, Malmö, och A. Bryntse, Flen, vardera 7 p.

Grupp 8: J. Westberg, Stockholm, 7, H. Sjöberg, V. Larsson, Alva, och B. Skoglund, Nynäshamn, vardera 6, N. Henriksson, Filipstad, 5½ p.

Vinnare av klass II:

Grupp 1: B. Malmström, Stockholm, 8.
Grupp 2: M. Lindholm, Hässleholm, 7½.
Grupp 3: G. Karlberg, Norrköping, 8½.
Grupp 4: L. E. Lundgren, Höör, 9.
Grupp 5: U. Norevall, Uppsala, 8½.
Grupp 6: T. Lundahl, Kristianstad, 10.
Grupp 7: O. Dahl, Kristinehamn, 8½.
Grupp 8: S. Perlström, Degerfors, 8½.
Grupp 9: Å. Ohlin, Borås, 7½.
Grupp 10: E. Danielsson, Stockholm, 8.
Grupp 11: S. O. Johansson, Sthlm, 7½.
Grupp 12: S. Kleingardt, Örebro, 10.
Grupp 13: H. Andersson, Linköping, 8½.
Grupp 14: S. Hamrin, Stockholm, 10.
Grupp 15: G. Berg, Stockholm, 8½.
Grupp 1: B. Andersson, Stockholm, 8,
Grupp 17: F. Söderström, Borlänge, 8½.
Grupp 18: H. Engström, Stockholm, 9½.

Juniormästerskapet:

Svenska JM-mästare 1955 blev Staffan Eriksson, Stockholm, som vann turneringen med 7½ poäng (av 9 möjliga och utan förlust), 2—3 delade R. Jansson, Överhärde, och Imre Toth, Uppsala, med vardera 7.

FRIDH BLIXTSEGRARE

En avslutande blixtturnering på midsommarafton med 67 deltagare enligt utslagningsmetod (efter två förlustpoäng) vanns av landslagsspelaren A. Fridh, Linköping. 2) A. Burehäll, 3) Harry Åhman och 4—5 pris delat mellan M. Joffe och Åke Olsson.

Kommentarer till FIDE:s nya spelregler

Av P.-G. Högborg

Den som under de senaste årtiondena stött på någon knivig schacklig spelregelfråga och då sökt vägledning i Världsschackförbundets (FIDE:s) spelregler, som funnits intagna i Sveriges Schackförbunds gröna stadgehäfte, har kunnat konstatera att dessa i sin kortfattade form ofta varit till föga hjälp. Detta blev efter kriget klart även på högsta ort och FIDE tillsatte en kommitté, som skulle överarbeta reglerna och framlägga ett nytt förslag. Det gick många år innan något sådant blev offentliggjort, men år 1952 kunde kongressen i samband med interzonturneringen i Stockholm-Saltsjöbaden äntligen antaga nya spelregler, vilka året efter trycktes i Stockholm i sin franska originalversion. Arbetet var dock inte mera definitivt än att ett särtryck redan samma år måste göras på grund av ändringsbeslut vid det årets kongress i Schaffhausen. Vid det här laget har alltså de nya reglerna varit i kraft i tre år. Trots detta har Sveriges schackspelare inte förrän i dagarna varit i tillfälle att på sitt eget språk ta del av desamma i och med att de intagits i det nya bruna häfte med bl. a. Sveriges Schackförbunds stadgar och tävlingsbestämmelser, som nu är under distribution.

Berget födde en råtta

Man skulle kunna tala om en kraftig nonchalans för de svenska spelarnas berättigade krav på information men avstår därifrån efter ett närmare studium av de nya reglerna. Dessa ger nämligen lika lite vägledning som de gamla i många av de frågor som brukar föranleda diskussion. Man skulle kunna säga att berget har fött en råtta. Kanske är det vetskapen därom som kommit landsförbundet att skynda långsamt. Det har berättats att den arbetande FIDE-kommittén bestått av medlemmar från både öst och väst med i många fall olika inställning till en del regelfrågor. I kompromissens tecken har man då strukit dessa och inte åstadkommit något alls. En fläkt av senare års stormaktspolitik har svept fram över schackbrädet.

Kommentarerna ströks

I samband med att den franska texten skulle överflyttas till svenska ombads för cirka ett år sedan intresserade och initierade personer att framlägga synpunkter och förslag. Flera sammanträden hölls varvid man enades om att föreslå Sveriges Schackförbunds centralstyrelse att i den svenska översättningen medtaga en mängd förtydliganden och kommentarer, ofta baserade på aktuella tvistefall under de gångna åren. Det har sedan försports att dessa förslag successivt "utrensats", men undertecknad har vägrat tro detta ända tills det nu föreliggande nytrycket bekräftar ryktets riktig-

*

Många av de framförda synpunkterna låter sig svårligen lösryckas ur sitt sammanhang och refereras på några få rader. En del av de viktigaste skall dock omnämnas här för att ge läsaren exempel på vad saken gäller.

Rockad

Betr. rockad föreskrives nu som tidigare att kungen skall flyttas först. Trots detta flyttar hundratals spelare tornet först (vilket är mycket naturligare!) utan att någon protesterar. Men ett tu tre får tävlingsledaren en protest från en verkligt regeltrogen spelare. Hur skall han då förfara? Han får fortfarande ingen vägledning i reglerna. I första ronden vid SM i Kristianstad avgjorde förbundsordföranden en dylik protest på ett smidigt sätt, som gott kunde ha fått tjäna som rekommendation för liknande fall. Ännu bättre synes ha varit att reglerna godkänt torndraget först, om kungsdraget sker i omedelbar anslutning därtill. Den rädsla för oklarhet härvidlag, som alltid föresvävat regelskrivarna och föranlett gällande bestämmelse, torde vara mycket överdriven.

Remi

Remi får nu tas genom överenskommelse efter hur få drag som helst. Någon konstruerad dragupprepning behöver alltså icke längre ske före 30:e draget. En revolutionerande nyhet, som icke klart utsäges utan blott framgår indirekt, är att endast den spelare som är vid draget får bjuda remi. Den första mera kända komplikationen genom den nyheten uppstod i partiet Rossolimo—Nestler i Venedig 1950. Se TfS nr 10—11 1950 parti 6058! Men hur går det för den som bjuder remi eller kanske rent av sitter och tjatar om remi på motståndarens tid?

Vägledning borde också ha lämnats om formerna för remianbuds framställande och besvarande. Ingen kan med säkerhet tolka innebörden i den vanliga replikväxlingen: "Det är väl lika bra att vi tar remi på det här. — Ja, kanske det." Ofta blir svaret "Jag vill titta lite till på ställningen" och så ett avböjande i form av drag. Det är för mycket att hoppas att denna oklara, nu felaktiga form av remitrevare på motståndarens betänketid kommer att försvinna med ens.

Värt att notera är att remi nu stavas utan s i enlighet med senaste upplagan av Svenska akademins ordlista. (Det har TfS gjort i 20 år. Red:s anm.)

Klockan

På tal om klockan eller "schackuret" upptages en fjärdedel av utrymmet av hur man skall rekonstruera betänketiden, om man plötsligt upptäcker att ett regelvidrigt drag gjorts i ett tidigare skede av partiet. Alltså ett fall som så gott som aldrig förekommer. Däremot nämns inte ett dugg om hur klockorna skall ställas, när en eller bägge spelarna kommer för sent, något som händer i så gott som varje lagmatch eller turnering.

Hur skall visarna ställas vid partiets början? Nu brukar de nästan alltid ställas på 10 vid 2 och halv 10 vid 2½ timmars dragserie. Detta är olämpligt därför att timvisaren då är med och irriterar vid tolvslaget och tidskontrollen. Denna behöver inte alls ske kl. 12. Vilket annat klockslag som helst vore tydligare. En rekommendation här hade kunnat skapa enhetlighet för hela landet.

På vilken sida av spelarna skall klockan stå? Skall belysning och åskådarhänsyn vara avgörande? Om sådana icke finns skall "blixtregeln" gälla då?

Om klockan går för den spelare som inte är vid draget, bör eller åligger det då motståndaren att uppmärksamgöra honom därpå? Detta är en moralisk fråga, som fanns behandlad i re gamla reglerna men som nu är borttagen.

Protokoll

Betr. "Protokoll över partiet" fanns förut nio rader, som nu inskränkts till två med följande intetsägande lydelse: "Under partiet skall vardera spelaren föra protokoll på tydligt och läsligt sätt å föreskrivet formulär". Hur "föreskrivet formulär" skall se ut eller vem som skall föreskriva det får man aldrig veta. Inte heller något om streckning under och rekonstruering efter tidsnöd, utlåning, påskrift och inlämning av protokollet m. m. Märkligast är att man nu inte längre tycks vara skyldig att lämna in något protokoll.

Det gängse resonemanget om att det skall vara det rent schackliga kunnandet och inte protokollskrivandet, som skall vara avgörande för ett parti, är barockt. Har man tagit f-n i båten genom den medtagna bestämmelsen måste man också ro honom i land, d. v. s. behandla de naturliga konsekvenserna. Den hårdnande konkurrensen inom all tävlingsverksamhet, det må gälla idrott, segling, hästsport eller schack, kräver allt strängare och detaljrikare regler. Man kan beklaga utvecklingen men inte undkomma den.

Utomståendes hjälp

Under "Spelarnas uppförande" förbjudes användandet av schacklitteratur och utomståendes råd under spelets gång. Här har i motsats till på andra ställen i reglerna angivits vad överträdelse kan medföra: straffpåföljd intill partiets förlust. Men ingenting sägs här eller annorstädes om en av schackets delikataste företeelser: analysering av avbrottsställningar. I stormästarkretsar brukar ju detta ske till och med genom särskilda sekundanter. Skall man plågas av dåligt samvete när klubben kallar till analysering av för dess placering i lagserien viktiga avbrottsställningar. Eller gör man något fullt legitimt?

En närliggande fråga är huruvida spelare har rätt att av rent lagtekniska skäl fråga lagledaren till råds om han skall acceptera ett remierbjudande eller själv framföra ett sådant.

Nämnda exempel får räcka för att belysa vad man nu kunde och borde ha tagit med i form av fotnoter, kommentarer och rekommendationer. Sveriges Schackförbunds centralstyrelse har haft avgörandet i sin hand och fällt det på ett sätt som kan komma Sveriges schackspelare att sväva i oklarhet om många viktiga praktiska schackfrågor i ytterligare årtionden framåt. Man har gjort en negativ insats som bör vila tungt på vederbörandes samveten.

B. Sehlstedt:

STUDENT-VM

Det andra akademiska världsmästerskapet i schack spelades, som framgått av tidigare publicerad prislista i Lyon 6—15 maj. Frankrikes schackförbund och den lokala studentföreningen svarade för arrangemangen, som för övrigt var av hög klass. Vad sägs t. ex. om att spelarna före varje rond förutom ett kort, som gällde som betalning i studentbaren fick en bulletin med föregående ronds partier? Arrangörerna förstod även att ordna så att fritiden ej blev tråkig. En bussutflykt till Lyons vindistrikt hörde till de mera uppskattade inslagen i programmet. Tävlingarna gick av stapeln i studentföreningens lokaler och då deltagarna utspisades på studentrestaurangen fanns det goda möjligheter att få en inblick i de franska studenternas levnadsförhållanden.

Tävlingen, som egentligen var den fjärde i ordningen, rubricerades som det andra världsmästerskapet för studenter, då FIDE ej erkände de första tävlingarna.

Den första tävlingen, som spelades i Liverpool 1952 var för övrigt en individuell turnering medan de övriga varit lagtävlingar. De två ryska deltagarna Bronstein och Taimanov, hade naturligtvis inga större svårigheter att lägga beslag på de två första platserna. De delade segern genom att spela remi mot varandra och vinna alla övriga partier!

Den första lagtävlingen spelades i Bryssel 1953 och var tämligen svagt besatt då inga öststater deltog. Norge segrade med England på andra plats, Sverige placerade sig som sjätte lag.

I Oslo i fjol spelades det första officiella student-VM.et och man kan med fog säga att tävlingarna var av hög klass. Sovjet kom med följande slagkraftiga lag: Kortsjnoj, Moisejev, Krogius, Antoshin och Nikitin. Att detta lag skulle få se sig besegrat av tjeckerna var inte lätt att förutse! Den ej bara till växten store kämpen Filip visade emellertid vägen genom att bli bästa förstabordsspelare, vilket han för övrigt även blev vid årets tävlingar. Sverige placerade sig på sjätte plats. I det inofficiella nordenmästerskapet belades en hedrande andraplats efter Island.

Till årets turnering förstod man att Sovjet skulle komma med ett verkligt kanonlag för att visa var skåpet ska stå, men inte hade man väntat att sådana världsstjärnor som Tajmanov och Spassky skulle toppa laget, som för övrigt utgjordes av de ej eller okända Antoshin, Suetin, Vasukov och Nikitin.

De övriga lagen skämdes ej heller för sig. Jugoslaverna kom med Fuderer, Karaklajic (årets jugoslavienmästare!), Milic och Djurasevic, bulgarerna med Padevsky (årets bulgarienmästare), Minev, Milev och Bobotsov. Polens lag toppades av Witkovsky, som delade första och andra plats med Sliwa i årets polenmästerskap. Tjeckerna ställde upp med bl. a. Filip och Kozma, osv. Man kan ju förstå att det mera amatörbetonade svenska laget: Sehlstedt, Ljungkvist, Roth, Alenius, Gumælius, Söderborg med rätta ej hyste några större förhoppningar vad poängplockandet beträffade.

Man kan kanske tycka, att det är meningslöst att sända iväg ett lag, som redan på förhand är dömt att hamna någonstans i botten av tabellen, men man glömmer då vilka viktiga lärdomar unga, orutinerade spelare kan dra av en sådan stark internationell turnering.

Vad turneringsförloppet beträffar så fick man snart klart för sig att Sovjet skulle vinna, men om de övriga prisplatserna skulle det säkert bli strid på kniven. Slutresultatet säger en del om den hårda kampen: 1. Sovjet 41 poäng (av 48!!), 2. Jugoslavien 33, 3—4. Bulgarien och Ungern 32½, 5. Tjeckoslovakien 27½, 6. Island 26, 7. Polen 25½, 8. Spanien 23½, 9. Finland 20½, 10. Holland 16½, 11—12. Sverige och Norge 14½, 13. Frankrike 4½. Frankrike firade i år ett litet jubileum genom att för tredje gången (av tre möjliga) belägga jumboplatsen!

Det ryska laget vann som synes mycket överlägset, men tyvärr säger de kalla siffrorna så litet om själva partiernas förlopp. Sovjetspelarna fick trots allt *kämpa* för poängen och det var ytterst sällan som några promenadsegrar vanns.

Den av ryssarna, som åtminstone på mig, gjorde det starkaste intrycket var Spassky. Det var en sann njutning att se med vilken glöd han gick in för varje parti. Inga slätstrukna remipartier, nej kamp för hela slanten, var tydligen hans melodi! Taimanov gjorde ej samma förkrossande intryck. Han fick i första ronden se sig besegrad av Fuderer och släppte även ifrån sig en del halvor.

Bland de övriga spelarna var det särskilt två som genom sitt friska och djärva spel drog till sig intresset, nämligen norrmannen Ofstad och spanjoren Mora. En kamp dem emellan skulle bli rena fyrverkeriet!

Vad svenskarna beträffar så spelade de flesta rätt trevande, förmodligen beroende på de få tävlings- och träningstillfällen som givs. Jag vill ej påstå att det arrangeras för få klubb- och stadsmästerskap, snarare svärtom. Min åsikt är bara att dessa lokala tävlingar, där i regel *samma* spelare återfinns år efter år, är mindervärdiga ur utvecklingssynpunkt. Varför ej arrangera flera kval.-turneringar modell "annan svensk turnering"? Här har ju spelare från olika klubbar och distrikt chans att mötas i både ur tränings- och uppflyttningssynpunkt matnyttiga tävlingar. Den sista synpunkten är nog så viktig, då det nuvarande systemet med *en* sommarvecka, kongressveckan, som spelstyrkemätare knappast är rättvist.

För att efter denna parantetiska utvikning återgå till ämnet, svenskarna förlorade flera poäng absolut onödigt och en högre placering låg faktiskt inom det möjligas gräns.

Även om det fanns vissa brister i förmågan så kan man i varje fall ej klaga på viljan att göra sitt bästa, och det är väl i alla fall det viktigaste. Här ett smakprov på mina egna ansträngningar.

KUNGSINDISKT.

Från student-VM i Lyon.

Sehlstedt.		**Padevsky.**	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. g3	0—0
5. Lg2	d6	6. Sf3	c5
7. d5	Sa6		

En för båda parter synnerligen svårspelad variant.

8. 0—0 Sc7 9. Sd2 a6

Svarts spelplan i denna variant går ut på att genom b7—b5 öppna angreppslinjer på damflygeln och det har visat sig svårt för vit att finna något verksamt motgift mot denna lika enkla som logiska plan.

10. a4 b6

I ett parti Sehlstedt—Hildebrand, Uppsala 1954, följde 10. —, Tb8. 11. a5, Sd7. 12. Sb3!?, b5(?). 13. a×b e. p., S×b6. 14. Sa5! Den vita springaren lamslog den svarta damflygeln och svart kunde aldrig befria sig.

11. Dc2 Ld7

11. Tb8 förefaller mera logiskt.

12. Tb1!?

En intressant idé, vit tänker operera bort hela damflygeln! Lugnare vore b3 eller h3.

12. — b5 13. a×b5 a×b5
14. b4!? c×b4 15. T×b4 Sa6
16. Tb1 b4 17. Sce4 S×e4
18. L×e4 Dc7 19. Lb2 Tfc8

Naturligare är Tfb8.

20. L×g7

Vit sneglar i fortsättningen litet för ängsligt på den svarta fribonden. 20. Kg2 följt av h2—h4—h5 torde vara en bättre plan.

20. — K×g7 21. Ta1 Kg8
22. Tfb1 Db6 23. Db2 Sc5!
24. T×a8 T×a8 25. Lc2

Vit upptäcker tursamt nog att det planerade 25. D×b4 strandar på D×b4. 26. T×b4, Ta2! Vit kommer nu i ett svårt läge.

25. — Tb8 26. Lb3 La4!
27. Dd4 Dc7 28. e4?

Enda motspelet ligger nog i h2—h4—h5.

28. — Ta8 29. Kg2 L×b3
30. S×b3 Ta3 31. Sc1 Tc3

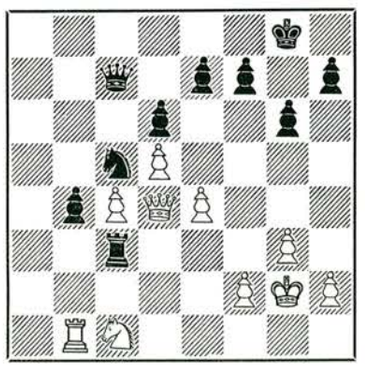

32. T×b4!

Äntligen försvinner den obehagliga bonden!

32. — T×c1 33. Db2! Sa6

34. Ta4! och poängen delades.

LITA EJ BLINT PÅ TEORIN!

För TfS av B. Sehlstedt och A. Hildebrand

Aljechin blev en gång tillfrågad om vad han ansåg om teorins betydelse. "Det är utom tvivel", svarade Aljechin, "att teorin utvidgar erfarenheterna, men man ska ej blint förlita sig på den. Den är varken felfri eller allomfattande. Dessutom får den ej användas på sådant sätt att den stör det självständiga tänkandet."

Ingen spelöppningsteori är som sagt hundraprocentigt tillförlitlig. Författarna till denna artikel har roat sig med att plocka ihop mer eller mindre kända felaktigheter ur de senaste upplagorna av Keres och Euwes teoriböcker, som för närvarande anses vara de mest tillförlitliga och fullständiga.

Låt oss t. ex. se vad som händer en spepare, som följer Euwe i följande variant av Spanskt parti: 1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. 0—0, S×e4. 6. d4, b5. 7. Lb3, d5. 8. d×e5, Le6. 9. De2, Le7. 10. Td1, Sc5. 11. L×d5, L×d5. 12. Sc3, Lc4. 13. T×d8†, T×d8. 14. De3, b4. 15. b3, Le6. 16. Se4, Td1†. 17. Se1, Sd4. 18. Lb2, S×c2. 19. De2, T×a1. 20. L×a1, S×a1. 21. S×c5, L×c5. 22. Sd3, Lb6. 23. S×b4, 0—0. 24. Dd1, c5. 25. Sc6, Te8. 26. b4, c×b4. 27. S×b4 och vit är avgjort i fördel enligt en analys av Niephaus. Euwe fortsätter analysen i en artikel i TfS, maj 1952, och säger: "Efte r 27. —, Td8! 28. D×a1, Td2 är vits uppgift inte så alldeles lätt." I den förbättrade och korrigerade nya upplagan av sin Spelöppningsteori anbefaller han förstärkningen 28. —, a5! 29

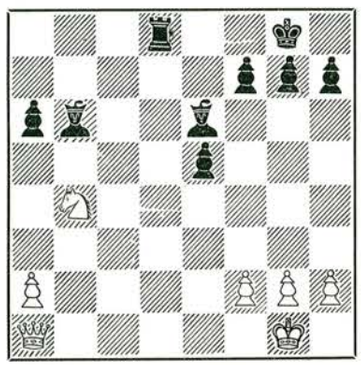

Sc6, Td2 och tillägger: "Enligt vår mening har svart nu tillräckliga motchanser." Detta kan nog i och för sig vara sant, men vad händer egentligen om svart i diagramställningen drar.

28. —, Le6—g4!!

Ett par andra exempel från samma öppning hämta vi ur Keres senaste spelöppningsteori. Efter 1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Sf6. 5. De2, b5. 6. Lb3 anmärker Keres: "Fel vore nu 6. —, d6 på grund av 7. Sg5", men följande varianter visar att det blir *svart* som efter 7. —, Sd4! kommer i fördel!

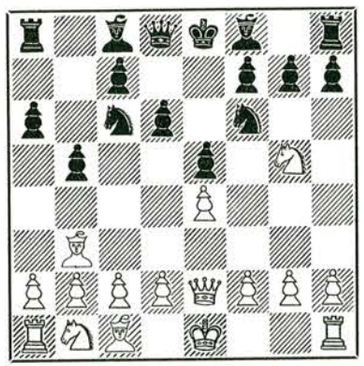

1) 8. L×f7†, Ke7. 9. Dd3, h6!
2) 8. S×f7, S×e2. 9. S×d8, S×c1. 10. Sf7, S×b3.
3) 8. De3, Sg4! 9. L×f7†, Kd7!

En annan felanalys levererar Keres då han efter följande krångelmanövrerande 1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, d6. 5. c3, Ld7. 6. d4, Sf6. 7. 0—0, S×e4. 8. Te1, Sf6. 9. L×c6, L×c6. 10. d×e5,

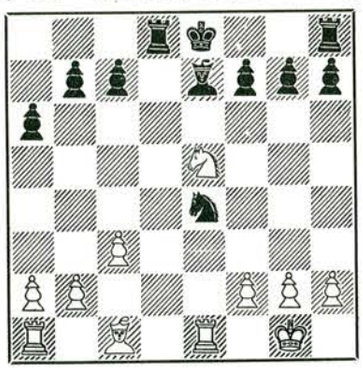

d×e5. 11. D×d8†, T×d8. 12. S×e5, Le4. 13. Sd2, Le7. 14. S×e4, S×e4 andas ut med anmärkningen, "med full utjämning" Detta är emellertid att lägga av för tidigt, ty just i diagramställningen kommer vits överraskning.

15. Lh6! Vederläggningen, först spelad av Geller i hans parti mot Weltmander, Gorkij 1954. 15. —, S×c3 (efter 15. —, g×h6. 16. T×e4, 0—0. 17. Sc6, b×c6. 18. T×e7 kan svart på grund av sin dåliga bondeställning knappast hålla partiet. Eller 15. —, S×f2. 16. L×g7, Tg8. 17. Lf6! med kvalitévinst, ty 17. —, Td2. 18. Kf1, Sh1 strandar på 19. Sf3!) 16. L×g7, Tg8. 17. S×f7 (Boleslavsky nöjde sig med 17. Sc6, b×c6. 18. L×c3 i sitt parti mot Sliwa, matchen Vitryssland—Polen, vilket också ledde till vinst.) K×f7. 18. L×c3.

Stor nytta har landslagsspelaren Sterner och värmlänningen Östberg haft av följande variant i Caro-Kann: 1. e4, c6. 2. d4, d5. 3. Sc3, d×e4. 4. S×e4, Sf6. 5. S×f6†, g×f. 6. c3, Lf5. 7. Lc4, e6. 8. Se2, Sd7. 9. Sg3, Lg6. 10. f4, Ld6. 11. 0—0, Dc7.

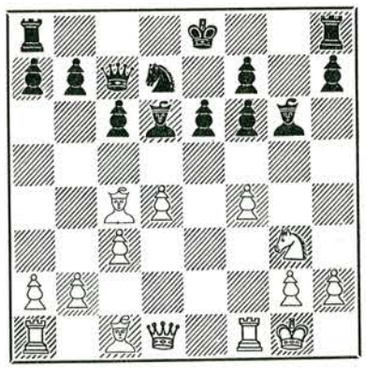

Euwe avslutar här analysen med "svart står bra", men det bl. a. av de nyss nämnda spelarna använda 12. f5! slår snabbt sönder den svarta ställningen t. ex. 12. —, L×g3. 13. h×g3, L×f5. 14. T×f5!, e×f5. 15. Lf4!

En analystabbe, som visat sig ovanligt seglivad är följande "sicilianare", fast uppriktigt sagt är det inte lätt att tänka sig, att damen ska råka ut för svårigheter i en sådan ställning!

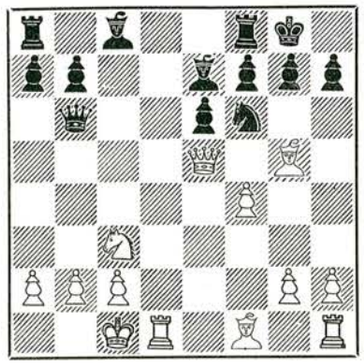

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, c×d4. 4. S×d4, Sf6. 5. Sc3, d6. 6. Lg5, e6. 7. Dd2, Le7. 8. 0—0—0, 0—0. 9. f4, S×d4. 10. D×d4, Da5. Euwe rekommenderar nu 11. Lc4 då 11. e5, d×e5 är av ringa verkan t. ex. 12. D×e5, Db6! (diagramställningen). Så ringa blir ju inte verkan efter 13. Sa4! t. ex. 13. —, Db4. 14. Td4!, 13. —, Df2. 14. Td2! eller 13. —, Dc6. 14. Lb5!, D×g2. 15. Tg1, Dh3. 16. L×f6 med pjäsvinst.

Att det kan vara farligt att helt förlita sig på Euwes s. k. lösblad kan bl. a. Z. Nilsson intyga efter sitt parti mot Geller i landskampen Sverige—Sovjet. Även här är det fråga om en siciliansk "groda".

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, c×d4. 4. S×d4, Sf6. 5. Sc3, d6. 6. Lg5, e6. 7. S×c6, b×c6. 8. e5, Da5. 9. Lb5, c×b5. 10. e×f6, b4. 11. Se4, De5. 12. f3

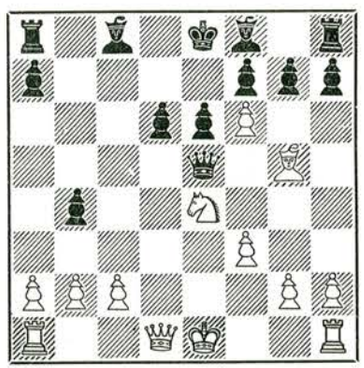

12. —, d5. Detta drag förser Euwe med ett frågetecken syftande på partiet Troianescu—Szily, Budapest 1952, där det följde 13. Dd2, h6. 14. Lh4, D×b2. 15. 0—0, g5. 16. Lf2! och svart kan nu ej slå springaren för 17. Td1. Geller gjorde emellertid dragomkastningen 14. —, g5! 15. Lg3 (Lf2?, d×e4), D×b2. 16. Td1, La6 osv. med fördel för svart.

Och hur går det för oss, om vi skulle spela Skotsk gambit efter exempelvis följande Keres-recept? 1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, e×d4. 4. Lc4, Lb4†. 5. c3, d×c3. 6. 0—0, c×b2. 7. L×b2, Sf6. 8. Sg5, 0—0. 9. e5, S×e5. 10. L×e5, d5

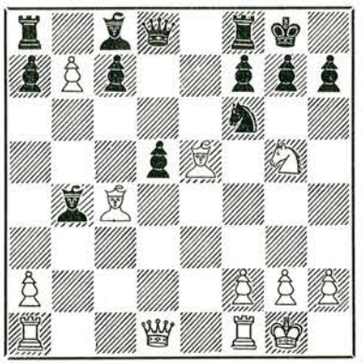

I denna ställning rekommenderar Keres i stället för det tidigare använda 11. Ld3 draget 11. Dc2 och anger att svart måste spela 11. —, g6 då efter 11. —, d×c4. 12. Td1 vinner lätt. Han förbiser då att det blir *svart* som med 12. —, Lf5! vinner!

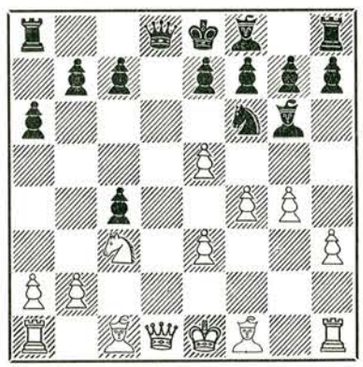

Att teoretikerna är grundliga herrar är sant och visst, men ovanstående ställning uppkommen efter 1. d4, d5. 2. c4, d×c4. 3. Sf3, a6. 4. e3, Lg4. 5. h3, Lh5. 6. Sc3, Sf6. 7. g4, Lg6. 8. Se5, Sbd7. 9. f4, S×e5. 10. d×e5, kan Euwe knappast ha ägnat

Finlandsbrev

Schackets dag har firats för nionde gången en Finland runt. Antalet aktiva deltagare steg till över 1.500, om ock i väntan på nästa års jubileumsarrangemang våra högre schackinstanser inte gjorde någon särskild propaganda för dagen. I alla länder behövs det reklam för schacket, och firandet av schackets dag passar utmärkt för det ändamålet.

I början av året hålles i Finland de flesta årsmöten inom schackklubbar och förbund. Vid Finlands Schackförbunds möte återvaldes alla funktionärer (ordf. regeringsrådet P. Lihtonen, vice ordf. R. Nuotio, sekr. O. Kaila, svenskspråkig sekr. Gerh. Lindström, kassör F. Laitinen) och även den övriga styrelsen förutom tvenne suppleanter. Av de fattade beslut var ett av de viktigaste grundandet av FSF:s mästarkandidatvärde, som tilldelades segrarna i 1. klassens förbundsturneringar år 1950 och efter det samt till en del andra meriterade förstaklassare. Titeln gäller dock bara i tre års tid om en mästarkandidat inte deltager i turneringar, och förloras genast, om han två gånger misslyckats i desamma. I detta nu har Finlands Schackförbund tillsammans 34 mästarkandidater: E. Bonsdorff, B. Breider, P.-E. Ekblom, R. Enarvi, S. Kajan, V. Lignell, H. Lindroos, A. Luumi, B. Lönnblad, R. Nylund, B. Nyrén, A. Pyykkönen, E. Sahlberg, V. Tirkkonen, N. Wikberg och L. Vilske från Helsingfors, B. Ahlbäck (Jakobstad), P. Ahonen (Tyrvää), B. Backmansson, E. Kämäräinen och R. Tuusvuori (Villmanstrand), L. Colliander (Tavastehus), P. Eloranta (Lahtis), dr H. Heikinheimo (Kuopio), A. Johansson (Ekenäs), D. Lardot (Gamla Karleby), K. Lilja (Karis), A. L. Mattsson och J. Päivärinta (Tammerfors), dr H. Renkonen (Joensuu), O. Riihimaa (Kervå), U. Räisä (Idensalmi), V. Säilä (Åbo) samt P. Äijälä (Riihimäki). Dessutom tilldelades värdet post mortem till N. Olkkonen, som helt plötsligt avled den 15/2 1955.

Vid finska problemistklubbens (=Suomen Tehtäväniekat) 20-årsmöte övergav Jan Hannelius ordförandeskapet till mag. Aleksi Rautanen, som tidigare skött posten i hela 15 år. Vid mötet kungjordes resultatet i den första tävlingen om Finlands lösarmästerskap, som erövrades av den kände studieförfattaren A. Dunder (Björneborg) med M. Myllyniemi som god tvåa.

Arbetarschackförbundet har tvåårsperio-

---

många minuter innan han beslöt sig för kommentaren: "Vit vinner pjäs". Han förbiser helt följande enkla varianter: 10. —, D×d1†. 11. K×d1, Le4. 12. Tg1, Lf3† 13. Ke1, Se4 eller 11. S×d1, Le4.

Vårt sista exempel i denna serie kan snarare betecknas som ett förbiseende än en felanalys. Det är Keres, som i sin bok under kapitlet "Evans-gambit" anger följande variant: "1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lc4, Lc5. 4. b4, L×b4. 5. c3, La5. 6. d4, b5 (det s. k. Leonhardtska draget) 7. L×b5, S×d4. 8. S×d4, e×d4. 9. D×d4, Sf6 med bättre spel för svart."

Förlänger man dock varianten i diagramställningen med ett drag och nämligen:

10. Lc1—a3!

så är det ganska uppenbart, att svart kan börja packa ihop grunkorna.

Teoretikernas tankar och spekulationer

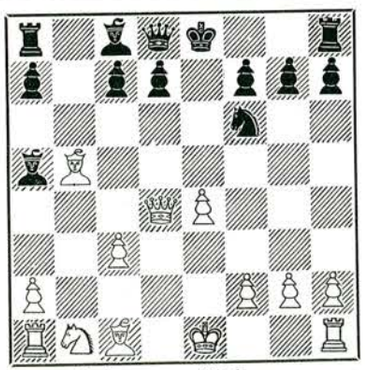

rymmer och kommer alltid att rymma en del fel, som så småningom upptäcks. Därför kommer det aldrig att existera någon schackanalytiker om vilken man med Viktor Rydberg kan säga:

"Vad rätt du tänkt, ... kan ej av tiden härjas."

der för sina styrelser. I valet till ordförande distanserades den avgående förmannen M. Laisaari av Unto Laakso. Till viceordförande valdes Seppo Salmio (Kotka) samt till sekreterare M. Laaksonen.

Med en viss spänning hade man väntat på Finlands Centralschackförbunds årsmöte. För första gången fick Finlands Schackförbund majoritet, men de egentliga besluten "kompromissades" av en kommitté bestående av 4+4 medlemmar. Samma kommitté valdes sedan till förbundets styrelse: ordf. fil. dr Karl Mölder (FSF), viceordf. Mauno Laisaari (ASF), sekr. Osmo Kaila (FSF), kassör Unto Laakso (ASF), "utrikesminister" Gerhard Lindström (FSF), Paavo Lihtonen (FSF, korrespondensschack) samt Paavo J. Markkola (ASF, problemschack). Allt gick i bästa sämja, och vid budgeten delades förbundets pengar ut så noga, att det i fortsättningen inte finns någon anledning till tvistemål, åtminstone inte i ekonomiska frågor ...

Under den första årshälften har det spelats en mängd av turneringar, av vilka jag behandlar bara de viktigaste. I februari och mars avgjordes det akademiska individuella mästerskapet. Till de bättre överraskningarna må räknas, att de nya mästarna A. Lahti och J. Sneitz inte kom upp till finalen, som slutade så här: E. Sahlberg och S. Kajan 2, J. Haanpää och D. Lardot 1. Omspelet vanns av jur. stud. Erkki Sahlberg med 2—1. — Den 13/3 1955 spelade 153 män och 5 kvinnor om Helsingfors mästerskap i snabbspelet. I mästarklassen vanns finalen av A. Fred 4, närmast O. Kaila och K. Ojanen 3½. — En vecka senare hade Akademiska Schackförbundet hittat en trevlig matchform. De till Helsingfors Schackförbund tillhörande f. d. akademiska spelare mätte sina krafter med de "unga". De gamla var de äldsta åtminstone denna gång med siffrorna 12½—7½. — Påsktidens många helgdagar användes naturligtvis noga även av de finska schackdyrkare till turneringsspel. Esmo Ridala var inbjuden till Kiruna, men misslyckades. Arbetarschackförbundet hade sina turneringar i Åbo med tillsammans 51 deltagare. Förbundsmästaren heter nu Reino Niemi (5½ av 8 utan förlust), den nya ordföranden Unto Laakso korades till schackmästare (3—4. i mästarklassen med 4½) och V. Pulkkinen blev mästarkandidat genom en seger i förstaklassen (6½ av 9). Att redogöra för de olika distriktsförbundens turneringar skulle gå för långt, men det må nämnas, att mästerskapet för järnvägsspelarna återerövrades av Bruno Breider. — Huvudstadens lagmästerskapstävlingar spelades detta år i olika klubblokaler, som dock visade sig vara för trånga för de sammanlagt 36 6-mannalagen. Mästarklassen vanns knappt av Gambiten (I. Suominen, H. Koskinen, J. Fastberg, J. Haanpää, H. Kahra samt G. Stude) med 11 poäng före titelförsvararen Helsingfors Schackmän, som även utan sin internationelle mästare K. Ojanen kom upp till 10½. Helsingfors Allmänna Schacksällskap hade 8½ och Helsingfors Schackklubb 6. I de övriga klasserna och grupperna hedrade sig i första hand Suomalainen Shakkikerho, som av sina sex lag hade hela fyra på första samt två på tredje platsen. Kerhos vårturneringar räknade över hundra deltagare, som i Finland tidigare presterats endast av de stora arbetarklubbarna i Åko och Helsingfors. — Finlands akademiska lag i VM-turneringen i Lyon bestod av mästaren A. Lahti, kandidaterna E. Sahlberg och S. Kajan samt av förstaklassare P. Kajaste och A. Vahtera. Enär ett starkare lag med namnen J. Haanpää, J. Sneitz, B. Nyrén, D. Lardot samt R. Nylund stannade hemma, måste vi vara mycket nöjda med 9:e platsen och hela 6 poäng före Sverige och Norge. — Nöjda måste vi också vara med Stockholms Schackförbunds gentila erbjudande att nästan helt och hållet på egen bekostnad komma till Helsingfors till den första stadskampen, som spelades den 21—22 maj i Handelsgillet. Och för att vara nöjd för tredje gången, så är det med tanken på det oavgjorda resultatet! FSF:s förbundsturnering i Lahtis den 28/5—5/6 samlade 48 deltagare. Mästarkandidaterna spelade nu för första gången sin egen turnering, till vilken dock måste tagas hela fyra "reserver". Pekka Massinen var säker segrare redan före sista ronden. Han är vår schackmästare nr 56. De bästas resultat:

P. Massinen 7½, D. Lardot 6½, H. Lindroos 6, J. Päivärinta 4½ o. s. v. Gambitens Henry Lindroos, som var en av reserverna, fick kandidatvärdet, liksom gruppsegrarna i första klassen, nämligen P. Eloranta och P. Äijälä. — Helsingfors Schackklubbs lag hade det mycket angenämt i Stockholm vid pingsten trots matchförlusten.

Finlands mästerskapsturnering gick av stapeln i Helsingfors med början den 28 maj. Min efterträdare blir antingen A. Fred eller M. Rantanen, men det fortsatta särspetet sker först mot slutet av augusti. Det nya deltagarrekordet är nu 21. Efter omröstning bland spelarna bildades två grupper. Helt överraskande fick sådana stjärnor som K. Ojanen och T. Salo se sig utslagna ur finalen, ty resultaten var: I gruppen: M. Rantanen 6½, H. Kahra 6, J. Fastberg och K. Ojanen 5½, I. Solin och O. Katajisto 5, E. Heinonen och A. Lahti 4, A. Lehtinen 3 samt U. Laakso ½ och II gruppen A. Fred och E. Ridala 8, H. Koskinen och I. Niemelä 6, T. Salo och O. Pastuhoff 5, R. Niemi och H. Honkanen 4½, A. G. Ojanen 4, J. Haanpää 2½ samt E. Salmi 1½. E. Böök och jag själv deltog inte på grund av "tidsnöden".

I finalen fortsatte den unga Harry Kahra med sin positiva överraskning genom att med den gamla kämpen Aatos Fred och Matti Rantanen belägga första platsen med 3½ av 5. Esmo Ridala fick ihop bara 1½ poäng. Men vid det dubbelrondiga särspelet spelades Kahra bort: Fred och Rantanen 2½, Kahra 1. Hårt har det alltså varit bland spelarna, men lika hårt för tävlingsledaren Gerhard Lindström.

Samtidigt spelades det för första gången om hela Finlands juniormästerskap. 20 deltagare, tre grupper och en final med följande resultat: Leo Hällström (Träskända) 4½, E. Aaltio 3, A. Aaltonen 2½, R. Kauranen och T. Mertens 2 samt R. Hall 1. Vid årsskiftet hade Hällström, som representerat Finland i Antverpen, redan erövrat FSF:s juniormästerskap. En lovande ungdom, vars mor är född Averbach!

På juli månads konto blir det en prima överraskning i sydöstra Finlands mästerskapsturnering, som vanligtvis vunnits av Eero Böök med maximum. Nu skall han särspela med ASF:s mästarkandidat H. Matikka, ty i finalen ernådde bägge 1½ poäng. — I den vackra sommarstaden Hangö, som förgäves väntat på att denna sommar få anordna Finlands landsmatch först mot Sverige och sedan mot USA, kämpades den 16—17 juli. FSF:s första lagtävlingar med små fyramannalag, som blev delade i grupper 4+4+3 enligt ett visst poängsystem, där en internationell mästare betydde 1 poäng och en fjärdeklassare 10. Systemet liknar FIDE:s FAV-system, som rekommenderades av de finska schackledarna redan vid Helsingfors-olympiaden år 1952, då det gällde gruppindelningen. I den starkaste Hangö-gruppen vann Gambiten (H. Kahra, H. Koskinen, J. aFstberg och H. Lindroos) tätt efterföljd av Suomalainen Shakkikerho (O. Kaila, P. Kajaste, L. Sammalisto och K. Ahonen).

Till extraarrangemang hör ett schackparti med levande figurer på Bollplanen den 4 juni vid Krigsinvalidernas 15-årsjubileumsfest mellan E. Ridala och O. Kaila samt dr M. Euwes vällyckades simultanföreställning den 8 juli vid hans återresa från Moskva. Exvärldsmästarens resultat var +22, —0, =8.

Sommarens turneringsprogram fortsatte med en FSF:s andraklassturnering i Joensuu den 23—31 juli, med Lovisa-turneringen den 30/7—7/8, med Sumparn-turneringen (drygt 100 deltagare) den 31/7—14/8 samt med FSF:s andraklassturnering i Villmanstrand den 20—27/8 utan att glömma nordiskan i Oslo, vartill ett tiotal finska spelare anmälts med H. Kahra och I. Niemelä, som besegrade J. Fastberg i en kvalificeringsmatch med 2½—1½, som Finlands landslagsspelare. Men varför måste Nordiska Schackförbundets kongress hållas i Oslo samma dag, den 13/8, som FIDE.s kongress i Göteborg har sin festliga "cloture" och varför måste både den interzonala och nordiska turneringen börja den 14/8?

Osmo Kaila.

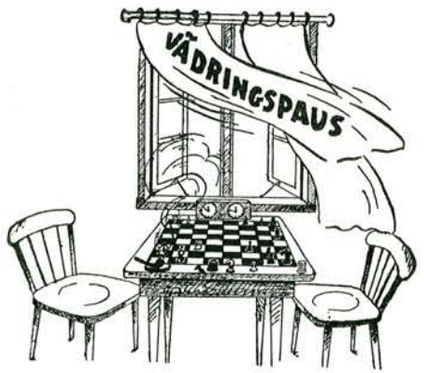

INSÄNT OM SPELÖPPNINGSFRÅGOR

Herr redaktör.

Redan då jag erhöll nr 1 av TfS för i år och läste artikeln om Pirc' försvar, tänkte jag skriva några rader därom. Nu har jag emellertid fått ännu ett ärende och slår således genom mitt dröjsmål två flugor i en smäll.

Beträffande nämnda artikel har ju Norén fortsatt i nr 2, men en detalj har tydligen inte upptäckts och rättats. Då jag kontrollerade uppgifterna i mitt spelöppningskartotek, vari jag inregistrerat det mesta i åtskilliga öppningar, meddelade mig detta — min privata "M.C.O." — att ifrågavarande försvar i Helsingfors-olympiaden inte förekom 9 (säger nio), som artikelförfattaren uppger, utan 17 (säger sjutton) gånger. Förutom i uppgivna 9 fall förekom det i partierna:

Czerniak—Gaitanaros (1—0);
Lambert—Pilnik (0—1);
Olafsson—Gaitanaros (remi);
Mendes—Pirc (remi);
Pedersen—Keller (1—0);
Koch—Czerniak (0—1);
Carvalho—Milic (remi);
Boleslavsky—Pirc (remi).

I ett par av fallen har någon smärre dragomkastning förekommit, men det är mystiskt, att inte de båda sistnämnda fallen, där Pirc själv är en av parterna, medtagits. Kanske förekom det ytterligare någon gång, då jag endast registrerat de fall, där vit spelat Sb1—c3 och inte c2—c3. Beträffande försvaret är det i modern tid åtminstone känt sedan partiet Marshall—Pillsbury, Cambridge Springs 1904 (där dragföljden dock var 1. d4, d6. 2. e4).

Mitt andra ärende gäller partiet Z. Nilsson—Åhman i nr 2 av TfS. I detta är tydligen kommentatorn nyfiken på om tidigare än av honom åberopade fall av 14. Te3 i Marshall-varianten ha förekommit. Samma hemmagjorda "källa" avslöjar, att så var fallet i ett parti Yanofsky—Edward Lasker, Corpus Christi 1947, där det enligt uppgift skedde 14. Te3, f5! 15. Te1, f4. 16. f3, Dg5. 17. Kh1, Ld7. 18. Sd2, Dh4. Tornet återvänder här visserligen till sin hemort igen, men så är även fallet i de i tidskriften angivna analyserna och partierna. Denna uppgift är hämtad ur "Chess", juli 1951 (sid. 223), där man (det var visst L. W. Barden, Englands "levande lexikon" i hithörande frågor' konstaterade "inte 14. Te3 för 14. —, f5! t. ex. 15. Te1 o. s. v."

Med schackhälsning
Malmö i juni 1955
Erik Mossborn

NÅGOT OM SCHACKET VID HÖGRE ALLM. LÄROVERKET I MAJORNA, GÖTEBORG.

Liksom förra året citera vi några rader ur redogörelsen för H. a. l. i Majorna, Göteborg. Det heter där om schackverksamheten vid skolan:

Adjunkt *R. Lundin,* ledare för Caissa, meddelar.

Läroverkets schackklubb, Caissa, deltog hösten 1954 för 3:e gången i den s. k. korporationsserien och gjorde åter en "hedrande insats" (enligt tidningarna) — tog första pris i sin grupp. Det ordinarie laget bestod som vanligt av lika antal lärare som elever, nämligen adjunkterna A. Jönsson och R. Lundin och lektor E. Wistrand samt eleverna B. Epstein, 5^5 a, M. Rudemo, R II^3 a, och C. A. Sjöblom, R I^3. Reserver voro e. o. adjunkt C. Gyllenhak och I. Ekwall, 5^5 a. — Troligen kommer Caissa att i kommande korporationsserie spela i högre grupp.

Den obligatoriska höstmatchen mellan lärare och elever vanns av lärarna med 5½ poäng mot 2½.

Som tidigare framhållits, åtnjuter Caissa stor popularitet bland schackvänner och i pressen.

Till detta kan tilläggas, att även vårmatchen vanns av lärarna — resultat 5½—1½ — och att C. A. Sjöblom under påsken blev juniormästare. — Omnämnas kunde ock, att Caissa den 5 april spelade en match mot ett lag, som i höstas deltog i en klass högre i korp.-serien. Vid denna match lottades (!) spelarna mot varandra — och

resultatet blev seger för Caissa med 6½—4½. Ett av partierna fick efterföljande förlopp: vinnare är Lundin och vinstkombinationen på sätt och vis en gammal bekant — avslutningen har dock sin lilla speciella poäng.

Franskt parti.

1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	e4—e5	c7—c5
5.	a2—a3	c5×d4
6.	a3×b4	d4×c3
7.	b2×c3	Sb8—c6
8.	Sg1—f3	Sg8—e7
9.	Lf1—d3	Dd8—c7
10.	Lc1—f4	0—0
11.	Ld3×h7†	Kg8×h7
12.	Sf3—g5†	Kh7—g6
13.	h2—h4	Sc6×e5
14.	h4—h5†	Kg6—f5
15.	g2—g4!	Uppgivet.

PROMENADSCHACK

Som alla schackentusiaster vet ger schackspelet spänst åt själen. Nackdelen har nog blivit att kroppen understundom fått sitta emellan. Men detta kan övervinnas och schackspelet bli till gymnastik även för kroppen, menar en svensk läkare, doktor Martin Neuman i Enskede. Dr Neuman har konstruerat ett schackbräde som mäter 240×240 cm och med pjäser mellan 30—50 cm höga. Brädet består av masonit och är delat i 4 delar. Pjäserna är utförda i oregon-pine material och består av limmade, svarvade och utskurna förstoringar av ordinära pjäsers utseende.

Dr Neuman säger: Jag är en mycket måttlig amatörschackspelare och har med tiden blivit ganska korpulent. Jag konstruerade PROMENADSCHACKET för att få motion och samtidigt kunna utöva det kära schackspelandet. Så ganska ofta under vår- och sommarkvällarna har spelet tagits fram. Och det ger faktiskt en bra fysisk spänst att under halvannan timme ständigt resa sig från sin stol, gå några steg, bocka sig och lyfta den nog så tunga pjäsen till rätt(?) ruta. Promenadschack är avsett inte blott i den enskilda familjen och i klubbar utan även för bad- och kurorter, ålderdomshem, såsom fartygsspel etc.

Promenadschack säljes Gamla Dalarövägen 8, Enskede, tel. Sthlm 48 77 04. Några pjäser finns f. n. utsällda i Ekströms Konstsalong vid Kungsträdgården, som även lämnar erforderliga uppgifter.

Priset för hel uppsättning omfattande 32 pjäser samt ställ för dessa, schackbräde om 4 delar jämte ställning är 1.150: —. Klubbar och medlemmar anslutna till schackförbundet erhåller rabatt.

INDISKT MÄSTERSKAP

De första indiska schackmästerskapen arrangerades den 15—28 maj i den nya staten Andhra av det lokala förbundet på uppdrag av det allindiska schackförbundet. Det var 36 spelare som kämpade om titeln i 12 ronder i en grupp enligt Monrads system. De två första platserna delades av D. Venkayya från Andhra och R. B. Sapre, Bombays mästare, med 9 poäng var. En poäng efter följde Issack (Jora), Mhaiskar (Bombay) och Pradhan (Andhra). Deltagarna kom huvudsakligen från Andhra och Bombay. Venkayya är en 39-årig högskollärare, som började spela schack under studieåren. Sapre är journalist i Bombay-tidningen Sunday Standard och har vunnit hemstadens mästerskap de senaste fem åren. Han var inbjuden till 1954 års VM-match mellan Botvinnik och Smyslov.

Som avslutning ett exempel på indisk spelförmåga. Vit: R. B. Sapre. Svart: B. D. Alurkar. 1. d4, Sf6. 2. c4, g6. 3. g3, d5. 4. Lg2, d×c4. 5. Da4†, Sbd7. 6. Sf3, Lg7. 7. D×c4, 0—0. 8. Sc3, c6. 9. 0—0, Sb6. 10 Dd3, Le6. 11. Td1, Lc4. 12. Dc2, Se8. 13. e4, Sd6. 14. b3, La6. 15. Le3, Tc8. 16. Tac1, Sd7. 17. Dd2, Te8. 18. e5, Sf5. 19. Lf4, Lf8. 20. e6, f×e6. 21. Sg5, Sg7. 22. Lh3, Sf6. 23. S×e6, Dd7. 24. Sg5, e6. 25. Le5, De7. 26. Sce4, S×e4. 27. S×e4, Sh5. 28. Sd6, Tcd8. 29. S×e8, T×e8. 30. Te1, Da3. 31. d5, c×d5. 32. L×e6†, T×e6. 33. D×d5, Kf7. 34. Tc7†, Le7. 35. Lf6, S×f6. 36. D×e6†, Kg7. 37. T×e7†, Uppgivet.

PATTREKORD?

Var och en som sysslat med schack har väl någon gång roat sig med korta mattsättningar, från den s. k. tokmatten (1. f4, e5. 2. g4, Dh4‡) via skolmatten till mer eller mindre konstlade miniatyrpartier. Ytterst sällan har väl däremot någon intresserat sig för att i så få drag som möjligt få fram en pattställning. En sådan hör mera hemma i utdragna slutspel som en fara för den överlägsne och en förhoppning för den underlägsne. Det är därför man med häpnad noterar följande parti, där vit — låt vara på ett konstlat sätt — blir patt efter endast tolv drag. De återfinns i årets januarinummer av Indian Chess Bulletin och är en skapelse av den gamle geniale amerikanske problemisten Sam Loyd. Intressant är att i sammanhanget spekulera över om någon kortare väg är teoretiskt påvisbar och hur den i så fall ser ut.

1.	d2—d4	d7—d6
2.	Dd1—d2	e7—e5
3.	a2—a4	e5—e4
4.	Dd2—f4	f7—f5
5.	h2—h3	Lf8—e7
6.	Df4—h2	Lc8—e6
7.	Ta1—a3	c7—c5
8.	Ta3—g3	Dd8—a5†
9.	Sb1—d2	Le7—h4
10.	f2—f3	Le6—b3
11.	d4—d5	e4—e3
12.	c2—c4	f5—f4
13.	Patt	

Slutställning

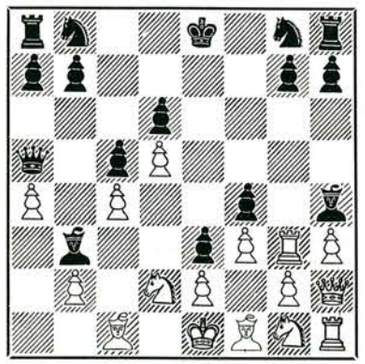

P.-G. Högborg

MATANOVICS VÄG TILL STORMÄSTARTITELN

Vacker seger i Hamburg

Den i förra häftet omnämnda internationella turneringen i Hamburg, anordnad av den 125-årsjubilerande Hamburger Schachklub, blev en ny vacker framgång för den 25-årige jugoslaven Matanovic. Senare meddelas från FIDE:s kongress i Göteborg, att Matanovic och hans landsman Ivkov utnämnts till stormästare.

Slutresultatet i jubileumsturneringen blev:

Hamburg, 9—26 maj 1955.

		v.	*r.*	*f.*	*S:a*
1.	Matanovic	9	6	0	12
2.	Darga	6	9	0	10½
3.	Pirc	5	8	2	9
4—5.	Ståhlberg	5	7	3	8½
4—5.	Teschner	4	9	2	8½
6.	Beni	5	6	4	8
7—9.	Bialas	5	5	5	7½
7—9.	Heinicke	6	3	6	7½
7—9.	Kieninger	3	9	3	7½
10.	Pfeiffer	5	4	6	7
11—13.	Golombek	4	5	6	6½
11—13.	Dr Lange	4	5	6	6½
11—13.	Rellstab	2	9	4	6½
14.	Dr Castaldi	4	4	7	6
15.	Prins	0	9	6	4½
16.	Schmidt	2	4	9	4

Den 21-årige tysken Darga gjorde en speciellt starkt insats. Ståhlberg var på grund av oträning i dåligt slag, men såväl denna tävling som den efterföljande i Ljubljana kom väl till pass som förberedelse för den ende svenske deltagaren i interzonala turneringen i Göteborg.

SCHACKMATTA AV PLAST

Nu finns en nästan outslitlig schackmatta av plast i storlek 48×48.

Pris kronor 3: —

Partier

Till storfavoriterna i Göteborgsturneringen räknas givetvis Keres, ett namn som man så där hundraprocentigt kan hålla på för en av de nio kvalificeringsplatserna. Att det går livligt till i Keres' partier är välbekant. Fast någon gång kan detta till övervägande delen vara motståndarens förtjänst. Det intrycket ger efterföljande parti, spelat i matchen Sovjet—Ungern.

RÉTIS SPELÖPPNING.

Bilek.		Keres.	
1. Sf3	d5	2. c4	d×c4
3. Sa3	c5	4. S×c4	Sc6
5. g3	g6	6. Sce5	S×e5
7. S×e5	Lg7	8. Da4†	Kf8

Keres har kanske av taktiska skäl frivilligt uppgett rockaden. Annars hade han i förra draget kunnat spela Sf6 för att på Da4 svara med Sd7. Klart ogynnsamt vore 8. —, Ld7 för dubbelt byte på d7 jämte Lg2 med goda möjligheter för vit.

9. Sf3 Ld7 10. Df4

Regeln att inte föra damen för tidigt i spel behöver inte gälla här, då vit självklart vill spela aggressivt mot svarts kungsställning. Vi har i partiet räknat till 16 goda damdrag av vit!

10. —	Lc6	11. Lg2	Sh6
12. 0—0	Sf5	13. d3	Dd6
14. Tb1	De6		

Anbudet att själv byta dam var inte så lockande för svart.

15. e4 Sd4 16. S×d4 L×d4
17. b4 Lb5

Nu börjar det skiftas skarpa hugg. Man finner av fortsättningen att vit inte är hågad att övergå till defensiven.

18. bxc5(!) Lxd3 19. T×b7 L×f1

Där försvann en kvalitet för vit, men också en försvarspjäs för svart. Keres har nu all möda att avvärja farliga hot.

20. L×f1 h5 21. Lb5! h4!

Ej 21. —, L×c5 för 22. Lb2. Textdraget hotar ev. h×g3 jämte Dh3.

22. Ld7 Dc4 23. g×h4

Riskabelt vore 23. c6, h×g3. 24. h×g3, De2.

23. — D×c5 24. Le6 Lf6
25. Tc7 Db6

Ställning efter 25. —, Dc5—b6.

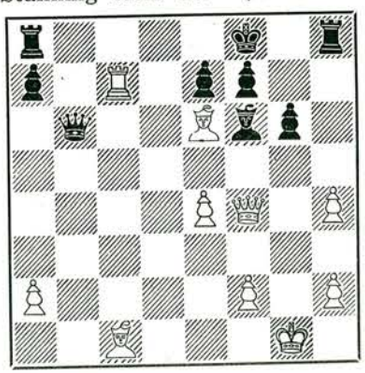

26. T×e7!

En prima överraskning! Och kanske enda draget.

26. —	K×e7	27. La3†	K×e6
28. Dg4†	Ke5	29. Dg3†	K×e4
30. Dg4†	Kd3	31. Dd1†	Kc3
32. Df3†	Kc2	33. De4†	Kd2
34. Df4†	Kd1	35. Df3†	Kc2

Andra varvet börjar...

36. De4† Kc3 37. Df3† Kd4

Efter ytterligare fyra schackar (på e3, e2, f3 och g3) måste svart medge att han inte kunde undkomma remischackarna! En fin prestation av den ungerske mästaren.

På 17. —, Sc6 följer 18. Tf1. Textdraget sker med tanke på att kunna spärra f-linjen.

18. S×f5 e×f5 19. Tc4 Db6
20. Dc3 Le7 21. Td1

På genast 21. Le3 räddar sig svart genom Lg5.

21. — Lc6

Trots allt vore kanske 21. —, Le6 spelbart: 22. Le3, Lg5 med oklar situation för vits torn på c4.

22. g4! f4

Svart ser sig nu tvingad att offra en bonde, för att inte öppna vits g-linje och därmed få rockaden omöjliggjord. Men med bonde mindre går partiet långsamt förlorat.

23. T×f4	Lg5	24. Td4	Td8
25. Le3	T×d4	26. Txd4	Lxe3†
27. D×e3	0—0	28. Lc4	Ld7
29. De4	Le6	30. Ld3	g6
31. b3	Td8	32. Txd8†	Dxd8

I det nu uppkomna slutspelet kämpar Barcza energiskt och fyndigt. Keres mobiliserar emellertid hela sin berömda teknik och är hela tiden "draget före".

33. D×b7	Dg5†	34. Kb1	D×e5
35. a4	a5	36. h3	h5
37. g×h5	D×h5	38. h4	D×h4
39. Da8†	Kg7	40. D×a5	Dd4
41. Db5	Ld5	42. c3	Dg1†
43. Kb2	Dg2†	44. Ka3	g5
45. c4	Lc6	46. De5†	Kg8
47. Le2	Ld7	48. a5	g4
49. a6	g3	50. Dg5†	Kf8
51. Dh6†	Kg8	52. Dg5†	Kg8
53. Dd8†	Kg7	54. D×d7	D×e2
55. Dd4†	f6	56. Dd7†	Kg6
57. a7	De1	58. Ka4!	g2
59. Dg4†	Kf7	60. D×g2	Da1†
61. Kb5	D×a7	62. c5	f5
63. Dd5†	Kf6	64. Dd8†	Ke5
65. Dd6†	Ke4	66. c6	f4
67. c7	Db7†	68. Kc5	Dc8
69. Dd4†	Kf3	70. Dd8	Uppg.

SICILIANSKT PARTI.

Matchen Sovjet—Ungern,
Budapest 1955.

Keres.		Barcza.	
1. e4	c5	2. Se2	Sf6
3. Sc3	d6	4. d4	c×d4
5. S×d4	a6	6. Lg5	e6
7. Df3			

Detta på sistone så populära drag är inte helt nytt. Den intresserade kan på sid. 70 och 98 i TfS 1945 återfinna två mycket livliga partier med finske mästaren Böök som vit härförare. Draget Df3 väckte då ett visst uppseende som ett allvarligt menat vederläggningsförsök av sicilianskt parti.

7. — Sbd7 8. 0—0—0 Da5

Barcza provar detta i st. f. det vanliga Dc7. Men det blir bara ett kort besök på a5.

9. Dg3	h6	10. Ld2	Dc7
11. f4	Sc5	12. Te1	Ld7
13. e5	d×e5	14. f×e5	Sg8

När en spelare tvingas till ett sådant återtåg är chanserna inte stora att han skall kunna återvinna den förlorade terrängen, och man kan betrakta det som en logisk följdriktighet att han också förlorar partiet.

15. Se4 S×e4 16. T×e4 Se7
17. Le2 Sf5

Ett specialpris för vackraste parti i matchen erhöll Keres för efterföljande glansprestation.

SICILIANSKT PARTI.

Keres.		Szabo.	
1. e4	c5	2. Sf3	d6
3. d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5. Sc3	Sc6	6. Lg5	e6
7. Dd2	Le7	8. 0—0—0	0—0
9. f4	a6		

Det är tydligt att Szabo vill undvika den kända fortsättningen 9. —, S×d4. 10. D×d4, Da5. 11. e5! Att hans svårigheter nu blir större längre fram i partiet var inte lätt att förutse.

10. e5 d×e5 11. S×c6 b×c6
12. f×e5 Sd7

Dambyte skulle ge svart ett mycket ofördelaktigt slutspel.

13. h4 Tb8 14. De3 Te8
15. Th3 Da5

Det återstår att bevisa hur det hela hade gestaltat sig efter 15. —, L×g5. 16. h×g5, Db6; angreppet mot punkten h7 skulle då möjligen ha gått att uthärda. I stället räknar svart med att hans hot mot bonden e5 skall förta verkan av vits angreppsplaner mot g7. Att vit t. ex. ser sig föranlåten till garderingsdraget Te1.

16. L×e7 T×e7 17. Tg3 Te8

Ej 17. —, S×e5 för 18. D×e5! Nu åter är det högaktuellt för vit att tänka på e-bondens försvar.

18. T×d7!

Vit undanröjer en viktig försvarspjäs, varefter det visar sig att svarts tunga figurer är värdelösa som skydd åt kungsställningen.

18. — L×d7 19. Ld3 h6

För att på 20. D×h6, D×e5. 21. Dh7† fly undan med kungen över e7.

20. Df4!

Keres finner som vanligt de mest tvingande dragen. Nu hotar det avgörande Df6.

20. — Kf8

Denna ställning måste Keres ha förutsett när han inledde sin kombination, som han nu kröner med ytterligare ett tornoffer.

Ställning efter 20. —, Kf8.

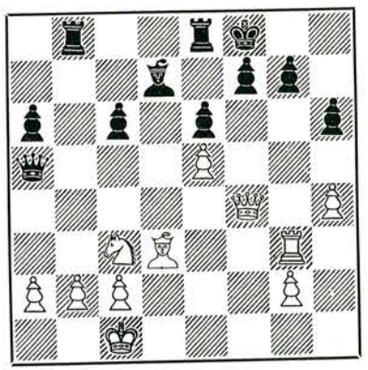

21. Txg7!! Kxg7 22. Df6† Kf8

Eller 22. —, Kg8. 23. D×h6.

23. Lg6! Uppg.

En stilren avslutning och ett äkta Keres-parti!

Den jugoslaviska schackungdomen stormar fram. En vacker seger för Matanovic i Hamburg — säkerställd på hans 25-årsdag! — och en ännu mer imponerande viktoria för den något yngre Ivkov i turneringen i Mar del Plata. Även i Buenos Aires har Ivkov visat stormästarspel. I efterföljande parti från Mar del Plata besegrar Ivkov lätt och elegant chilenen Letelier, som senast lät tala om sig genom att vinna en turnering i Montevideo före Najdorf.

SPANSKT PARTI.

Ivkov.		Letelier.	
1. e4	e5	2. Sf3	Sc6
3. Lb5	a6	4. La4	Sf6
5. 0—0	Le7	6. Te1	b5
7. Lb3	d6	8. c3	Sa5
9. Lc2	c5	10. d4	Dc7
11. Sbd2	0—0	12. Sf1	Ld7
13. Se3	Tfc8	14. d×e5	d×e5
15. Sd5	Dd6		

För sent har svart upptäckt att 15. —, S×d5. 16. e×d5 är förenat med alltför stora risker; han måste därför finna sig i en försvagad bondeställning på kungsflygeln.

16. S×f6† g×f6 17. De2 b4

Ett ur försvarssynpunkt bortkastat drag. Dock tror vi förstås inte att ett tempo mer i försvaret av kungsställningen hade kunnat rädda situationen. Men 17. —, Lg4 hade ändå gjort det bästa möjliga.

18. Sh4 Kh8 19. Dh5 Tg8
20. Sf5

Vit nöjer sig inte med bondevinsten D×f7.

10. — L×f5 21. e×f5 Tad8
22. Te4

Hotar helt enkelt D×h7†!

22. — Tg7 23. Lh6 Tdg8

Annars är svart maktlös mot hotet Th4 åtföljt av Lf8!

24. Lxg7† Txg7 25. Td1 Dc6
26. Tg4 Uppg.

KUNGSINDISKT.

Turn. i Buenos Aires 1955.

Szabo.		Ivkov.	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. e4	d6
5. f3	e5	6. d5	c5

En mycket förpliktande uppställning, varmed enstaka framgångar har noterats för svart, men också remarkabla nederlag. Bl. a. Najdorfs mot Letelier i turneringen i Montevideo förra året.

7. Lg5 Sa6 8. Ld3 Sc7
9. Sge2 Ld7 10. a3! h6
11. Le3 0—0 12. b4! b6
13. 0—0 Kh8 14. Tb1 Sg8
15. Dd2 Se8 16. Tb3 f5
17. f4! g5 18. g3

Vit har byggt upp en mycket elastisk ställning och kan arbeta på båda flyglarna, medan svarts möjligheter är starkt begränsade.

18. — f×e4 19. S×e4 Lh3
20. Tf2 Sef6 21. f×g5 Sg4

Ett inte ofarligt motangrepp, efter t. ex. 22. T×f8, D×f8 med hotet Df3 och Tf8. Emellertid har vit för övrigt så goda resurser att ett prisgivande av en kvalitet snarast underlättar hans planer. Han låter därför tornet stå kvar.

Ställning efter 21. —, Sf6—g4.

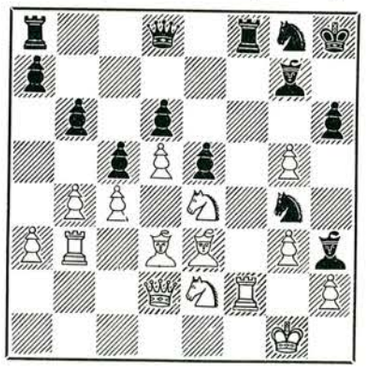

22. S2c3! Dd7 23. Sb5 S×f2
24. L×f2 Tf3

Svart kan på intet sätt rubba vits figurkonstellation, inte heller har han något försvar mot infallet över d6.

25. Sb×d6 Taf8 26. b×c5 b×c5
27. Tb7 Dd8 28. g6 Se7
29. Sf7† T×f7 30. g×f7 Uppg.

Detta var turneringssegrarens enda nederlag.

KUNGSINDISKT.

Turn. i Buenos Aires 1955.

Szabo.		Pilnik.	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. e4	d6
5. f3	0—0	6. Le3	Sbd7
7. Dd2	c5	8. Sge2	Te8

Det system som svart här följer ger i jämförelse med föregående parti ett lysande resultat. Han får större rörelsefrihet och spelar konsekvent på att behärska viktiga svarta fält.

9. d×c5	S×c5	10. Sd4	Se6
11. Le2	S×d4	12. L×d4	Le6
13. 0—0	Da5	14. Tfd1	Tac8
15. b3	a6	16. Db2	Sh5!
17. L×g7	S×g7	18. Tac1	Tc7
19. Kh1	De5		

I detta parti ser man inte ett spår av initiativ för vit. Han står nu snarast sämre, ehuru någon direkt fara inte vore för handen efter 20. Dd2. Szabo ger emellertid damen en sämre placering och råkar ut för obehagliga överraskningar.

20. Da3(?)	Sh5	21. Sd5	L×d5
22. T×d5	Df4	23. Tcd1	Dh6!

Samspelet dam—springare är perfekt, men det är högst oväntat att en stormästare som Szabo ställer sina pjäser på sådant sätt att han inte har möjlighet att gardera det enklaste hot.

Ställning efter 26. —, Tc7—c5.

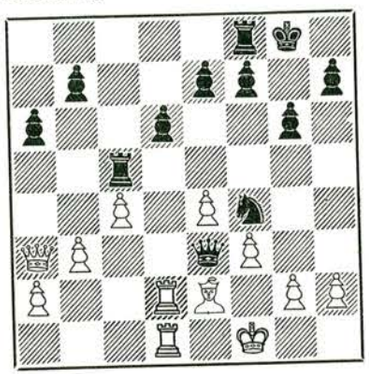

24. Kg1	De3†	25. Kf1	Sf4
26. T5d2	Tc5		

27. Db2

Varje räddningsförsök kommer nu försent, t. ex. 27. Ld3, Tg5 med hotet Sh3!

27. —	S×g2!	28. Td5	T×d5
29. T×d5	e6	30. T×d6	Df4
31. Td7	D×h2	32. Df6	Tf8
33. c5	Sf4	34. Lc4	Dg2†
35. Ke1	D×f3	36. Dd4	h5
37. T×b7	h4	38. De5	Td8

Uppg.

En strategiskt mycket fin prestation av Pilnik.

DAMGAMBIT.

Turn. i Buenos Aires 1955.

Szabo.		Bisguier.	
1. d4	d5	2. c4	c6
3. Sf3	Sf6	4. Sc3	e6
5. e3	Sbd7	6. Ld3	Ld6

Det är opraktiskt att välja ett drag, som i bästa fall — genom stor välspelning — ger en knapp remi i utdelning. När det nu finns möjligheten att med 6. —, d×c4 ge partiet en prägel av verklig kamp med ömsesidiga chanser.

7. e4!	d×e4	8. S×e4	S×e4
9. L×e4	Sf6		

Efter detta schablondrag, som en oerfaren spelare ofta gör, minskas svarts utsikter till lika spel ytterligare. Han släpper kontrollen över fälten e5 och c5. Det skulle ha skett 9. —, 0—0 jämte Dc7.

10. Lc2 Lb4†

Ett effektivt sätt att hjälpa vit med utvecklingen.

11. Ld2	L×d2†	12. D×d2	0—0
13. Se5	Dc7	14. 0—0—0	c5
15. De3	b6	16. d×c5	b×c5

17. g4!

Efter den hjälp vit har fått är hans uppgift inte svår. Det är redan fråga om avslutningen, och den kommer både snabbt, elegant och överraskande.

17. —	Tb8	18. Thg1	Db6
19. b3	Tb7	20. g5	Se8

Ställning efter 20. —, Sf6—e8.

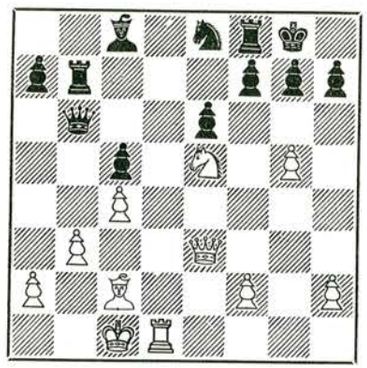

21. L×h7†!

Leder obönhörligt till matt utan minsta kryphål.

21. —	K×h7	22. Dh3†	Kg8
23. Tg4!	Uppg.		

DAMGAMBIT.

Turn. i Buenos Aires 1955.

Toran.		Bisguier.	
1. c4	c6	2. d4	d5
3. Sf3	Sf6	4. Sc3	e6
5. e3	Sbd7	6. Ld3	d×c4
7. L×c4	b5	8. Ld3	a6
9. e4	c5	10. e5	Sg4

"Förefaller vara ett viktigt alternativ, men i stort sett saknas erfarenheter från praktiskt spel", skriver dr Euwe. Här föreligger i varje fall ett värdefullt(?) bidrag från praktiskt spel.

11. Le4

Euwe utför 11. Lf4, c×d4. 12. Se4, Lb4†. 13. Kf1, Lb7 med skarpt spel.

11. —	Ta7	12. Sg5	Sh6

Ställning efter 12. —, Sg4—h6.

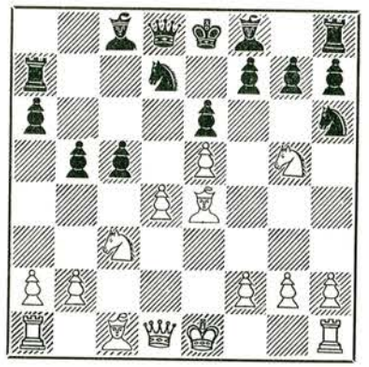

13. S×e6

En kombination som ger vit omedelbar remi om han så vill.

13. —	f×e6	14. L×h6	g×h6
15. Dh5†	Ke7	16. Dh4†	Ke8
17. Dh5†	Ke7	18. d5	

Vit nöjde sig alltså inte med evig schack. Han tar chansen att vinna, men får inget ur sitt angrepp. Och förlorar. Skall man nu tala om erkännansvärd kampvilja eller ren oförvägenhet? Otur kan man däremot inte kalla det.

18. —	Lg7	19. d×e6	S×e5
20. Td1	De8	21. Dh4†	K×e6
22. 0—0	Kf7	23. Td6	Te7
24. Tfd1	Sg6	25. Ld5†	Le6
26. De4	L×c3	27. b×c3	L×d5

28. Df5†

Efter 28. D×d5†, Kg7 är det lika utsiktslöst.

28. —	Kg7	29. Df6†	Kg8
30. h3	Te6		

Vit gav upp efter ytterligare några drag.

SPANSKT PARTI.

Student-VM i Lyon.

Milic.		Spassky.	
1. e4	e5	2. Sf3	Sc6
3. Lb5	a6	4. La4	Sf6
5. 0—0	Le7	6. Te1	b5
7. Lb3	0—0	8. c3	d6
9. h3	Sb8!?!		

I hur många millioner partier som här automatiskt har spelats Sa5 låter sig inte bevisas. Kan Börje Norén eller Erik Mossborn ange e t t e n d a parti där någon har "gått hem" med springaren? Och vunnit!

10. a4	Lb7	11. d3	Sbd7
12. Lc2	Te8	13. Sbd2	Lf8
14. Sf1	c5	15. Sg3	g6
16. Lg5	Dc7	17. Sh2	

Ett naturligare drag vore 17. d4 — det är inte betydelselöst att svart obehindrat får tillfälle till d6—d5—d4.

17. —	d5	18. Df3	Lg7
19. h4	d4	20. h5	

Denna attack är otillräcklig som kompensation för svarts spel på damflygeln.

20. —	c4!	21. Tac1	Db6
22. a×b5	a×b5	23. Lb1	Tac8
24. La2	La6	25. h×g6	h×g6
26. Ted1	Sh7	27. Ld2	Sc5
28. d×c4	b×c4	29. c×d4	Sd3
30. Tb1	e×d4	31. Sg4	Se5
32. S×e5	T×e5	33. Tdc1	Sg5
34. Dg4			

Ställning efter 34. Df3—g4.

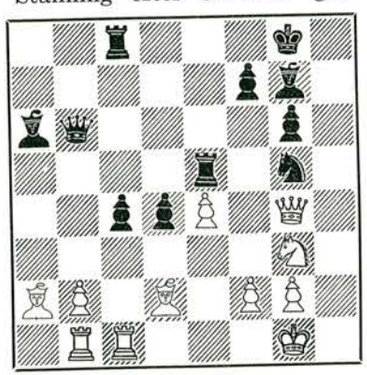

Efter 34. L×g5, T×g5 har svart ett överlägset spel genom löparparet och fribonden; å andra sidan blir vits läge ännu svårare efter det valda draget.

34. —	S×e4!	35. S×e4	f5
36. De2	T×e4	37. Df1	De6
38. b4	Lb5	39. Dd1	Kf8
40. Df3	d3	41. Tc3	Da6
42. Ta1	Te2	43. Df4	Df6
44. Td1			

Om 44. Tac1 så g5.

44. —	T×d2	45. T×d2	D×c3
46. Dd6†			

Denna schack och ett par till är vits enda tröst. Hans ställning har länge varit ohållbar.

46. —	Kg8	47. Td1	Kh7
48. Dh2†	Lh6	49. Dd6	Te8
50. Dc7†	Dg7	51. Dc5	d2
Uppg.			

DAMGAMBIT.

Spelat i matchen USA—Sovjet i Moskva.

Reshevsky.		Botvinnik.	
1. d4	e6	2. c4	d5
3. Sc3	c6	4. e3	Sf6
5. Sf3	Sbd7	6. Ld3	d×c4
7. L×c4	b5	8. Ld3	a6
9. e4	c5	10. e5	c×d4
11. S×b5	S×e5	12. S×e5	a×b5
13. Df3			

Detta drag infördes i mästarpraktiken av Ståhlberg för mer än 20 år sedan. Reshevsky har använt draget i flera partier och är mycket väl förtrogen med spelsättet. Enligt nutidens teoretiska mening får svart utjämning; vilket för övrigt Ståhlberg själv gav ett praktiskt bevis för i sitt parti mot Szabo i Saltsjöbaden 1948. Svensken hade då svart och fick således kämpa mot "sig själv".

13. — Da5†

Det enda allmänt praktiserade draget har hittills varit 13. —, Lb4†. 14. Ke2. Man kan nu fråga vad det är som världsmästaren har förbisett i den valda fortsättningen, alldenstund han efter bara några drag har det sämre spelet. Ehuru Botvinniks 13:e drag är ett avgörande spörsmål och sätter sin prägel på hela partiet, finns det kommentatorer i dagspressen som inte ägnat det ringaste intresse åt detta.

14. Ke2	Ld6	15. Dc6†	Ke7
16. Ld2	b4		

Ställning efter 16. —, b4.

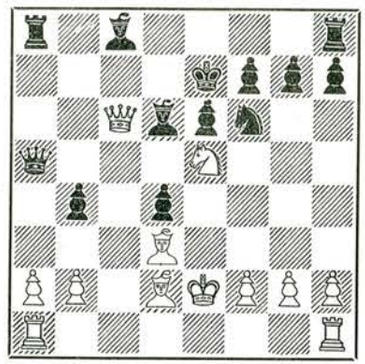

17. D×d6†!

Man vill inte gärna tro att svart har förbisett denna avbyteskombination, men i varje fall ger den vit klart bättre spel.

17. —	K×d6	18. Sc4†	Kd7
19. S×a5	T×a5	20. Thc1!	

Starkare än 20. L×b4, Te5†.

20. —	La6	21. L×a6	T×a6
22. Tc4	Sd5	23. T×d4	Tb8
24. Kd3	h5	25. Kc4	

Vit inriktar sig på att få kungen till idealplatsen b3; och för att hindra detta tvingas svart till en förändring av bondeställningen på damflygeln, vilket i sin tur underlättar vits uppmarsch.

25. —	b3	26. a4	Tc6†
27. Kd3	Tc2	28. Tb1	Tbc8
29. a5	T8c6	30. Ke2	Td6
31. Ke1	Sc7		

Annars följer Td3.

32. Txd6†	Kxd6	33. Lc3	f6
34. Ta1	Sa6	35. Ta3	Kc7
36. T×b3			

Partiet är nu lätt vunnet för vit.

36. —	Sc5	37. Tb5	Sa4
38. Ld4	e5	39. Kd1	Tc4
40. Le3	Kc6	41. Tb8	Kc7

Svart gav samtidigt upp i stället för att invänta det avgörande Tg8.

FALKBEERS MOTGAMBIT.

Spelat med levande figurer på Helsingfors Bollplan den 4/6 1955.

Osmo Kaila.		Esmo Ridala.	
1. e4	e5	2. f4	d5
3. e×d5	e4	4. d3	Sf6
5. Sd2			

Kaila, som ofta även i allvarliga turneringspartier använt kungsgambit, väljer hövaktigt en variant påfunnen av sin motståndares stambroder Keres. Svarts bästa fortsättning torde nu vara 5. —, e×d3.

5. —	Lf5	6. d×e4	S×e4
7. De2			

Huvudvarianten börjar med 7. Sgf3. Textdraget är närapå ett fel.

7. — Lb4! 8. Db5†?

De lärda tvistar om värdet av 8. c3, som dr Euwe analyserar till vinst för svart i det Keres betvivlar detta. Här återges simultanpartiet Keres—Estrin 1941, som mycket berikat variantens teori: 8. c3, 0—0. 9. S×e4, Te8. 10. c×b4, T×e4. 11. Le3, De7. 12. Kf2, Sd7. 13. Dd2, Tae8. 14. Te1, Sf6. 15. h3, T×b4. 16. Ld3, L×d3. 17. D×d3, Tb2†. 18. Te2, Se4†. 19. Kf3, Dh4. 20. Lf2, D×f2†! 21. T×f2,

T×f2†. 22. Kg4, T×g2†. 23. Kh4, Tg6! 24. Th2, f5! 25. Df3, Th6†. 26. Dh5, T×h5†. 27. K×h5, Td8 med vinst för svart. Keres pekar på följande möjligheter: 9. c×b4!?, Te8. 10. Sc4, Sc3. 11. b×c3, T×e2†. 12. L×e2 och svarts angrepp knappast motsvarar den offrade materielen samt 14. Ld4!, Sf6. 15. Sf3 och svarts olika hot till trots bör vits materiella övervikt kunna göra sig så småningom gällande.

8. — Sc6 9. c3 **a6!**

Innebär följande fina kombinationsvändningar, som härstamma av den ryska teoretikern **Estrin: a) 10.** D×b7, Sd6. 11. D×c6†, **Ld7. 12.** D×a8, D×a8. 13. **c×b4, 0—0!**; b) 10. Dd3, S×c3! 11. **D×f5,** De7†. 12. Le2, S×e2. 13. S×e2, D×e2†! 14. K×e2, Sd4†. 15. Kf2, S×f5; c) 10. Dc4, b5! 11. Db3, De7. 12. Le2, Sc5. 13. Dd1, 0—0—0! samt d) 10. Da4, De7. 11. Le2, Sc5. 12. Dd1, 0—0—0!, alla till svarts favör. Spelfortsättningen tillhör de intressantare.

10. De2 Sd4! 11. c×d4

Om 11. Dc4, så 11. —, Sc2†. 12. Ke2, Sd6, och om 11. Dd3, så även 11. —, Sc2†! 12. D×c2, Dh4†. 13. g3, S×g3. 14. Da4†, b5! 15. L×b5†, a×b5. 16. D×a8† (16. D×b5†, Kd8!), Ke7. 17. h×g3, D×g3†. 18. Kd1, T×a8. 19. c×b4, Dg2 och svart vinner!

11. — 0—0 12. a3 La5!
13. b4 Lb6 14. S×e4 Te8
15. Le3 T×e4 16. 0—0—0

Estrin har analyserat, att fortsättningen 16. Td1, De7. 17. Kf2, Te8. 18. Td3, T×e3! är otillräcklig för vit. Vad säges det om möjligheten 16. Sf3, De7. 17. Se5!?

16. — De7 17. Td3 L×d4!
18. T×d4 T×e3 19. Df2

Efter 19. Dc4 kan det anges följande effektiva variant: 19. —, Te1†. 20. Kb2, Tb1†. 21. Ka2, De1! 22. Ld3, Ta1†. 23. Kb3, L×d3! 24. T×d3 (24. D×d3, Dc1! 25. Ka4, b5†.), Db1†. 25. Kc3, Dc1†! 26. Kd4, D×f4†. 27. Kc5, Tc1. 28. Tc3, Df2†. 29. Dd4, T×c3 matt!

19. — T×a3! 20. Kb2 a5!!
21. Kxa3 axb4†† 22. Kb3 Ta3†
23. Kb2 b3 24. Se2 Ta2†
25. Kc3 Dc5† 26. K×b3 Dc2†

Uppg.

ty det följer matt i två drag: 27. Kb4, Ta4†. 28. Kb5, Ld7 matt eller 27. —, Da4†. 28. Kc5, b6 matt och 28. Kc3, Tc2 matt!

Någonting för kombinationsgourmander . . .

(O. Kaila.)

FRÅN SM I SÖDERTÄLJE

I efterföljande parti spelar Danielsson öppningen betydligt sämre än han gjorde för 20 år sedan. Z. Nilsson har chansen, men utnyttjar den inte och blir sedan utmanövrerad.

RÉTIS SPELÖPPNING.

Landslagsklassen, grupp 2.

G. Danielsson. Z. Nilsson.

1. Sf3 Sf6 2. g3 c5
3. Lg2 Sc6 4. 0—0 e5
5. c4 d5 6. c×d5 S×d5
7. d3 Le7 8. Sbd2

Ett normaldrag är 8. Sc3. Att använda tre drag för att få springaren till e3 förefaller inte bra.

8. — Le6 9. Sc4 f6
10. Se3 Sc7 11. Se1 Dd7
12. f4 e×f4 13. g×f4 0—0

Det enkla 13. —, f5! vore redan en halv vederläggning av vits spelöppning. Nu däremot får vit i gång ett vackert angreppsspel, som visserligen bör finnas försvar emot men som bringar svart ur balans och kommer honom att irra planlöst omkring med sina figurer.

14. f5! Lf7 15. Le4! Tad8
16. Kh1 Tfe8

Mera nytta gjorde nog 16. —, c4, eventuellt åtföljt av Lc5.

17. Sf3 b6

Tidsförlust.

18. Tg1 Sd4 19. Df1, Lf8
20. Dg2 Kh8 21. Sh4 Sd5
22. Sg4

Det lockande 22. Sg6† ger ingenting efter 22. —, L×g6. 23. f×g6, Sf4.

22. — Se7 23. Df2 Ld5

Berövar kungsflygeln en försvarare av fälten g8 och g6; men det är å andra sidan mycket svårt för svart att finna acceptabla drag.

24. Lxd5 Dxd5† 25. e4 Dc6
26. b3 Db5 27. Tg3 Sdc6
28. Df3 Sb4 29. Sf2 Sec6
30. Lb2 Sd4 31. Dh5 Dd7
32. Tag1 Sbc6

Det finns naturligtvis inget försvar mot den enorma tyngden i vits angrepp.

33. Sg6† Kg8

Ställning efter 33. —, Kg8.

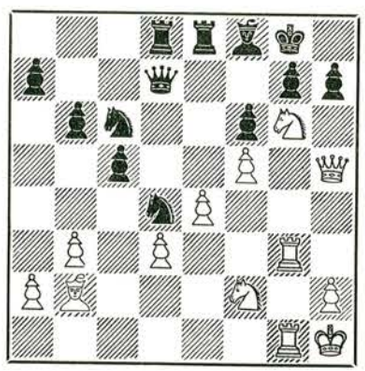

34. Sg4! Uppg.

SICILIANSKT PARTI.

Landslagsklassen, grupp 2.

Z. Nilsson. Å. Stenborg.

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6
3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6
5. Sc3 e6 6. Sdb5 Lb4
7. a3 L×c3 8. S×c3 d5
9. e×d5 e×d5 10. Lg5

Detta drag passerade ännu 1899 utan anmärkning. Följande år utsattes det emellertid för en kraftig törn, och allt sedan dess godkänner teorin endast 10. Ld3. Det är Mieses, som i två partier har sitt namn förknippat med varianten och dess vederläggning.

10. — Le6(?)

Ja, så spelade också Mieses mot Marco i London-turneringen 1899. Svart fick mycket dåligt spel, ehuru den uppfinningsrike Mieses räddade till remi. Nästan på dagen ett år senare, i turneringen i Paris sommaren 1900, spelade Pillsbury aningslöst 10. Lg5 mot Mieses. Men nu blev det annat av! Mieses hade ju haft god tid på sig att undersöka ställningen, och i detta parti blev den store Pillsbury elegant överspelad. Det följde 10. —, 0—0! 11. Le2, d4! 12. Se4, Da5†. 13. b4, De5. 14. S×f6, g×f6. 15. Lh6, d3!! 16. c×d3, Sd4. 17. L×f8, K×f8. 18. Ta2, Le6. 19. Td2, Te8. 20. 0—0, Lb3. 21. Db1!, Ld5! 22. Ld1, L×g2!! 23. K×g2, Dg5†. 24. Kh1, D×d2. 25. Lg4, Df4. 26. Tg1, f5. 27. Lh5, Sf3. 28. L×f3, D×f3†. 29. Tg2, Te2? (Här vinner Td8!) 30. Dc1, D×d3. 31. Dc5, Te7. 32. Dc8 och remi genom evig schack. Den gången hade Pillsbury nog litet tur.

11. Le2 h6

Mieses beslöt sig för 11. —, Dd7 och kämpade tappert vidare med sin splittrade kungsställning. Det har sitt intresse att konstatera, att för-

söket h6 och g5, som Stenborg här beslutar sig för, ansågs som harakiri i kommentarerna till Mieses parti. Kanske med orätt.

12. Lh4 0—0 13. 0—0 g5
14. Kh1 g5 15. Lg3 d4
16. Sb1 Se4 17. Sd2 S×d2

Vid brädet förefaller det nog riskablare att slå löparen, en fråga som för övrigt är svår att avgöra.

18. D×d2 f5 19. f4 g4
20. Ld3 Df6 21. Tae1 Ld5
22. b4 a6 23. a4

Vit vill driva bort springaren, för att sedermera fortsätta med Te5. Denna plan går dock inte rätt igenom, om svart sätter hårt mot hårt. Av den anledningen måste 23. a4 anses som förhastat; vit kunde ha valt det förberedande draget 23. Df2 utan att försämra sina möjligheter.

23. — Dd6

Bättre 23. —, h5 med hotet h4—h3. På 24. Df2 följer S×b4, och på 23. b5, h4.

24. Tb1 h5 25. Tfe1 b5

För att få olikfärgade löpare om vit antar bondeoffret.

26. a×b5 a×b5 27. Lh4 Tab8
28. Kg1 Lc4

Nu fick vit oväntad hjälp, ty svart har räknat fel. Annars vore det fortfarande långt ifrån lätt för vit att komma vidare.

29. L×c4 b×c4 30. b5 c3
31. Df2 d3

Sedan felkombinationen har kommit igång så fortsätter den också. I detta ögonblick går det inte att slå springaren på grund av svaret d2. men hela uträkningen faller på att svart inte har sett en gammal schack på a2 . . .

Ställning efter 31. —, d4—d3.

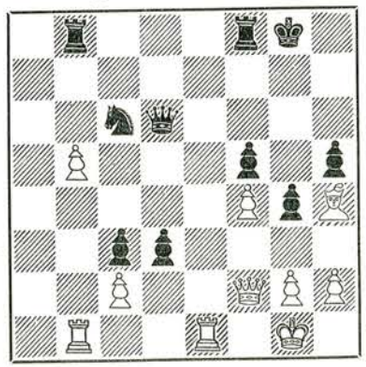

32. c×d3 D×d3 33. b×c6 T×b1
34. Da2†! Kh8 35. D×b1 c2
36. Db2† Kg8 37. c7 Uppg.

DAMBONDESPEL.

Landslagsklassen, grupp 2.

B. Ekenberg. **S. Carlsson.**

1. d4 d5 2. Sc3

Ekenberg spelar åter upp en av sina gamla favoritmelodier; att det inte är lätt för motståndarna att vara med på noterna visar rätt tydligt Ekenbergs turneringsresultat.

2. — Sf6 3. Lg5 Lf5
4. f3 Sbd7

Med 4. —, c6 undviker svart (om han vill) den följande vändningen. I partiet Ciocaltea—Lundin, zonturneringen i Prag 1954, följde på 4. —, c6. 5. L×f6, g×f6. 6. e4, Le6 och svart fick det bättre spelet.

5. S×d5 S×d5 6. e4 h6
7. Lh4 Se3

De olika varianterna är mindre kända eller utforskade. Den som vet mest om det hela torde vara Ekenberg själv. Nu får emellertid vit ett bra spel.

8. De2 S×f1 9. e×f5 S×h2

Svart har återställt den materiella jämvikten, men hans ställning gör

inget gott intryck. Hur skall han kunna få sina pjäser i spel?

10. T×h2 c6 11. g4

På genast 0—0—0 förloras en bonde efter Da5.

11. — Da5† 12. Dd2!

Bättre än c2—c3.

12. — D×d2†

Dambytet betyder en liten "avspänning".

13. T×d2 g5 14. f×g6 f×g6
15. 0—0—0 e6

Eller 0—0—0. 16. Te2 och ev. Te6.

16. Te2 Kf7 17. f4 Ld6
18. Sh3 Tae8 19. Tf1 Le7
20. Lg3 Thf8 21. Tf3 Lf6
22. Sf2 h5

Svart vill naturligtvis skaffa sig själv en smula motspel, även om motståndaren givetvis inte försummar att dra fördel av linjeöppningen.

23. g×h5 g×h5 24. Se4 Le7
25. Th2 Th8 26. Lh4 Teg8
27. L×e7 K×e7 28. Tfh3 Tg4
29. T×h5 T×h5 30. T×h5 T×f4
31. Th7†

Ställning efter 31. Th5—h7†.

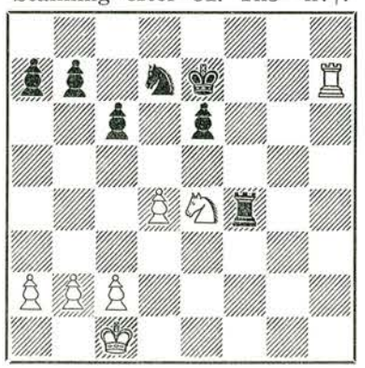

Trots den förenklade ställningen har vit behållit fördel; svart kan nämligen inte undgå bondeförlust — antingen han väljer tornbyte och prisger b-bonden, eller som i partiet e-bonden utan tornbyte.

31. — Kd8 32. Sg5 Tf1†

Som man lätt ser förloras bonde även efter 32. —, Tf6. 33. Sf7†.

33. Kd2 Tf2† 34. Kd3 b6
35. S×e6† Kc8 36. Th8† Kb7
37. Td8 Tf7 38. c4 Te7
39. d5 Sc5†

Svart har inget bättre.

40. S×c5 b×c5 41. d6

Den sista fasen i partiet — tornslutspelet — är inte mindre intressant.

41. — Te1

Ställning efter 41. —, Te7—e1.

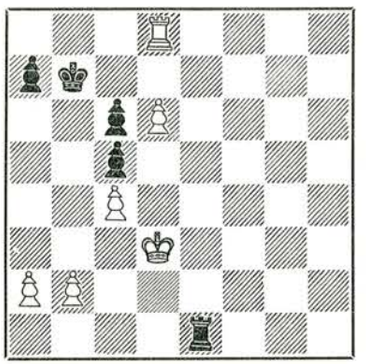

42. b3?

Den vinst för vit, som borde vara det logiska resultatet av spelfördelningen hittills, tycks vara försvunnen efter detta drag — om svart svarar med 42. —, a7—a5! Då får vits kung ingen chans att ingripa, eftersom svart med tornet bevakar fälten e4 och e1. Går vits kung till a3, så låser svart med Te2. Det ger heller inget resultat om vit byter d-bonden mot svarts a-bonde. Däremot har vi upptäckt klar vinst för vit genom idén att spela kungen över b3 till a4. Då uppkommer verkligen olösliga problem för svart.

42. — Ta1?

En dubbelsidig felbedömning! Nu rusar den frisläppta kungen med ilfart till — d8! Bonden a2 har i det sammanhanget ingen betydelse.

43. Ke4!	T×a2	44. Th8	Td2
45. Ke5	Te2†	46. Kf6	Tf2†
47. Ke7	Te2†	48. Kd8	Uppg.

DAMGAMBIT.

Landslagsklassen, grupp 2.

Z. Nilsson. L. Laurine.

1. c4	Sf6	2. Sc3	c6
3. d4	d5	4. Sf3	d×c4
5. e4!?			

Att på detta sätt spela en regelrätt gambit har litet äventyrlighet över sig. Den förekommer inte ofta och teorin har inte mycket att säga i saken. Men i sommar har likväl två partier ökat den förut magra samlingen. Förutom Z. Nilsson spelade nämligen också Szabo samma drag mot Petrosian i matchen Sovjet—Ungern. Szabo förlorade dock, medan Nilsson här tar hem poängen efter vilda upplopp.

5. —	b5	6. e5	Sd5
7. a4	S×c3	8. b×c3	e6
9. Sg5			

Szabo drog först 9. a×b5, c×b5, varpå 10. Sg5 besvarades med 10. —, Lb7. 11. Dh5, g6. Det kan ha sin betydelse att underlåta a×b5.

9. — Le7

Här bör 9. —, h6 övervägas. Genom textdraget blir svart tvingad att byta på g5 och försvårar därmed sitt försvar.

10. Dh5 L×g5

Givetvis kan inte 10. —, g6. 11. Dh6 vara tillrådligt för svart.

11. L×g5	Dc7	12. Dg4	Sd7
13. Lc1!	Kf8	14. Le2	Sb6
15. La3†	Kg8	16. h4	S×a4
17. Th3	h5	18. Dg5	c5
19. Tg3	Th7	20. d×c5	Lb7

Ej 20. —, S×c5 för 21. Lf3 (Lb7. 22. L×c5, L×f3. 23. Ld6 med pjäsvinst). Att svarts försvar redan är svårt desorienterat framgår med all önskvärd tydlighet.

21. c6!	L×c6	22. Le7	Le4
23. L×h5	S×c3		

Ett förtvivlans drag, men dock med den lilla chansen att vit gör ett av två möjliga feldrag — 24. T×c3?, T×h5! och 24. Lf6?, Lg6!

24. Ld6 Dd8

Även detta är en indirekt gardering av springaren. Men nu följer en "vändning" som ligger helt utanför svarts kalkyl.

Ställning efter 24. —, Dc7—d8.

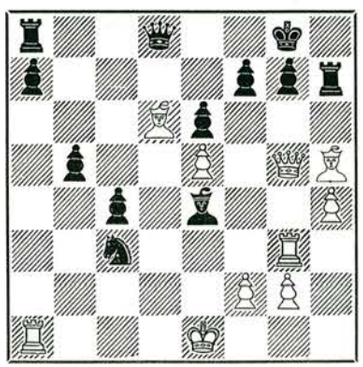

25. Lxf7†!	Kxf7	26. Txa7†!	Txa7
27. D×d8	Ta8	28. De7†	Kg8
29. D×e6†	Kh8	30. T×c3	L×g2
31. Ta3	Tg8	32. Tg3	Le4
33. Dg4	Ld5	34. e6	Th6
35. e7	T×d6	36. Dh5†	Th6
37. e8D	Uppg.		

Två damer mot ingen dam! Ett parti som både stimulerar till efterföljd och till nya funderingar över spelöppningen.

FRANSKT PARTI.

Landslagsklassen, grupp 1.

A. Werle. B. Hörberg.

1. e4	e6	2. d4	d5
3. Sd2	Sf6	4. e5	Sd7
5. Ld3	c5	6. c3	Sc6
7. Se2	Db6	8. Sf3	c×d4
9. c×d4	f6	10. e×f6	S×f6
11. 0—0	Ld6	12. a3?	

Beträffande spelöppningen se TfS nr 1, sid. 46. Jfr även partiet Geller—Ståhlberg, Saltsjöbaden 1952. Geller drog 12. Sf4. Werles båda bondedrag a3 och b4 överlåter helt initiativet åt svart.

12. —	0—0	13. b4?	e5!
14. d×e5	S×e5	15. S×e5	L×e5
16. Tb1			

Eftersom partiet vore hopplöst även på 16. Le3, Dd6! 17. Lc5, L×h2†. 18. Kh1, De5!, så har vit naturligtvis rätt att själv avgöra på vilket sätt han vill förlora. Och alla sätt är ju bra utom de tråkiga.

16. —	Sg4	17. Db3	T×f2
18. Txf2	Dxf2†	19. Kh1	Df1†
20. Sg1	Sf2‡		

Werle har roat sig med att komponera en självmattsuppgift!

DAMGAMBIT.

Landslagsklassen, grupp 2.

Å. Stenborg. B. Ahlgren.

1. d4	d5	2. c4	c6
3. Sc3	Sf6	4. Sf3	e6
5. e3	Sbd7	6. Ld3	d×c4
7. L×c4	b5	8. Ld3	b4
9. Se4	Le7	10. 0—0	0—0
11. S×f6	S×f6	12. e4	c5
13. d×c5	Sd7!	14. Le3	L×c5

Att föredra är 14. —, S×c5 med utmärkt spel för svart.

15. Te1 Lb7 16. e5 L×f3

Detta och följande avbyte löser inte problemet så som svart har tänkt sig. Han förbiser vits 19:e drag.

17. D×f3 L×e3 18. T×e3 Sc5

Ställning efter 18. —, Sd7—c5.

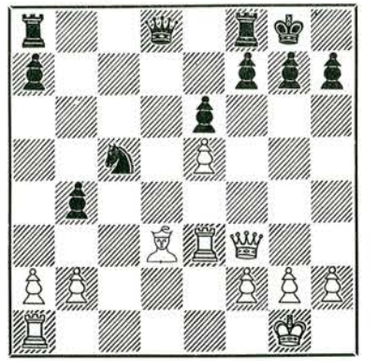

19. Lxh7†	Kxh7	20. Dh5†	Kg8
21. Th3	f5	22. e×f6	D×f6

Eller 22. —, T×f6. 23. D×c5 och vit har bonde mer och stark ställning. Troligt är dock att svart i hastigheten förbisett damförlusten.

23. Dh7†	Kf7	24. Tf3	D×f3
25. g×f3	Th8	26. Dc2	Uppg.

KUNGSINDISKT.

Landslagsklassen, grupp 1.

A. Fridh, Linköping. S. Nyman, Stockholm.

1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Sg7	4. Sf3	0—0
5. g3	d6	6. Lg2	Sbd7
7. 0—0	e5	8. Dc2	c6
9. b3	Sh5	10. Td1	f5
11. d×e5	d×e5	12. La3	Te8
13. e4	Da5	14. Ld6	f4
15. b4	Dd8		

Svarts spelöppning får underbetyg: hans förhastade framstöt på kungsflygeln har omöjliggjort en normal utveckling av den motsatta flygeln. Just nu står svart så trängd att endast ett underverk kan rädda honom.

16. g4 Shf6

Ställning efter 16. —, Sh5—f6.

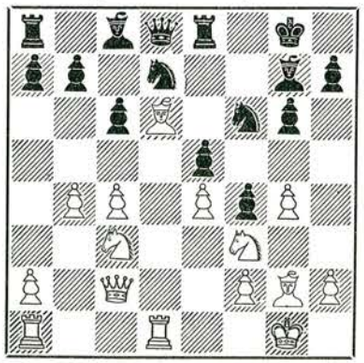

17. S×e5(?)

Detta närliggande bonderov får fatala konsekvenser för vit. Efter det återhållsammare 17. h3 vore läget kritiskt för svart; försöket 17. —, h5 kunde besvaras med 18. g5, Sh7. 19. h4.

17. —	S×e5!	18. L×e5	De7
19. Ld6			

Eller 19. L×f4, D×b4 och svart återtar sedan minusbonden och har bättre ställning.

19. —	Df7	20. g5	Sg4
21. h3	Se5	22. c5	f3

Nu är det bara spillror kvar av vits nyss så starka fästning.

23. Lf1	Df4	24. Dd2	Dh4
25. Kh2	L×h3	26. Kg1	Dg4†

Uppg.

ENGELSKT PARTI.

Landslagsklassen, grupp 2.

G. Backlund.		B. Ekenberg.	
1. c4	e5	2. Sc3	Sc6
3. g3	f5		

Ett drag som gärna medför olägenheter för svart.

4. Lg2	Sf6	5. e3

Capablanca drog 5. d6 och fick bättre spel mot Bogoljubow i Nottingham 1936, medan Euwe anger 5. e3 till fördel för vit.

5. —	Le7	6. Sge2	0—0
7. 0—0	De8	8. d4	d6
9. b3	Dh5		

Det kan nog fastslås, att förutsättningar saknas för att detta angrepp skall kunna ge resultat.

10. Sd5	Ld8	11. La3	g5
12. d×e5	S×e5	13. f4	Sf7
14. Lb2	Sh6		

Svart är redan tvingad till en äventyrlig balansgång, där blott ett mirakel kan rädda honom från att störta.

15. f×g5	D×g5	16. Sef4	c6
17. S×f6†	L×f6	18. L×f6	T×f6
19. Dd4	Sg4	20. c5!	Th6

På 20. —, d5 vinner vit genom 21. h3, Sh6. 22. h4. Inte heller kan svart tillåta 20. —, d×c5. 21. Dd8.

21. c×d6(?)

Efter 21. h3 vore den svarta ställningen grundligt underminerad. Men vit tror att han kan vinna hur som helst.

21. —	S×h2	22. d7	L×d7
23. D×d7	D×g3!		

Vit har nu att tänka på hoten Sg4, Th1† och Dh2 matt. Men det är just det han inte gör! Vi kan inte se något bättre än 24. Se2, D×e3†. 25. Tf2, Sg4. 26. Tf1 med synnerligen svårbedömd ställning.

Ställning efter 23. —, Dg5×g3.

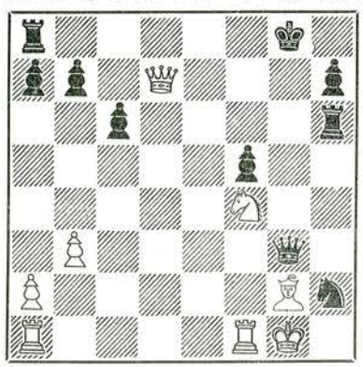

24. D×f5??	Sg4!	25. Dg5†	Kh8
26. D×h6			

Ett obehagligt uppvaknande till den kalla verkligheten. Det fortsatta motståndet är ganska meningslöst.

26. —	D×e3†	27. Kh1	S×h6
28. Tf3	Dd4	29. Taf1	Tg8
30. Lh3	Sg4	31. Sh5	Dd5
32. Sf4	Dd2	33. Sg2	Se5
34. Tf5	Tg3	35. Kh2	Dc3
36. Sf4	Sg6	37. Lg2	S×f4
38. T5×f4	Tg8	39. T1f2	De5
		Uppg.	

Harry Åhman, Boden, vann sin grupp i mästarklassen. Viktigt för honom var partiet mot Simon Krenzisky från Malmö, som ledde med en halv poäng i ett skede av turneringen. Där triumferade Åhman med ett motvapen för vit på kungsindiskt, som med framgång prövats av norrbottniska spelare. Krenzisky kunde inte heller finna någon effektiv fortsättning som svart, förlorade kvalitet och slutligen partiet. Som motgift på modeöppningen kungsindiskt är vits behandlingssätt högintressant.

KUNGSINDISKT PARTI.

Harry Åhman.		S. Krenzisky.	
1. d4	Sf6	2. Sf3	g6
3. Lf4	Lg7	4. c3	d6
5. h3			

Med den dubbla uppgiften att hindra Lg4 och ge löparen en reträttplats på h2. NK:s schackredaktör spelar själv gärna denna öppning som vit och brukar då i stället för h3 dra h4, underlåta korta rockaden och försöka spränga svarts rockadställning med h-bonden som bräckjärn framför tornet. Också den metoden har visat sig effektiv i turneringsspel. Om man ska föredra h3 eller h4 är väl närmast en lynnessak. Båda dragen torde vara bra, eftersom de är konsekventa. Typiskt för öppningen är att vits "sämre löpare" på ett effektivt sätt bringas i spel, medan den svarta kungslöparen, som med stor möda ställts upp på g7, blockeras av den solida bondeformationen c3—d4—e3. Kungsindiska specialister bringas lätt ur fattningen, när de möter en så obehaglig uppställning. På samma sätt som Krenzisky i detta parti.

5. —	0—0	6. e3	Te8
7. Le2	Sbd7	8. 0—0	c6
9. Sbd2	e5	10. d×e5	d×e5
11. Lh2	e4		

I kungsindiskt försöker svart locka vit till blottor, som sedan angrips av svart. I detta parti är rollerna ombytta. Inte minst ur psykologisk synpunkt är därför metoden beaktansvärd.

12. Sd4	Sb6	13. Dc2	De7
14. Tfd1	Ld7	15. a4	Tac8
16. a5	Sbd5	17. Sc4	

Syftet med bondeframstöten har nåtts: att få en stark springarposition på c4.

17. —	c5	18. Sb3	Tc6
19. Se5	Tcc8	20. Td2	Le6
21. Tad1	Ted8	22. a6	b6
23. Lb5	Td6		

Vit hotade vinna kvalitet med Sc6. Men svart undgår ändå inte sitt öde.

24. Sc1	Se8	25. Sc4	Td8
26. L×e8	D×e8	27. Sd6	T×d6
28. L×d6			

Nu har vit vinstställning, men det är som bekant konst att vinna en sådan också, särskilt mot finurliga spelare som Krenzisky.

28. —	Dc6	29. Lg3	f5
30. Se2	g5	31. Lh2	h5

Krenzisky är inte den som låter gräset gro under fötterna när han satsar för fullt, vilket inte brukar vara en oäven chans i en teoretiskt

förlorad ställning, då försiktighet ändå är utsiktslös. Men Åhman låter inte överrumpla sig.

32. Sg3	f4	33. Sf5	Tf8
34. T×d5	L×f5	35. Dd2	f×e3
36. D×e3	g4	37. Dg5	Dg6
38. D×g6	L×g6	39. h×g4	h×g4
40. Td8	Le8	41. Lb8	Lf6
42. Tc8	Lb5	43. T×f8	K×f8
44. Ta1	Ld8	45. L×a7	Lc7
46. L×b6	Uppg.		

Svart måste offra en löpare på a-bonden och sedan är slutspelet hopplöst. Ett av Åhman konsekvent och starkt spelat parti.

(Anm. av F. Åström i Norrbottens-Kuriren.)

Segrare i mästarklassen grupp II och ny landslagsspelare blev Gunnar Lundh, Gävle, i likhet med Harry Åhman, välkänd och rutinerad. Han ställde upp nästan helt otränad, men fick kanske blodad tand efter följande snabba seger i andra ronden.

FRANSKT PARTI.

G. Lundh, Gävle.		K. E. Gannholm, Burs.	
1. e4	e6	2. d4	d5
3. Sc3	Lb4	4. e5	c5
5. a3	L×c3†	6. b×c3	Se7
7. Sf3	0—0		

Säkerligen känner den korrespondensspelande Gotlandsmästaren till att endast 7. —, Dc7 och 7. —, Da5 här anses böra komma i fråga. Å andra sidan, varför skulle inte ett till synes naturligt drag som kort rockad kunna spelas? Men det har sina risker.

8. Ld3 f5(?)

Det hotade L×h7. Andra drag som Sf5, g6 eller h6 har också stora nackdelar.

9. e×f6 g×f6

Inte bra, men mindre dåligt vore 9. —, T×f6.

10. Sh4	f5	11. Lh6	Tf7
12. Dh5			

En anfallsvåg av stor kraft.

12. —	Sbc6	13. g4!	f4
14. g5	Ld7	15. g6	h×g6
16. L×g6	Tf6		

Ställning efter 16. —, Tf7—f6.

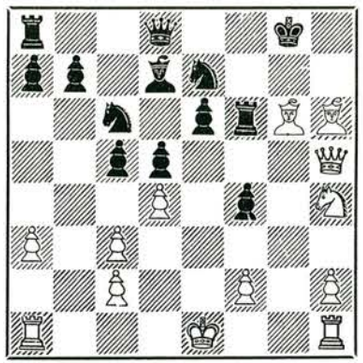

17. Lf7! Uppg.

DE NYA MÄSTARNAS MÄSTARPROV

I efterföljande åtta partier presenteras segerherrarna i förstaklassgrupperna. Bengt Hörberg svarar för såväl kommentarer som urvalet av partier.

SKOTSKT FYRSPRINGARSPEL.

Klass 1, grupp 1.

Å. Ohlsson, Stockholm.		E. Mossborn, Malmö.	
1. e4	e5	2. Sf3	Sf6
3. Sc3	Sc6	4. d4	e×d4
5. S×d4	d6		

Ger svart ett trångt, men relativt säkert spel. Den teoretiska fortsättningen är annars 5. —, Lb4. Det kan då följa 6. S×c6, b×c6. 7. Ld3, d5. 8. e×d5, c×d5. 9. 0—0, 0—0. 10. Lg5 med lika chanser.

6. Lb5	Ld7	7. 0—0	S×d4
8. D×d4	L×b5	9. S×b5	a6
10. Sc3	Le7	11. Lg5	0—0
12. Tad1	Sd7	13. L×e7	D×e7
14. Sd5	Dd8	15. Td3	

Vit har genom svarts passiva spel fått terrängövervikt, vilket han nu försöker utnyttja till ett kungsangrepp.

15. —	Sc5	16. Tg3	Se6
17. Dc3	f6?		

I sitt svåra läge försvagar svart frivilligt sin kungsställning, vilket vit inte är sen att utnyttja.

18. Db3 Sc5?

Efter detta drag följer en kortslutning. 18. —, Kh8 eller 18. —, Tf7 var nödvändigt, men vit skulle även på något av dessa drag ha det överlägsna spelet.

Slutställning.

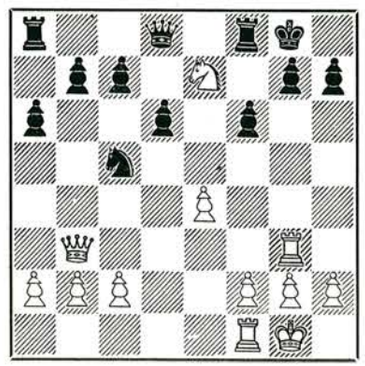

19. Se7††! Uppg.

Det följer matt i två drag.

DAMGAMBIT.

Klass 1, grupp 2.

T. Danielsson, Linköping.		A. Eklöv, Trollhättan.	
1. Sf3	Sf6	2. c4	e6
3. Sc3	d5	4. d4	c6
5. e3	Sd7	6. Ld3	Ld6
7. e4			

Svart har valt att spela Tschigorin-varianten. Textdraget har Euwe försett med ett utropstecken och anmärker att det är rätta sättet att bekämpa svarts uppställning, som syftar till att medelst d×c4 genomföra e5 och på så sätt utveckla den vita löparen.

7. —	d×e4	8. S×e4	S×e4
9. L×e4	Dc7	10. 0—0	Sf6
11. Lc2	Lf4	12. Dd3	Ld7
13. Te1	L×c1	14. Ta×c1	0-0-0

Riskabelt. Svarts rockadställning förefaller svagare än vits, men spelet blir spännande.

15. b4 Kb8 16. a4

Angrepp på bred front.

16. —	Le8	17. Dc3	Tg8
18. Tb1	g5	19. b5	c×b5
20. a×b5	g4	21. Se5	h5
22. c5	h4	23. Da3	g3

Handgemänget är i full gång, men vit har de bästa förutsättningarna för att tillföra angreppet de reserver, som behövs för att avgöra striden.

24. f×g3 h×g3 25. b6 a×b6

Ställning efter 25. —, a×b6.

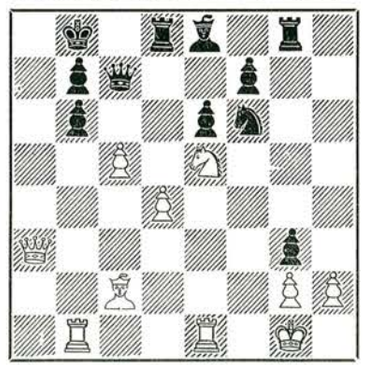

26. T×b6

Till snabbare avgörande ledde 26. c×b6, t. ex. 26. —, Dd6. 27. Da7†, Kc8. 28. Tbc1 och svart är försvarslös mot avdragsschacken. Textdraget går emellertid också bra.

26. — T×d4 27. Teb1 Sd5
28. T×b7† D×b7 29. Txb7† Kxb7
30. h×g3 Tb4 31. Lb3!

Enkelt men starkt.

31. — Te4 32. L×d5† e×d5
33. Db3† Kc8 34. D×d5 Uppg.

Ett trevligt parti!

KUNGSINDISKT FÖRSVAR.

Klass 1, grupp 2.

S. Cederlind, Karlskoga. — **S. Ericsson, Stockholm.**

1. d4 Sf6 2. c4 g6
3. Sc3 Lg7 4. e4 d6
5. f3

Denna uppställning mot det på senare år så populära kungsindiska försvaret innebär ett allvarligt vederläggningsförsök av varianten.

5. — 0—0 6. Le3 Sbd7
7. Dd2 Te8 8. Ld3

Vanligare är 0—0—0 åtföljt av bondestorm på kungsflygeln.

9. — c5 10. d5 Se5
11. Sge2 S×d3† 12. D×d3 e5

Svart har erhållit löparparet och försöker genast öppna spelet, men nu blir bonden på d6 svag. En bättre plan bestod i att med 12. —, a6 göra förberedelser till att genomföra b5.

13. d×e6 L×e6 14. Td1!

Vit tar genast d6-bonden på tornet samtidigt som han drar tornet från diagonalen a1—h8.

14. — Db6 15. b3 Ted8
15. 0—0 Se8 16. Sf4 Td7

Tack vare svarts överilade 12:e drag har vit fått en överlägsen ställning. Några goda drag för svart går ej att upptäcka. Textdraget blir direkt vederlagt.

Ställning efter 16. —, Td7.

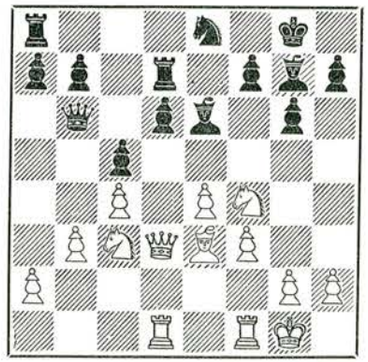

17. Sa4! Dd8 18. S×e6 f×e6
19. S×c5 Te7 20. Lg5 Sf6
21. e5

Bryter allt motstånd.

21. — Db6 22. D×d6 D×d6
23. T×d6 Te8 24. e×f6 Lf8
25. f7† Uppg.

Cederlind flyttades ned från mästarklassen för några år sedan. Genom att i klass 1 erövra två andraplaceringar å rad har han åter kvalificerat sig till mästarklassen. Vi skulle tro att han denna gång tänker bli bosatt i mästarklassen. Minst!

CARO-KANN.

Klass 1, grupp 3.

Hartvig Larsson, Visby. — **K. E. Karlsson, Vara.**

1. e4 c6 2. d4 d5
3. e×d5 c×d5 4. Ld3

Avbytesvarianten i Caro-Kann, vilken enligt Euwe leder till remispel. Energiskare är att genom 4. c4 övergå till Panof-varianten.

4. — Sc6 5. c3 Sf6
6. f4

Enligt teorin skall följa 6. h3, men på det spelar svart 6. —, e5 och erhåller ett fritt figurspel som kompensation för sin isolerade dambonde. Textdraget försvagar fältet e4, vilket svart inte utnyttjar.

6. — Lg4 7. Sf3 e6
8. 0—0 Ld6

Ser bra ut, men 8. —, Le7 är säkerligen mer ägnat att utnyttja svagheten på e4. 9. De1 hade svart då kunnat besvara med 9. —, Lf5 och behållit en utmärkt ställning.

9. De1 L×f3 10. T×f3 Dc7
11. a4 Tc8 12. Ld2 g6
13. b4 0—0 14. Sa3 De7
15. Sc2 Sh5 16. Df2 Dc7
17. Te1 Se7 18. g4 Sf6

Genom metodiskt spel har vit fått den bättre ställningen och mot det inledda kungsangreppet är det inte lätt för svart att hitta goda drag.

19. Dh4 Kg7 20. f5 Seg8
21. g5 Sh5 22. f6† Kh8
23. Le2 e5 24. Th3 e×d4
25. L×h5 ×h5 26. D×h5 h6

Svart värjer sig med förtvivlans mod, men vit är obeveklig.

27. S×d4 Dd7 28. Df3 Tce8
29. Sf5 T×e1† 30. L×e1 Te8
31. S×d6 D×d6 32. Lf2 Te5
33. g6!

Ett elegant forceringsdrag på vilket alla parader stranda. Det följde

33. — f×g6 34. f7 Sf6
35. Lc5! och svart gav upp.

Slutställning.

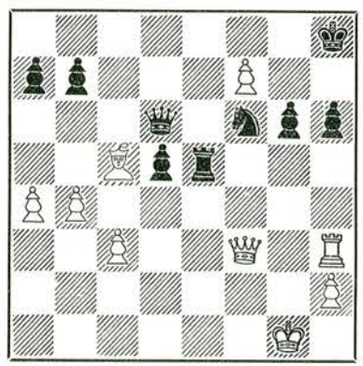

DAMBONDESPEL.

Klass 1, grupp 4.

L. Ljungqvist, Jönköping. — **S. Simonsson, Vara.**

1. d4 d5 2. Sf3 c6
3. e3 Lf5 4. Ld3 g6

Vit anlägger partiet försiktigt och svart har inga utvecklingssvårigheter. Textdraget är gott spelbart, då 5. L×f5 endast skulle stärka svarts centrum. Även 4. —, Ld3 med avbyte av vits angreppslöpare kommer ifråga.

5. 0—0 e6 6. b3 Sd7
7. c4 Ld6

Bättre förefaller 7. —, Lg7.

8. Sc3 Sgf6 9. De2 L×d3
10. D×d3 0—0 11. e4 d×e4
12. S×e4 S×e4 13. D×e4 Te8

Svart vill genomföra e5, vilket vit ej vill tillåta.

14. Se5 S×e5 15. d×e5 Le7
16. Le3 Dc7 17. h4

Vit står friare och försöker komma till angrepp. Svart försvarar sig ettrigt, men försämrar sin bondeställning.

17. — f5 18. e×f6 L×f6
19. Tad1 De5

Nu tränger ett vitt torn in på 7:e raden och gör svarts situation penibel, men svart var i förlägenhet om goda drag.

20. D×e5 L×e5 21. Td7

Ställning efter 21. Td7.

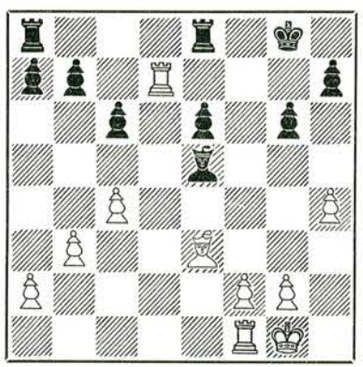

21. — b6 22. Tfd1 c5
23. g3 Lf6 24. Lg5

Inleder en plan, som syftar till direkt kungsangrepp, men svart har goda försvarsresurser. Enklare är 24. Tb7 och det skulle endast vara en tekniksak för vit att taga hem vinsten.

24. — Ld4 25. Le7 e5
26. Te1 a6 27. g4 b5
28. h5 b×c4 29. h×g6 h×g6
30. Kg2 c×b3 31. a×b3 Tb8
32. Lf6 e4 33. g5 L×f6
34. g×f6 Ted8?

Svart har försvarat sig utmärkt efter vits taktiska missgrepp i 24:e draget, men nu gör han ett direkt avgörande feldrag. Efter 34. —, Te6 hade svart inte haft något att frukta.

35. Tg7† Kf8 36. Th1 Uppg.

SICILIANSKT PARTI.

Klass 1, grupp 5.

B. Söderborg, Stockholm. — **A. Kerje, Stockholm.**

1. e4 c5 2. Sf3 d6
3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6
5. Sc3 Sc6 6. Lc4

Ett gammalt drag som fått ny aktualitet. I kandidatturneringen i Zürich spelades det flera gånger. Att det innehåller en del gift visar bl. a. partiet Averbach—Taimanov i ovanstående turnering, där den senare blev mattsatt efter 36 drag.

6. — e6 7. Lb3 Le7
8. 0—0 0—0

Med rockaden var ingen brådska. Faran av att rockera för tidigt i denna variant visar partiet Boleslavsky—Aronin 1949. 1. e4, c5. 2. Sf3, d6. 3. d4, c×d4. 4. S×d4, Sf6. 5. Sc3, Sc6. 6. Lc4, e6. 7. 0—0, a6. 8. Le3, Dc7. 9. Lb3, Le7. 10. f4, 0—0. 11. Df3, Sa5. 12. g4! och vit fick ett vinnande angrepp.

9. Le3 Sa5 10. f4 b6
11. e5

Vit går genast till attack för att utnyttja sitt utvecklingsförsprång.

11. — Se8 12. f5 d×e5
13. f×e6 f6

I denna ställning hade svart förmodligen räknat att småningom erövra bonden på e6 och sedan stå bra, men han har underskattat vits kombinationsförmåga, som fortsättningen visar.

14. Sf5 S×b3 15. Sd5!

Ställning efter 15. Sd5!

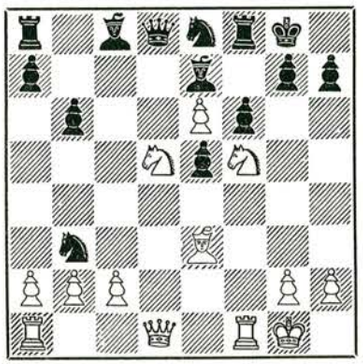

Ett av dessa obehagliga "mellandrag", som är så svåra att se, när man sköter försvaret. Svart är nu räddningslöst förlorad.

15. — Sd4 16. Sd×e7† Kh8
17. L×d4

Gott nog, men inte det bästa. Efter 17. Sg6† hade svart väl förmodligen genast givit upp, ty 17. —, h× g6 besvaras med det mördande 18. e7 och samma svar följer på 17. —, Kg8. I partiet följde:

17. — L×e6 18. Le3 g6
19. D×d8 T×d8 20. Lc6 Td7
21. Sg3

och vit vann efter 56 (!) drag.

SICILIANSKT PARTI.

Klass 1, grupp 6.

T. Tamm, Stockholm. — **S. E. Palmkvist, Uppsala.**

1. e4 c5 2. Sf3 d6
3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6
5. Sc3 a6

Najdorf-varianten; aktuell bl. a. från det nyligen avslutade radiopartiet mellan Malmgren och Szabo (Barcza), där svensken utan framgång försökte det skarpa draget 6. f4 (Se föregående nr av TfS). Vit väljer därför en annan väg.

6. Lg5 e6 7. Dd2

I en landskamp 1944 mellan Argentina och Sovjet valde Bronstein mot Najdorf draget 7. Df3. Det följde 7. —, Sbd7. 8. 0—0—0, Dc7. 9. Dg3, b5 och nu överraskade Bronstein sin motståndare med löparoffret 10. L×b5 och vann partiet efter intressant spel.

7. — Ld7 8. Le2 h6
9. L×f6 D×f6 10. f4 Sc6
11. Sf3 Dd8 12. 0—0 Le7
13. Kh1 Dc7 14. a3 Sa5
15. Tad1 Tac8 16. e5 d5
17. f5 Sc4

Vitspelarens genombrottsförsök bemöts inte på bästa sättet av svart. Han hade bort spela 17. —, L×a3. Det kunde följt 18. Sd4, Lb4. 19. f×e6, L×e6. 20. S×e6, f×e6. 21. Lh5†, Kd8 med stora förvecklingar, men med bättre utsikter för svart än i partiet.

18. L×c4 D×c4 19. Sd4 Lg5
20. Df2 0—0 21. f6!

Inleder det avgörande slutangreppet.

21. — g×f6 22. h4 f×e5
23. h×g5 e×d4 24. T×d4 Dc7

Ställning efter 24. —, Dc7.

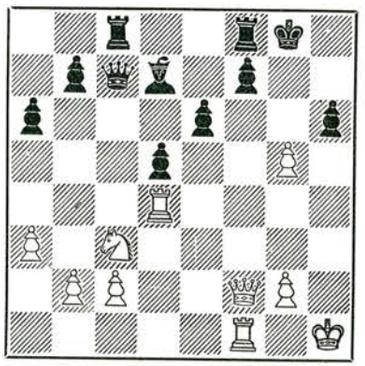

25. Df6

Vitspelaren sköter angreppet mönstergillt.

25. — Dg3 26. D×h6 Tc4
27. T×c4 d×c4 28. Se4!

Ett av vit bra spelat parti!

OREGELBUNDEN SPELÖPPNING.

Klass 1, grupp 7.

J. Wesche, Stockholm. — **L. Apelqvist, Stockholm.**

1. e3 e5 2. c4 Sf6
3. Sc3 Le7 4. b3 d6
5. Lb2 Sc6 6. d4 e×d4
7. e×d4 0—0

Svart har bemött vits konstlade uppmarsch genom naturliga utvecklingsdrag och står redan här klart bättre. Det för vit relativt bästa vore väl att med 8. Le2 börja tänka på kungens säkerhet. — 8. d5 kunde ju då besvaras med 9. c5. Vit går emellertid obekymrat på i ullstrumporna.

8. d5 Se5 9. Sf3

Kanske ändå kungen hinner i säkerhet.

9. — S×f3† 10. D×f3 Lg4
11. Df4 Te8 12. f3?

Ställning efter 12. f3?

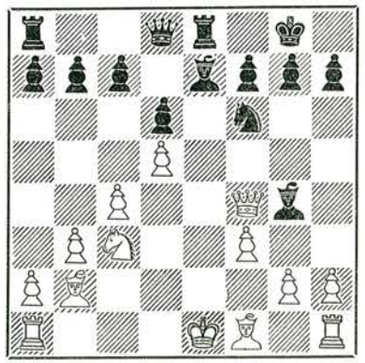

Möjliggör den följande kombinationen.

12. — S×d5! 13. c×d5

På 13. D×g4 hade Apelqvist förmodligen följande variant i beredskap: 14. Lh4††. 15. Kd2, Lg5†. 16. Kd3, Sb4†. 17. Kd4, c5 matt.

13. — Lg5† 14. De4 Lf5
15. D×e8 D×e8† 16. Le2 De3
17. Td1 Te8 Uppg.

FRANSKT PARTI.

Klass 1, grupp 8.

J. Westberg, Lidingö. — **A. Andersson, Alingsås.**

1. e4 e6 2. d4 d5
3. Sd2 d×e4
4. S×e4 Sbd7 5. Sf3 Sgf6
6. S×f6 S×f6 7. Ld3 Le7
8. De2 0—0 9. 0—0 b6
10. Lg5 Lb7 11. Tad1 Sd5?

Bägge parter ha ställt upp sig på det för denna variant karakteristiska sättet. Svarts sista drag är emellertid ett svårt fel. Han borde dragit 11. —, c6 för att fortsätta med Dc7 och Tad8 och genomföra c5.

Ställning efter 12. De4!

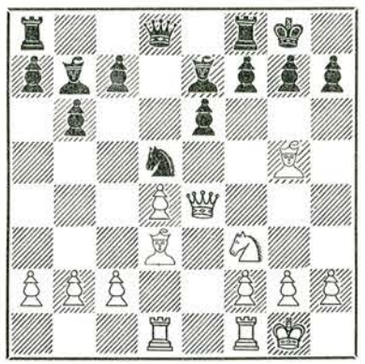

Vederlägger svarts manöver.

12. De4 g6 13. Lh6 Te8
14. c4 Sc3 15. D×b7 S×d1
16. T×d1 Lf6 17. De4 Dd6
18. Se5 c5 19. Df4 L×e5
20. d×e5 De7 21. Lg5 Df8

22. Le4 Uppg.

Ett välmotiverat beslut, då svart förutom att han är materiellt underlägsen knappast kan röra sig.

Magnetiskt fickschackspel

Den magnetiska kraften har tekniskt utnyttjats i ett nytt fickschackspel. Figurerna hålles magnetiskt kvar på sina rutor. Man flyttar pjäserna genom att "peta" dem! En ställning i ett utfällt spel kan inte rubbas ens av en kraftig skakning! Det inre måttet på de 64 rutorna är 15×15 cm. — således en rejäl yta. Utförandet är lika solitt som elegant. Framställt i plast.

En utomordentligt trevlig presentartikel! Pris kr. 25:—

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Studier

Bidrag och lösningar sändas till A. WERLE, Krukmakaregatan 38, 2 tr., Stockholm Sö.

623. Kjell Runqvist, Åstorp.
Original.

3+5=8. Remi.

624. Lad. Prokes, Tjeckoslovakien.
Original.

6+6=12. Vinst.

625. J. Fritz.
"Prace" 1953.

3+3=6. Vinst.

DOM I TfS:s INTERNATONELLA STUDIETURNERING 1954.

1:a pris.
Kjell Runqvist.

4+7=11. Remi.

2:a pris.
Folke Peterson.

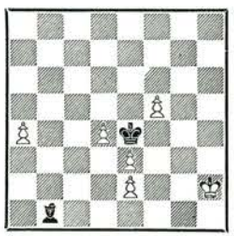

6+2=8. Vinst.

3:e pris.
A. Hildebrand.

4+5=9. Remi.

1:a H.O.
Folke Peterson.

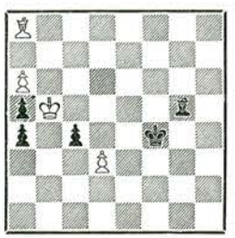

4+5=9. Vinst.

2:a H.O.
Ladislav Prokes.

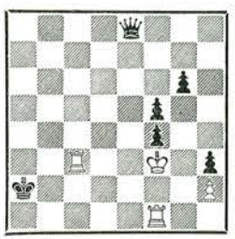

4+6=10. Remi.

3:e H.O.
Kjell Runqvist.

4+5=9. Remi.

Domaren, *Herr Aarne Dunder*, Pori, Finland, ger med ungefär följande ord sina intryck av det material, som stått till hans förfogande.

Av de i tävlingen deltagande 18 studierna var det 3 som visade sig felaktiga (N:r 557, 559 och 594, se under lösningarna.) Kvaliteten var jämn ehuru icke, med undantag för 1:a-pristagaren, särdeles hög. Denna sistnämnda var den enda studien som höjde sig till internationell nivå. Vid domslutets avkunnande har jag framförallt tagit hänsyn till originaliteten.

1:a — prisstudiens upprepningspatt i sluten ring är icke ny. Den har bl. a. använts av G. Kasparjan, 1:a pr. Schachmaty 1935, men på Runqvists pluskonto får skrivas variantrikedomen och de icke så få förförelserna. T. ex. 1. T×e1?, Lg2†! 2. Kg4, h5†! 3. K×h5, K×f7! 4. Ta1, Lf3†. 5. Kh6, Lf4†. 6. Kh7, Le4 och svart vinner. Eller 4. Sh6†, Kf8! (Ej 4. —, Kg7? för 5. Te7†) 5. Ta1, f1D. 6. T×f1, L×f1 och svart vinner. En svaghet är inledningens osmidighet.

2:a — pristagarens dubbeloffer på e4 en välfunnen idé. En särdeles originell studie! Kungens jämbördiga strid mot tre lätta figurer i 3:e pristagaren röjer stor uppfinningsrikedom. Förspelet dock svagt.

Petersons H.O.-belönade uppgift har sitt värde i de analoga förförelserna 1. Lg2?, c3! och 1. Lf3?, a3!, som korresponderar med lösningens 1. —, a3. 2. Lg2! och 1. —, c3. 2. Lf3! Spelet för övrigt skäligen enkelt.

Prokes' studie är ett stilfullt och vackert arbete, men orörligheten hos den vita kungen är här en allvarlig svaghet.

Draget 4. Le3!! är nog snillrikt i Runqvists 3:e H.O., men dålig början och brist på varianter är till nackdel.

Närmast placerade är i ordningsföljd 582, 583 och 570, som har var och en sina förtjänster. Dessa står som reserver om berättig anmärkning skulle inkomma mot domslutet inom en månad efter detta häftes utgivning.

Redaktionen uttalar sitt tack till Herr Dunder för det arbete han nedlagt och lyckönskar pristagarna till framgången!

Lösningarna till 2:a och 3:e pristagarna samt till Prokes med 2:a Hedersomnämnande belönade studie återfinnas i häfte 1, sid. 50, i löpande årgång. Lösningarna till de övriga följer nedan.

(Runqvist, 1:a pris.) *1. Sh6†*, Kh8. 2. T×e1!, f×e1D. 3. Tf8†, Kg7. 4. Tg8†, K×h6. 5. Tg6†, Kh5. 6. Tg5†!, och remi genom fortsatt schack på g6 och g5 eller patt om tornet slås.

2. —, Lg4†! 3. Kg2!, f×e1D. 4. Tf8†, Kg7. 5. Tg8†, K×h6. 6. Tg6†, Kh5. 7. Tg5†, Kh4. 8. Th5†!, och patt när tornet tages.

3. —, Lf3†. 4. Kh3!, f×e1D. 5. Tf8†, och så börjar omkvädet igen.

4. —, Lg2†. 5. Kg4!, f×e1D. 6. Tf8†, och denna gång kommer inte K längre än till h6 innan remin är klar.

Men svart kan försöka 5. —, f5† och skjuter därmed upp avgörandet, ty vit får söka sig andra vägar. 6. S×f5!, h5†. 7. Kg5 (Även Kh5), f×e1D (Ej Lf4 eller h4†? för Kg6 och vit vinner.). 8. Tf8†, Kh7. 9. Tf7†, Kg8. 10. Sh6†, Kh8. 11. Tf8†, Kg7. 12. Tf7†!, remi. Men inte 12. Tg8†?, då därpå svart undkommer schackarna och vinner.

Svart kan nu pröva med torn, vilket i andra tillfällen är betydelselöst, då det lätt vederlägges med K×g3. Alltså 2. —, f×e1T. 3. K×g3 (Även nu K×g3, men det är fjärde draget, som är poängen.), Te3†. 4. Kh4!, Tf3. Därmed har svart garderat både löparen och bonden f6, vilket var nödvändigt för att ha vinstchans. Vit återkommer emellertid med en pattvändning, 5. Tf8†, Kg7. 6. Tg8†!, K×h6. 7. Tg6†, och remien är åter ett faktum.

(Peterson, 1:a H.O.) *1. a7*, a3. 2. Lg2!, a2. 3. a8D, a1D. 4. De4†, Kg3. 5. Df3†, Kh2. 6. Dh3†, Kg1. 7. Dh1†, och vinner. Eller 1. —, c3. 2. Lf3!, c2. 3. a8D, c1D. 4. De4†, Kg3. 5. Dg4†, Kf2. 6. Dg2†, Ke3. 7. D×g5†, och vinner.

Damfångst med baning. Lägg märke till de analoga förförelserna 1. Lf3?, a3! och 1. Lg2?, c3! och svart klarar sig.

(Runqvist, 3:e H.O.) *1. Ta1*, h1D. 2. T×h1, T×h1. 3. f7, Te1†. 4. Le3!!, T×e3†. 5. Kf8, och svart kan inte utan nackdel upplösa patten. Fel vore 4. Le7? för Tg1 och 2. f7? för Dh5!

Otillräckligt är även 1. f7?, T×f7. 2. K×f7, h1D. 3. Lf6†, Kh7. 4. Ta5, och svart vinner med f3—f2 eller ett lämpligt damdrag. På 1. Th4 följer T×h4. 2. f7, Te4†. 3. Le7, Tg4, och de svarta bönderna vinner mot löparen, liksom om i huvudvar. felet 4. —, Le7? göres .

Till nr 557, 559 och 594.

Studien 557, av F. Peterson, synes vara den verkligt olycksfödda. Först publicerad med Ke3 visade den sig bilöslig och så med Ke1 har domaren påvisat att den har en dual, som gör den omöjlig. Efter 1. Sh3†, Kh4. 2. L×e2, K×h3 kan vit helt enkelt spela 3. Lf1! och så var det inte mer. Beträffande 559 påvisades redan vid lösningens införande att den demolerades av dua-

SLUTSPEL A LA RINCK.

I senaste Ungerska mästerskapet för kvinnliga spelare uppkom i ett parti efter svarts 54:e drag nedanstående diagramställning. Vid ett hastigt påseende kan det synas som om spelet skulle vara remi. Men den svarta dubbelbonden uppträder som en tillfällig hjälpare i nöden, och svart vinner enligt en metod, som bl. a. studiemästaren *Henri Rinck* i Deutsche Schachzeitung 1913 illustrerade med följande studie:

Vit: Kb2. Be2, e5, f6. — Svart: Kh6. Ka2, b3, b6. Vinst.

B. Kertés.

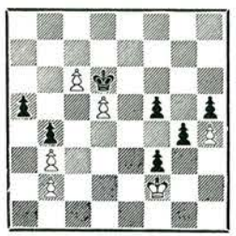

J. Lángos.

1. e6, Kg6. 2. e7, Kf7. 3. e3!, Ke8. 4. e4, Kf7 (d7). 5. e5, Ke8. 6. e6, b5. 7. Ka1, b4. 8. Kb2, a1D†. 9. K×a1, b2†. 10. K×b2 (Även Kb1, men inte Ka2? för b3†), b3. 11. f7†, och vinner. Vit måste offra tempot i 3:e draget för att svart skall bli vid draget senare och tvingas offra sina bönder i för vit gynnsam ordningsföljd. Om svart ej vore tvungen att spela 8. —, a1D† skulle han hålla remi. Nämligen om vit här vore vid draget: Kb2—a1, b3—b2†; Ka1×b2, b4—b3 remi. Detta bleve följden om vit spelade 3. e4? Men detta är ett tematiskt tillägg. Grundidén är att svart först sättes patt för att tvingas försämra sin sällning varefter i rätta ögonblicket pattställningen löses och vinsten framtvingas. Om fru Kertés kände till idén förut eller ej är obekant, men hon tvingade efter alla konstens regler fröken Lángos till snabb kapitulation. Det följde i partiet:

55. Kg3, f4†. 56. Kf2, Kc7! 57. Kg1, g3. 58. Kf1, f2!

Naturligtvis inte 58. —, g2†? 59. Kf2, remi.

59. Kg2, f3†.

Det går bra med Kd6 också.

60. Kf1, Kd6. 61. c7, g2†!

Eller K×c7 62. d6†, och kungen flyttar med iakttagande av att patten i nästa drag skall kunna upplösas.

Vit gav upp.

---

listiska skavanker. I 594 har domaren gjort uppmärksam på att vit naturligtvis enkelt och smärtfritt kan spela 3. Sd2. Troligen har ff glömt en svart bonde på c3, men något större värde har studien i varje fall inte.

Om vi jämför detta partislut med studien så finner vi att den förlorande partens bönder icke får vara för långt avancerade, partislutets c- och d-bönder, eller också måste det som i studien finnas ytterligare en bonde, den andra bonden på b-linjen, som hindrar att patt uppstår. Om vit i rinckstudien felaktigt spelat 3. e4? skulle ett reducerat svart bondematerial som vi såg ha säkrat remi.

Ytterligare ett exempel till de många att studiekonsten och det praktiska spelet ofta går hand i hand.

NYEVICZKEY DÖD.

Enligt några korta rader, som jag funnit i den i Ungern utgivna tidskriften "Hungarian Review", avled under förra året den även i vårt land kände studieförfattaren Lóránd Nyeviczkey. I TfS var N flitig medarbetare på studieavdelningen, där han även varit bland de främsta pristagarna. En uppmärksammad nordisk framgång vann han i den i samband med hälsingforsolympiaden anordnade studieturneringen genom att erövra silvermedaljen. Om möjligt skall jag till nästa häfte inhämta närmare personalia om den avlidne.

LÖSNINGAR, HÄFTE 2, 1955.

614. Lad. Prokes. Kd6. De2. Tc2. Ba6. — Kb8. Db1. Ta1. Bb6, c5, e6. Vinst.

1. *Dg2!*, Dh1. 2. a7†!, K×a7. 3. Ta2†, Kb8. 4. Ta8†, T×a8. 5. D×h1, och vit vinner då svart på grund av sin ogynnsamma ställning icke kan organisera något hållbart försvar.

På 1. —, T×a6 följer 2. Dg8† . . . 6. Dc7†, Ka8. 7. Dc8†, Ka7. 8. Kc7!, och vinner.

Många förföriska damdrag finnas att pröva som inledning, men i samtliga fall klarar svart sig. T. ex. 1. Df2?, Df1!; 1. Dh2(e5)?, Dh1!; 1. De4?, T×a6!; 1. Kc6?, Dh1†!

615. B. Soukup-Bardon. Kg1. Tc7. Ld1. Bb7. — Kg8. Tb2, h8. Lh7. Remi.

1. *Lc2!!*, L×c2. 2. Tc8†, Kg7. 3. Tc7†, Kf6. 4. Tc8, Kg7. 5. Tc7†, Kf6. 6. Tc8 o. s. v. Med positionell remi, eller 6. —, T×b7. 7. T×h8, som ju inte heller leder till vinst för svart.

Eller 4. —, Tb1†. 5. Kf2!, Th2†. 6. Kg3, remi. Nu först ser man betydelsen av löparställningen på c2. Vore den borta skulle ju svart vinna med 6. —, Thb2.

I denna variant duger ej 5. Kg2? för Le4†! 6. Kg3 (6. Kf2?, Th2† och vinner), Tb3†!, och hur vit än spelar så förlorar han omedelbart.

Inledningsdraget är som ff säger mycket svårfunnet, då man inte från början har klart för sig vikten av fältet g8 för det svarta spelet. Inledningsdraget tjänar det dubbla syftemålet länka den svarta löparen från garderingen av g8, samtidigt som den bringas att spärra andra raden. Om vit börjar med 1. Tc8†? så klarar svart efter Kg7. 2. Tc7†, Kf6. 3. Tc6†, Ke5. 4. Tc8 upp det hela med Tg8†! och vinner. På andra löpardrag, än 1. Lc2!, får svart alltid en gynnsam löparposition och vinner. T. ex. 1. Lf3?, Lg6! 2. Kf1, Lf7. 3. Ke1, Kg7. 4. Kd1, Kf6. 5. Kc1, Tb6. 6. Kc2, Le6. 7. Kc3, Th4. 8. Tc8, Thb4 och vinner. Eller här 2. Ld5†, Kf8 och vit är i dragtvång, 3. Lc6, Lf7 o. s. v. Så snart den svarta kungen får en fredad tillflykt på g7 är spelet förlorat för vit.

Författaren har haft vänligheten tillägna min ringhet denna fina studie, och för denna uppmärksamhet kan jag inte annat, än uttrycka min uppriktiga tacksamhet!

Sehr geehrter Herr Soukup-Bardon. Ich *danke Ihnen herzlich für Ihre freundliche Widmung!*

617. R. Missiaen. 1:a pris, "Rinck-Memorial", 1953. Kc3, Td7. Lg4. Sb5. — Kc5. De8. Bb6. Vinst.

1. *Td5†!*, Kc6. 2. Lf3!, De1†. 3. Kc2!, Df2†. 4. Td2†, D×f3 .5. Sd4†, och vinner.

Eller 2. —, Dh8†. 3. Kd3!, Dh7†. 4. Le4, Dh3†. 5. Kc4, Dh4. 6. Td6. (Även 6. Td4†, som "Tijdschrift nöjer sig med vinner naturligtvis). Om i denna var. 3. —, Db2 så 4. Ke3!!, Dc1†. 5. Kf2, Kb7. 6. Td1†, Kb8! 7. Td8†!, och vinner, men *inte* 7. T×c1? för patt!

En bra studie om än något gammalmodig

PROBLEM. (Forts. från sid. 189)

gare bör det helst också vara i tre drag och ej som i exemplet ovan i två.

Nr 10464. Skenspel 1. —, Sg4 2. Thh5, Sf2 3. T5d5, Sf3. Lösning 1. Td5, Sh3 2. Tc1, Sf2 3. T1c5, Sf3. Vitsen med detta problem är, att skenspel och lösning visar exakt samma slutställningar, men de bägge T och de bägge S har bytt plats.

Försenade lösningar: H. Ternblad V 490+30=520. S. Blomdahl II 459+28=487. Vi gratulerar Helmer Ternblad, Västerhaninge, som nu för femte gången når toppen och som sedan många år leder lösarlistan.

Richter: HOHE SCHULE DER SCHACH-TAKTIK

(tyska språket)

Det är en vacker bok i blått band med guldtryck och 220 sidor. Den innehåller 623 korta partier och 665 diagram. Kvantiteten svarar mot kvaliteten. Tolv år har det tagit författaren att sammanställa materialet. I sitt eget intresse bör varje schackvän försäkra sig om denna lika lärorika som underhållande bok.

Priset — kr. 12: 50 — är förvånansvärt lågt.

SCHACKKLOCKOR

Den tyska schackklockan "Olympia" har vunnit stort erkännande inom de svenska schackklubbarna. Pris kr. 37: —.

Schacklitteratur och schackmateriel erhålles alltid fördelaktigast från

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Problem

Bidrag och lösningar till BROR LARSSON, Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm Va.

10430. Herbert Ahues,
Bremen.

Matt i 2 drag.

10431. Bertil Bengtsson,
Göteborg.

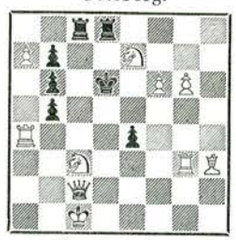

Matt i 2 drag.

10432. Assar Bergdahl,
Vilshult.

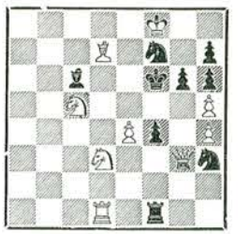

Matt i 2 drag.

10433. Nils G. G. van Dijk,
Bergen.

Matt i 2 drag.

10434. David Hjelle,
Volda.

Matt i 2 drag.

10435. Ivar Larsson,
Västerås.

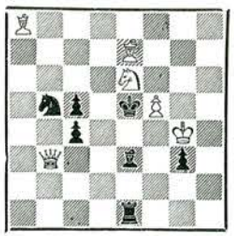

Matt i 2 drag.

10436. Horacio L. Musante,
Buenos Aires.

Matt i 2 drag.

10437. H. Zuk,
Warszawa.

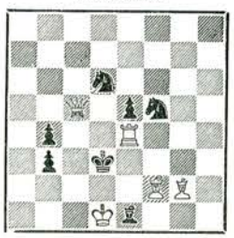

Matt i 2 drag.

10438. Åke Ericson,
Nora.

Matt i 3 drag.

10439. Bengt Ingre,
Göteborg.
Tillägnad Bror Larsson

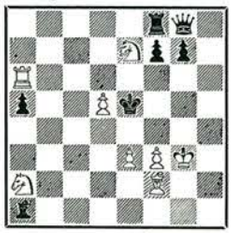

Matt i 3 drag.

10440. Hj. Kjellberg,
Linköping.

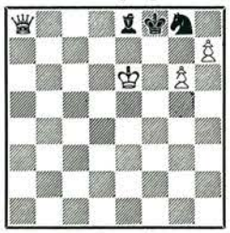

Matt i 3 drag.

10441. Lennart Larsson,
Lerum.

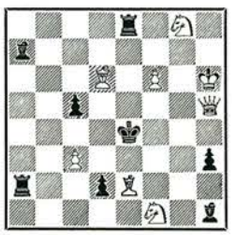

Matt i 3 drag.

10442. Gunnar Reinhard,
Stockholm.

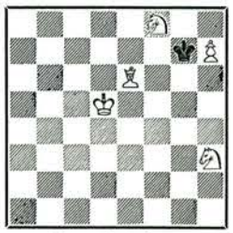

Matt i 3 drag.

10443. Werner Speckmann,
Hamm.

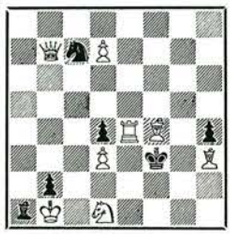

Matt i 3 drag.

10444. Marian Wrobel,
Warszawa.

Matt i 3 drag.

10445. Ragnar Nilsson,
Kalmar.

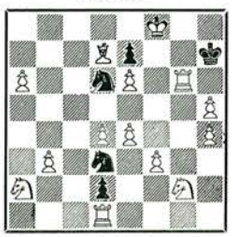

Matt i 4 drag.

10446. Vladimir Pachmann,
Prag.

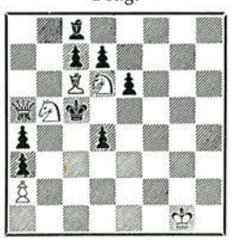

Matt i 4 drag.

10447. Fr. Richter,
Prag.

Matt i 4 drag.

Lösningsfrist en månad.

För den, som mer ingående vill studera häftets problem och inte bara rålösa, kan vi lämna följande tips. 430 bygger på matterna efter svarta T-slag i förförelse och lösning — 431 är av en debutant, som visar hur svart K i sin iver att fly skapar nya mattmöjligheter för vit — 432 är också av en nykomling och har åtminstone *ett* försök, som vi länge trodde var en bilösning — 433 är av en välkänd komponist ursprungligen från Holland men numera bosatt i Norge. Ge akt på Le5! — 434 Sf5 gör förspel och kommer igen i lösningen — 435 åter ett nytt namn i spalten. Konsekvent genomförd tanke i svarts försvar — 436 försök dragen 1. Dg3 och 1. Df2 och se, vad som händer på svaren Lb6 och Lc3. Lös därefter problemet och undersök samma försvar — 437 vilken vit pjäs ska nu slå på e1? — 438 en högst innehållsrik upp-

10388 (Andersson). 1. S×g5. Elegant nyckel och behagfullt utförande (LL). *10389 (Groenveld).* Förspel 1. —, L- (T-) 2. Sc8 (Sd5). 1. Sg7, Kd6 (K, Tf6) 2. Sc8 (Sd5). Något av elegans (EK). Full av fallgropar. *10390 (Ingre).* 1. Tf8. Varianterna 1. —, Ke7 (Ke5) 2. Lf3 (Lc4) visar Foschinitemat. Dualen 1. —, d4 2. Lf3 (Lc4) borde nog ha arbetats bort. *10391 (Karlsson).* 1. c4. God demonstration av skillnaden mellan Nowotny (på c4) och Grimshaw (på e3). I den förra finns och i den senare saknas offerpjäs i skärningspunkten. Vackra svarta avskärningar (RA). *10392 (Korponai).* 1. Sd4. Intressant ff- och avskärningshistoria i den stil, som var mycket populär i början av 1940-talet (LL). *10393 (Lundqvist).* 1. D×h4. Inte oäven dragpliktare men föregångarfaran är nog stor (LL). *10394. (Overkamp).* Försök 1. Sb6 (2. Sc6), Sd4 (T×d5, L×d5) 2. Sf7 (S×c4, Sd7) men 1. —, Lb5 2. ? Lösning 1. Se7 (2. Sf7), Sd6 (T×d5, L×d5) 2. Sdc6 (Sec6, Sg6). Paradväxling. *10395 (Pallasz).* Förspelet 1. —, Ld5 (Td5) 2. Dc7 (De2) visar en Grimshaw. Försöket 1. Dc4?, Ld5 (Td5) 2. Dc7 (De2) visar en annan. Lösningen 1. Ld5, L×d5 (T×d5) är en Nowotny, men det senare försvarsdraget ger en dual, 2. Db8 (De1 eller D×e7). *10396 (Wennick).* 1. Lb2. Tre svarta pjäser självfängsla sig på d5. Tyvärr uppstår dualer efter T×d5 och Sf×d5. Förf. har gjort en omarbetning, som visar fyra fångslingar. *Nr 10396 a: E. Wennick, Hälsingborg.* Ke1, Dc8, Ta4, g5, La2, Sf3, h5, Bc2, d4, g2, g3 — Ke4, Dg7, Ta7, d6, Lh6, Se6, f5, Bb6, e2, e3, h4. 2‡ 1. Lb1, T×d4 (Se×d4, Sf×d4, D×d4) 2. Dc6 (D×f5, c3, Sf6). *10397 (Hemmingsson.* 1. Ke1, Le7 (Lf6, L-, Te7, Te6, T-, S-, B-) 2. De3 (Df6, T×h4, T×h4, T×e5, De3, D×c6, D×h7). Stort och vackert tänkt, men de två första varianterna har även 2. D×h7 resp. 2. Kf2 och dessutom finns bilösningen 1. Sc3 2. Dd6. Skada. *10398 (Knotek).* 1. Tf4, T- (Sc4, K×c3, Sd3) 2. S×a6 (Sd3, Se4, T×d3). Förnämliga modellmatter. *10399 (Mikan).* Fullständigt misslyckad. Avsikt 1. Dh5 2. Dh7 men olöslig efter 1. —, Te5 och dessutom bilöslig med 1. Sb4 och 1. Se1. *10400 (Reinhard).* 1. Td2 2. D×b1 eller 2. La2. Problemet lever helt på den oväntade nyckeln. *10401 (v. d. Straat).* 1. T×b4 (2. Sa4), T×d3 (D×d2) 2. Se6 (Sd7). Bilösn. 1. Te3 2. Se6 med dragomkastning. *10402 (Wirtanen).* 1. Lf2 (2. L×b6), Tc5 (Td4, Td6) 2. Dd2 (De5, L×h4). Förf. tillfogar en svart Bc4, ty annars blir problemet olösligt efter 1. —, Td4 2. De5, c1D 3? Den paraden förbisåg de flesta. Ett verkligt intressant problem (LL). Stilfulla varianter (EK). *10403 (Nilsson).* 1. Dh8, d6 2. Dh1, Lf3 3. Da1, c5 4. Da8. 1. —, c5 2. Da8, Kd6 3. b×c5. Något förbättringsförslag inkom ej. En jämförelse med 10407 är rätt intressant och avslöjar vissa likheter, men de bägge förf. har säkert arbetat oberoende av varandra. Ett intressant D-varv (ÄA). *10404 (Speckmann).* 1. Te4? Kg3 2? Lösning 1. Te1, Kg3 2. Tf1, Kh3 3. Tg1, g3 4. Th1. Vita T går ett steg i taget till mattfältet. *10405 (Speckmann).* 1. Te1?, Kg3 2. Kg5, Kf3 3? Lösning 1. Te4, Kg3. 2. Kg5, Kf3 3. Tbe2 4. T4e3. 2. —, Kh3 3. Ta4. 1. —, a4 2. Kg3 3. Ta2. Undvikande av Holzhausen-interferens. Två miniatyrer av vilka den senare visar ett strategiskt betonat innehåll och den förra en trevlig mattföring. *10406 (Speckmann).* 1. Df5, h5 2. Df8, Td8 3. Df7, Td7 4. Df5, h4 5. Df8 6. Df7 7. Df5, h3 8. Df8 9. Dg7 10. Dh8 11. D×h3 12. Df5, c5 13. D×c5 14. Df8. Verkar mera partiställning eller slutspelsstudie än problem (BJ). Hårda bud att hitta rätt (EK).

---

gift av ännu en nykomling i spalten — 439 en synnerligen originell Hamburgare för vilken vi tacka dess upphovsman — 440 efter mer än tio års uppehåll framträder nu denne författare åter på sitt specialgebit, miniatyrområdet — 441 det lönar sig att hålla ett öga på Bd2 — 442 får vi be om fortsättningar på alla svarta K-drag — 443 ett mycket illistigt försvar av svart gör, att vi fruktar en del nollor i protokollet — 444 är något för modellmattälskaren, inte anlagd på svårighet utan på att svart K ska dö i skönhet — 445 vid det här laget känner vi till författarens hobby, pjäsfångst — 446 troligen det svåraste problemet, författarens nationalitet förråder att det rör sig om modellmatter — 447 d:o undantagandes svårigheten.

LÖSARLISTA, HÄFTE II 1955.

R. Ahlmark 356+58=414, A. K. Andersson 46+53=99, J. E. Andersson 83+26=109, T. Andersson II 70+48=118, Ä. Andersson II 138+45=183, B. Bengtsson 16, A. Bergdahl 118+29=147, K. G. Bergvall II 8+18=26, Ä. Ericson 212+47=259, E. Eriksson 328+16=344, T. Fahlman 220+24=248, B. Hellberg 7, C. I. Holm II 39+39=78, B. Ingre 40+17=57, J. P. Jensen III 65+46=111, B. Jändel 453+53=506, E. Karlsson II 78+54=132, K. Karlsson 160+13=173, H. Kassman 33, I. Larsson 31+53=84, L. Larsson (N-e) 104+8=112, L. Larsson (L-m) IV 437+54=491, Fr. Lindgren II 56+18=74, E. Lundin 410+14=424, E. Mörk 207+44=251, A. Nils-

DOM I TIDSKRIFT FÖR SCHACKS TVÅDRAGSTURNERING 1954.

1. pris.

10300. O. Stocchi,

Langhirano.

2≒ 1. Sf6.

2. pris.

10298. P. Overkamp,

Rotterdam.

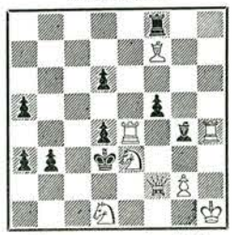

2≒ 1. Sc4.

3. pris.

10213, v. A. Hildebrand,

Uppsala.

2≒ 1. Se6.

Under året har jämnt 50 tvådragare publicerats i tidskriften. Tretton kvarstod efter den första grovgranskningen, men detta antal reducerades till dussinet jämnt, sedan jag erinrat mig att H. Fröberg i Esk.-Kur. 26 sept. 1953 publicerat en dragpliktsversion av temat i nr 10290 av Andersson och Hultberg (Ke3. De1. Tc7. Ld3. Sg4. Ba3, c6. — Kd5. Ba4, a5, d6, g5, g6. 1. Df2!). Prislistan toppas egendomligt nog av samma två namn som förra året.

1:a pris nr 10300 av O. Stocchi.

Säregen variation av paradväxlingstemat. Paradväxlingen uppkommer nämligen i förförelsen 1. Sd2? De nya parader som här skådas (1. —, D resp. S×d6) leder i lösningen till helt nya matter. Alltså mattförändring från förförelse till lösning. Att det är en stormästare som gjort detta problem visar sådana konstruktionsdetaljer som att Sb2 utnyttjas även i lösningen (1. —, Lc8 2. S×c4≒), och att vita D inte bara ska sätta matt efter 1. —, K×d6 utan även efter 1. —, e×f5. Att hon är den svagaste punkten i konstruktionen kan dock ej bortresoneras.

2:a pris nr 10298 av P. Overkamp.

Här är det fråga om mattförändringar i fyra olika stadier: förspel, två förförelser och lösning. Särskilt intressant är att se hur fängslingen av svarta L genom 1. —, K×T utnyttjas i förspelet, förförelsen 1. Sd5? och lösningen med de tre mattdragen 2. D×f5† resp. 2. De2† och 2. Df3†. Ett synnerligen intressant problem.

3:e pris nr 10213 av A. Hildebrand.

Ett verkligt roligt förförelseproblem med något som man skulle kunna kalla "reciprok mattförförelse". Matterna i förförelsespelets (1. e3?) novotnyvarianter uppträder nämligen som "mattförförelser" i lösningen grimshawvarianter på samma fält och vice versa.

1:a HO nr 10328 av H. Hermansson: Ke6. Dh3. Ta5, d2. Ld4, f1. Sb5, e4. Bc3, d6, e7, f6. — Kc4. Db2. Tc6, e2. Ld1, h2. Sc1. Bb3, f4. 1. Lf2.

Det mest svårbedömda problem jag någonsin drabbats av under mina år som problemdomare. I två förförelsespel (1. Kf7? och 1. Le5?) och i lösningen följer på 1. —, D×d2 och 1. —, T×d6 samma två — och i och för sig inte särskilt inspirerande — mattdrag med Sb5. Det intressanta är att i alla tre fallen Se4 också skulle kunna sätta matt — om inte —! Och detta "om inte" är olika i alla tre fallen. En fenomenal teknikprestation, som jag dock inte anser mig kunna placera bland pristagarna, trots min oförställda beundran. Kompromissen blir alltså 1:a HO.

2:a HO nr 10217 av Dante Rizetti: Kh6 De2. Tb4, g5. Lb7. Sd6, f3. — Kf4. Da6. Tc4, h3. Lb6, g2. Sf8, g6. Bh4. 1. Sd4.

Paradväxling med utbyte av LT-grimshaw på d4 mot en på f3. Th3 skapar dessutom två goda bivarianter genom självblockaderna på g3 och e3. Förförelsen 1. Se5? ska man däremot inte ta så allvarligt. Dels leder den bara till en ny temamässig variant (1. —, Lf3 2. Sd2≒), dels strandar den på både 1. —, Lf4 och 1. —, Tf4.

3:e HO nr 10219 av A. Thorsson: Kf1. Da6. Ta5, f4. Sd4, g4. Bc5, e2, f5. — Kd5. Tc7, h4. Lg1. Sa2, e8. Ba7, c4, f7. 1. Sc6.

Tc7 och Lg1 är här huvudaktörerna i ett lustigt växelspel. I förspelet fängslas T på c5, medan L gör en självblockad på d4. I lösningen fängslas L på c5, medan T blockerar c6. Som bispel har förf. lyckats få in fyra S-matter. De gamla takterna sitter tydligen i!

1:a Omn. nr 10311 av Tore Andersson: Ka2. De7. Tg2, g4. Lb3, h6. Sb1, e4. Bc3, d2. — Kd3. Dg8. Th5. La6, b8. Se6. Ba5, g6. 1. Sa3.

Korsvalve i den rena "klassiska" och outspädda formen. När Se6 öppnar den vita D-linjen möjliggör detta en vit självavskärning genom att D övertar garden av e2 från det avskurna Tg2. Denna självavskärning förhindras i ff-varianterna genom avskärning av Lh6. Inledningen är tematisk såtillvida att den tar bort en gard från d2. Detta fält, som från början är garderat av fyra (!) pjäser, kan alltså i andra draget bli ogarderat. Paraden 1. —, Lc4 går bra i stil med de tematiska försvaren.

2:a Omn. nr 10220 av M. Wrobel: Ka1. Dh5. Td1, h3. Lf1, h6. Sb2, e3. Bc3, d5, e6, g2, g4. — Ke4. Tf2. Lg3. Sc1, d2. Bb3, e7, h7. 1. Sec4.

Ff med fyra pjäser är ju i och för sig ingen nyhet (fem har vi sett), men dels åstadkommer två av pjäserna två ff, och dels har förf. komponerat in en grimshaw. Och det måste ju belönas på något sätt.

3:e Omn. nr 10291 av Tore Andersson: Kh8. Dh7. Tf2, h2. Lf5, g1. Sd4, g4. — Kg3. Dc3. Te6. Lh5. Sc5, f6. Be2, e7, g5. 1. Se3.

Trevlig paradväxling med interferenser av samma pjäs för två olika pjäser i förspelet utbytta mot interferenser med två olika pjäser för en och samma pjäs i lösningen. Mycket nätt och tilltalande — men tyvärr har vita D alldeels för litet att göra.

Lidingö i juli 1955

Fr. Lindgren

Domare

---

son III 74+49=123, O. E. Olsson 466+12=478, I. Peterson 126+41=167, P. O. Ringvall 359+32=391, H. Svensson 297+27=324, P. Thunberg II 291+19 (häfte I) +18=328.

Bäste lösare var denna gång R. Ahlmark (f. d. Marlak) som uppnådde hela 58 poäng. Goda prestationer gjordes också av E. Karlsson 54 samt A. K. Andersson, B. Jändel och I. Larsson alla med 53.

Till de 500 poängen välkomnar vi herr B. Jändel, som alltid kan återfinnas bland topplösarnas förnämliga skara.

EN NYCKELKNIPPA.

Det sista man gör i ett schackproblem, är vanligen det första, nämligen inledningsdraget (nyckeln). Det kan ibland till författarens grämelse visa sig, att det går helt enkelt inte att hitta på någon nyckel alls, eller att han måste hålla tillgodo med en så svag sådan, att problemet bara därigenom mister praktiskt taget allt av värde. Så mycket större blir författarens glädje, när han finner en nyckel, som dels är svårfunnen och dels väl ansluter sig till problemets tematiska innehåll. Nyckeln är ju inte en fristående del av ett problem utan bör stå i direkt samband med kombinationen i övrigt. Låt oss se på ett par trevliga inledningsdrag.

10448. S. Loyd,

New York Sunday Herald 1889.

Matt i 2 drag.

10449. J. W. Abbott,

Baltimore News 1890.

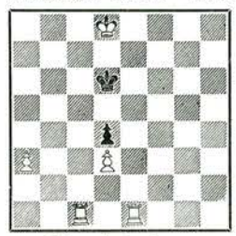

Matt i 3 drag.

10450. A. Kraemer,

Deutsche Schachzg 1936

Matt i 3 drag.

Ställningen i nr 10448 ser ju närmast ut, som om den vore hämtad ur ett parti, i vilket den svarta K råkat på villovägar. Som det också visar sig, har förf. bemödat sig om att framkalla just detta intryck, ty man skulle gladeligen kunna ta bort en mängd pjäser. Nå, flyttar La3 undan hotar 2. Da1. Vad som är överraskande är, att han måste gå ända till f8, vilket vid första anblicken ser mystiskt ut, men när lösaren funnit svarts drag 1. —, L×b2 förstår han varför. 2. L×h6≒.

Inom parentes sagt kallas det tema, som här framställes för "Amerikansk Indier".

Det har dock inget alls med det Indiska temat att göra och definitionen av temat tar ungefär sex långa tryckrader.

Det händer understundom, att vit har för starka krafter för att nå sitt mål och då måste han offra. Antingen en viss pjäs eller också pjäsens verkningskraft men behålla den. Hur det kan gå till visas i nr 10449 på ett lika lättfattligt som elegant sätt. 1. Tc8 (långa drag är alltid trevliga), Kd5 2. Kc7, Kc5 3. Te5‡. T finns kvar, men dess verkningskraft är upphävd i och med att det blivit avskuret av K och sedermera inte gör någon nytta. Tema Cheney.

I nr 10450 till slut står svart K patt och det gäller alltså att frigöra denne genom att flytta på Tb7. Men vart; det är frågan? Enklast är att försöka med en schack direkt 1. Tb8†, Kg7 2. Db7†, Kf6 men nu kan inte 3. Tc6‡ ske för att D hindrar T. Försöker vi i stället att dra T nedåt t. ex. 1. Tb4 undviker vi den fallgropen, men efter Kg7 2. Db7, Kh8! har vi åter blivit lurade. Men samtidigt kom vi underfund med, att vit måste spela 1. Tb1, Kg7 2. Db7, Kf6 3. Tb6‡ eller 2. —, Kh8 3. Db2‡. Den senare varianten visar Healys baning (= en pjäs spelar längs den linje som måste utrymmas, varefter en annan pjäs spelar längs samma linje och i samma riktning som den förstnämnde).

FRÅN PROBLEMVERKSTADEN.

Konsten att lösa ett problem består inte endast i att finna dess nyckel. Man bör även studera, vad som finns i diagramställningen, ifall man låter svart börja, vilka matter som finns efter vid första anblicken plausibla inledningsdrag och varför dessa "förförelser" inte ledde till målet. Och sedan jämför man allt detta med den verkliga lösningen. Nu för tiden konstrueras ofta, av en driven komponist nästan alltid, problemen så, att vad som händer *före inledningen*, vad som *kunde ha hänt* och vad som *verkligen händer*, tillsammans bildar problemets innehåll. Vi ger här nedan ett exempel på det sagda. Lägg märke till hur enkelt allt ser ut och hur väl pjäserna samarbetar, det är ett bevis på författarens högt drivna tekniska skicklighet och tyvärr endast ett fåtal unnat att kunna göra efter.

10451. Halvar Hermanson,

Unbyn.

(Original för TfS.)

Matt i 2 drag.

Spelar svart i diagramställningen e5, förspel, blockerar han det fältet, vilket tillåter 2. Se2‡, tack vare blockaden gör det inget att De1 blir avskuren av S. Man ser snart att om vit kan gardera e5 på något sätt följer 2. Se2‡ och därför försöker man det närliggande 1. Sf7. Försvarar sig svart med Le4 har vi åter matten 2. Se2. 1. —, Se3, som också skär av D från e5 besvaras med 2. D×e3. Men efter draget 1. —, L×g2 finns ingen matt. Låt oss i stället börja med 1. T×e6. Det hotar åter 2. De5. Svart parerar med T×g5 och för tredje gången följer då 2. Se2, eftersom Te6 övertagit garden av e5. K×g5 tjänar inget till, men 1. —, Le4 är ett fullgott försvar, vilket det inte var i förra försöket. Då spelar vi i stället 1. Dg1 och hotar 2. Dh2‡. Nu fick svart ett flyktfält g3, tyvärr till ingen nytta ty draget 2. Se2 gör för fjärde gången en matt i så fall. 1. —, Ke5 (andra flyktfältet) för till 2. Dh2‡. Paraden är denna gång T×g6, varefter K undkommer över g5. Lösningen till slut blir 1. d4 (2. De5). Svart skär av D med Se3 och för femte gången får vi 2. Se2‡! 1. —, Le4 besvaras med 2. S×e6 och 1. —, c×d3 e.p. med 2. S×d3.

Ett innehållsrikt problem väl värt ett ingående studium. Det fordras naturligtvis en smula träning även av en lösare, för att han ska kunna uppfatta alla finesser, men ju mera man ser och begriper desto större nöje har man av att lösa problem.

FRÅGA OCH SVAR.

Från den kände problemisten Axel Åkerblom, Avesta, andrepristagare i TfS 1954 med sin tredragare nr 10310, har vi mottagit följande öppna fråga med begäran om publicering.

Vad menas?

Beträffande andrepristagaren i 1954 års tredragsturnering i TfS skriver domaren: Att en variant, 1. —, Lc5 2. Tb2 slutar dualistiskt är inget att ta anstöt av. Vad menas för det första med uttrycket dualistiskt? Närmast syftar det givetvis på dual, men någon sådan bekräftar ju även domaren att det inte finns, när han anger bara 2. Tb2. Han avser tydligen dubbelmatt. Men någon sådan föreligger heller inte. På 2. Tb2, Tf6 finns bara 3. Dd2. Likaså på 2. —, Sb3 (c4) bara 3. Df2.

A. Åkerblom.

Och den kände problemisten, domaren i tävlingen ifråga, Helmer Ternblad, Västerhaninge, ger oss följande

Svar.

För ett par årtionden sedan brukade jag fråga AÅ vad som menades, när någonting inom problemterminologin var obegripligt för mig. Det var överraskande att frågan nu skulle komma tillbaka till mig!

Nåja, AÅ frågar naturligtvis inte på grund av okunnighet utan därför att han vill "sätta fast" mig på ordet "dualistisk" Men jag vägrar absolut att erfara några skuldkänslor på den punkten! Jag har använt — och jag kommer sannolikt att använda — detta ord som en sammanfattande beteckning för alla slag av dubbelföreteelser (t. ex. dual, dubbelhot, dubbelmatt) som, avsett eller inte avsett, kan förekomma i ett problem. Därmed har jag inte lanserat någon ny *term*. Alla torde nämligen utan vidare ha förstått, att det jag i detta fall syftat på är dubbelhotet 3. Dd2‡ och 3. Df2‡ och att den omskrivna varianten innehåller detta dubbelhot, torde vara ett faktum, som inte låter sig rubbas av vad AÅ anfört.

Att man kan vilja kritisera ett domslut tycker jag är en naturlig sak. Men jag uppskattar mera en kritiker som går rakt på sak än en som simulerar oförmåga att förstå, bara för nöjet att få formulera en snärtig rubrik. *Helmer Ternblad.*

DOM I NYBÖRJARTÄVLING NR 9.

Antalet deltagare inskränkte sig till sex. Förstepristagaren visar två självblockader och avskärningar av D, T och L med Se5. Ett rätt hyggligt innehåll. Ba7 ser mystisk ut men förhindrar 1. Tf6, Kc5 2. Sa7. Även ett par bivarianter noteras på plussidan.

1. pris.

10452. Gustav Johansson,

Kolsva.

2‡ 1. Sa4.

Andrepristagaren har åstadkommit en liten nätt miniatyr med ett hot, som dock aldrig kommer till utförande. Så rasande originellt är verket ej, men fem matter i en sjupjäsare är inte dåligt.

2. pris.

10453. Ragnar Nilsson,

Kalmar.

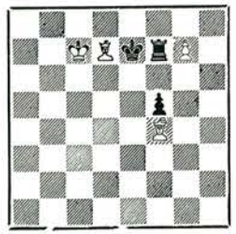

2‡ 1. g8D.

Vi gratulerar pristagarna och önskar dem god fortsättning.

TRÄNINGSTÄVLING NR 10.

I skissen Kb1, Tb4, Sb7, c6 — Ka8, Te8, Be7. 2‡. 1. Sc5, hotar vit 2. Ta4. Svart försvarar sig genom att fängsla den pjäs som hotar matt 1. —, Tb8, men då följer i stället matt genom att vit slår den fängslande pjäsen 2. T×b8. Men det är för magert innehåll för ett problem och vi utlyser därför en tävling i vilken det gäller att göra en tvådragare över samma idé men med minst två temavarianter. Svart kan ju ha flera pjäser som kan fängsla vits temapjäs, som inte alls behöver vara ett T och det är även tänkbart att samma svarta pjäs kan fängsla vits från flera fält och det hela kan även utspelas på en diagonal. Möjligheterna är många, låt fantasien arbeta. En fördel är, om inledningen är sådan att svart får möjlighet att fängsla vits pjäs först sedan första draget är gjort som i skissen. 1. Sa4—c5 hade alltså inte varit en bra inledning, däremot t. ex. Ka4—b3 (vilket dock i skisssen hade givit ett antal bilösningar).

För att så många som möjligt ska få tillfälle att deltaga bestämmes, att envar, som inte förut fått pris i någon större tävling, äger rätt att delaga. Och ill "större tävling" räknar vi inte de tidigare nybörjartävlingarna. För att ingen äldre problemist, som tidigare varit mindre framgångsrik ska behöva kalla sig nybörjare igen, kallar vi det hela träningstävling. Upp till kamp, alla som kan vara med.

Bidrag sändas på diagram och försedda med fullständig lösning till problemred. senast den 31/9 1955. Två priser.

TURNERINGSKALENDER.

Clube de Xadrez Sao Paulo: 2‡ (domare F. W. Nanning, B. Ghirelli, G. Martin), 3‡ (V. Pachmann, V. L. Eaton, G. Martin), Flerdragare (J. Breuer, B. Lindgren, G. Martin) och hjälpmatter i 2 drag (J. R. Neukomn, J. B. Santiago, G. Martin). Högst tre problem i var avdelning. Specialpris till den författare, som erövrar högsta antalet utmärkelser. Frist 31 okt. 1955. Adress: Clube de Xadrez Sao Paulo, Rua 24 de Maio, 250 — 4. andar, Sau Paulo, Brasilien. Märk kuverten "Concurso de composicoes".

Die Schwalbe, 121. tematurn: 3‡ och flerdragare, som fordra precis åtta pjäser i utgångsställningen. Frist 15/12 1955. Adress: C. Schrader, Hamburg 1, Ferdinandstrasse 67, Tyskland.

Express Wieczorny: 3‡-turnering till firande av problemisten Tadeusz Czarneckis 50-årsdag. Frist 31/12 1955. Domare: T. Czarnecki. Adress: Express Wieszorny, Warszawa, Jerozolimskie 125, Polen. Märk kuvertet "Szachy".

Main-Post: Würzburger Schachvereine (stiftad 1865) och Järnvägsschackfören. i Würzburg (1935) jubilera tillsammans med en 2‡-turnering med ovanligt många och höga belöningar. 1—5 pris 100, 50, 30, 25, 20 DM. Tre hedersomn. få vardera 10 DM och ytterligare tre 5 DM. Frist 31/10 1955. Domare: H. Albrecht. Högst tre bidrag från varje förf. Adress. Willy Popp, Würzburg, Gutenbergstrasse 4, Tyskland. Diagrammen förses med motto, lösning och författarnamn.

Helsingin Shakkiklubi: (70-årsjubileum) 2‡ och 3‡. Domare och priser ej tillkännagivna. Frist 1/4 1956. Adress: Matti Myllyniemi, Otaniemi A 23, Finland.

Suomen Tehtäväniekat: Internordisk turnering för 2‡, 3‡, flerdragare och fantasiproblem publicerade 1952 (-femtiotvå). Ett villkor är att problemen tidigare ej erhållit någon utmärkelse av något slag. Frist 31/12 1955. Adress: M. Myllyniemi. Se ovan.

Magasinet: Halvårsturnering för 2‡ och 3‡. Adress. K. A. K. Larsen, Gadevangsvej 10, Hilleröd, Danmark.

Problem: 15. tematurn. för hjälpmatter i valfritt dragantal, i vilka man i utgångsställningen genom retrograd analys kan bevisa, att vit måste vara vid draget. Domare: I. Sztankovsky. Frist 1/10 1955. Adress: Ing N. Petrovic, Zagreb, Marulicev trg 15, Jugoslavien.

Probleemblad 99. tematurnering för 2‡ visande halvlåsning med Maritemat när bägge halvlåsningspjäserna flyttar. Mari temat innebär att efter ett drag av en svart pjäs får vit skenbarligen två mattmöjligheter, men den ena går inte emedan vit då skulle skära av en vit linje, som svart just öppnat. Domare: P. Fenstra Kuiper och F. W. Nanning. Frist 30/9 1955. Adress: G. Smit, J. J. Hamelinkstraat 151, Haarlem, Holland.

FÄRGSTARK INTERNATIONELL TRIO.

10454. B. Ghirelli,
1. omn. Schach-Echo 1954.

Matt i 2 drag.

10455. T. Czarnecki,
Glos Narodu 1947.

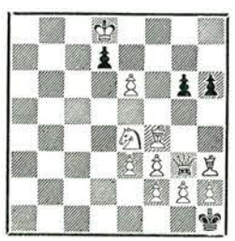

Matt i 3 drag.

10456. J. Breuer,
Die Schwalbe 1953.
1. pris 2. halvår.

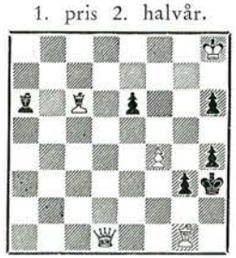

Matt i 4 drag.

Nr 10454. 1. L likg? Sc4! 1. L×c6? Sf5! 1. L×b3? Tg1! 1. Le4! Förförelser med mattförändring.

Nr 10455. 1. Lb8, d6 2. D×d6. 1. —, -d5 2. Dc7. 1. —, d×e6 2. De5. Den uppmärksamme läsaren av detta häfte känner igen kombinationen från ett annat problem.

Nr 10456. 1. Lf3?, h5! 2. Dc2, Lf1 3. Dg6, g2! 1. Db3?, Le2! 1. Df3?, Lc4! Det var ett par svåra förförelser. Lösning: 1. Df5! (hot 2. Lf3), Ld3! 2. Lh1! dragtvång, Lc2 (Lc4, Le2, Le4, Le5) 3. Df3 (Lf3, D×e2, L×e4, Lf3).

Ovanstående problemurval har gjorts med tanke på, att de, som sänder in bidrag till några av de angivna turneringarna, ska få en aning om, hur några här sällan reproducerade domare själva komponerar.

DRAGPLIKTSPROBLEM.

10457. R. Asplund,
1. pris. Norsk Vanföre 1954.

Matt i 2 drag.

10458. H. Hermanson,
2. pris. Norsk Vanföre 1954.

Matt i 2 drag.

10459. C. Promislo,
H.O. 8. Amerik. Schackkongr 1921.

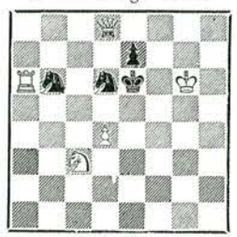

Matt i 2 drag.

I Norsk Vanföres 5. All-round-turnering, 1954, blev det svensk dubbelseger genom R. Asplund och H. Hermanson i huvudgruppen för 2‡. D:o i 2‡-miniatyravd. genom Hermansson (10460. Kb8, De5, Tb7 — Kc6, Lh1, Ba2, d7. 2‡. 1. Dd4.) och R. Asplund (10461. Ke3, Dh3, Lf8, h7 — Kg5, Be4, f7. 2‡. 1. Ld6). Nr 10457 är en dragpliktare, som löses med 1. Dd4, och visar utmärkta mattförändringar. Nr 10458 har 1. Sd4 till nyckel och är också en dragpliktare av god kvalitet. Ur gamla gömmor har vi plockat fram 10459, som visar dragplikt i förening med halvlåsning och ff. Nyckel 1. Dc7.

Som väl envar vet, är dragpliktare en benämning för problem, i vilka det finns en matt klar i diagramställningen på *samtliga* svarta drag (=skenspelet). Svårigheten ligger i att konstruera problemet så, att samma svarta drag i skenspelet och lösningen resulterar i olika matter.

TILL SIST —

10462. J. A. Rusek,
1. pris. Upsala Nya Tidn:s sj‡-turn 1953-54

Självmatt i 4 drag.

10463. I. Sztankovszky,
Schach 1954.

Hjälpmatt i 3 drag.

10464. B. Larsson,
Springaren nr 3000, 1955.

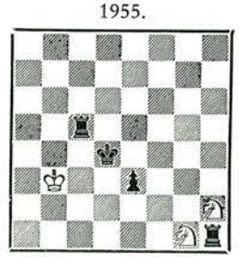

Hjälpmatt i 3 drag.

1. Tg8, d×e4 2. Kh6, Kf5 3. L×d7, Kf6 4. Lh4, T×h4. 1. —, T×e4 2. Kf6, Kh5 3. f8S, Kh6 4. Lf4, T×f4. Ekomatter. Domare i tävlingen var tidningens bästa lösare och en värdigare förstapristagare fanns säkert inte bland de uppgifter, de hade att välja mellan.

A propos hj‡-turn i "Problem" visar vi problem nr 10463. Den intet ont anande lösaren upptäcker väl så småningom följande dragserie: 1. Sc4, e5 2. Se4, d4‡ och tror sig ha bilöst uppgiften. En närmare undersökning visar dock att så ej är fallet, ty vit måste vara vid draget. K kan ej ha flyttat sist och att senaste draget skulle ha varit slag med någon vit B är omöjligt, eftersom den enda saknade svarta pjäsen Lf8 fallit på sitt utgångsfält. Om nu bara vit kan ordna ett tempodrag, går emellertid den angivna dragföljden att använda som lösning om vit får börja (och det måste han tydligen). T. ex. 1. e5, Se4 2. K×b2 (tempo), Sc4 men på grund av schacken går ej 3. d4. Detta var alltså en tematisk förförelse. Lösningen blir 1. e5, L×c3 2. K×c3, Te2 3. d4‡. Men kan man då inte anse den första dragföljden som ett skenspel? Nej! Ty svart får aldrig börja i den givna ställningen. Möjligen kan man tala om ett förförelseskenspel. I en tredra-

(Forts. på sid. 180)

Den del av ICCF-mötet som ägde rum i Hamburg rönte stor publicitet. En stor notis var införd i tidningen "BILD" tidningen med miljonupplagor. Dessutom var det mottagning i hansastaden Hamburgs kulturcentrum. Bilden visar regeringsrådet Stocks samtal med BdF:s turneringsledare Wilhelm, Erik Larsson, A. Elgesem och BdF:s sekr. och utgivaren av FERNSCHACH Hans-Werner von Massow!

INTERNATIONELLT KORRSCHACK

ICCF organiseras om

ICCF höll ett styrelsesammanträde i Amsterdam och Hamburg vid månadsskiftet april/maj. Det kommer att bli historiskt. Det har varit mycket tal om att ansluta ICCF till FIDE i stil med vad vi i Sverige har mellan SSKK och SSF. Korrschack är emellertid så väsensskilt från närschack att de båda förbunden bör gå sina egna vägar, vilket givetvis icke utesluter, att de ändå kan samarbeta för schackets bästa.

Vid styrelsesammanträdet beslöts vidare att försöka decentralisera ICCF:s organisation genom att bilda olika arbetsutskott för förbättring av stadgar, spelregler m. m. En betydligt större stab av turneringsledare behövs för att bättre kunna leda turneringarna. I Ryssland har man en ledare för varje grupp. ICCF vill försöka få en ledare för varje spelklass. De svenskar, som är språkkunniga och intresserade att komma med som turneringsledare, uppmanas kontakta Larsson.

Som första led i decentralisationen kommer det tyska korrschackförbundets BdF att för ICCF:s räkning att ordna europeiska zonturneringar i klasserna C, M, I, II och III. De kommer att följa samma spelregler och kvalifikationsbestämmelser som nuvarande ICCF världsturneringar. Avgiften per grupp blir densamma, Kr. 3:75. Vid anmälan till internationella turneringar bör man därför i fortsättningen alltid ange, om man vill spela med enbart européer eller med motståndare från hela världen. Tyskarna har goda förbindelser med donatorer och många fina priser kan därför påräknas i europaturneringarna. Dessutom kommer de grupper, som startas i år, att ingå i en större tävling, den s. k. europacupen, och vinnaren av högsta klassen kan påräkna att erhålla titeln europamästare!

Om europaturneringarna kommer att slå väl ut, kommer ICCF att licensiera andra kompetenta korrschackförbund att ordna liknande zonturneringar för andra världsdelar än Europa.

Vid styrelsesammanträdet diskuterades även portofrågan. En intervju med FN.s f. d. sekreterare Trygve Lie skulle göras av ICCF-presidenten Elgesem tillsammans med Olaf Barda. Dessutom kommer Larsson att uppsöka världspostföreningen i Bern i sommar. Även publiceringsrätten för korrschackpartier var uppe till behandling.

Semifinaler om VM

Speltiden för kandidatgrupperna om VM har tyvärr måst förlängas, då ännu en del partier återstår, som inte gärna kan dömas av utan att orsaka orättvisor. Vad som redan skett framgår av följande tabeller: (kursiverade spelare är klara för finalen)

Grupp 1 (klar)		1	2	3	4	5	6	7	P:g
1 *Dr Balogh*	(H)	—	½	½	1	1	1	1	28
2 *Batik*	(CS)	½	—	½	1	1	1	1	27½
3 *B. Koch*	(D)	½	½	—	1	1	1	1	27
4 Moser	(CH)	0	0	0	—	½	1	1	14½
5 Johansson	(S)	0	0	0	½	—	½	1	11
6 Nielsen	(DK)	0	0	0	0	½	—	1	8½
7 Tanielian	(BG)	0	0	0	0	0	0	—	0

Poängen angivna efter svartbonussystemet!

Grupp 2		1	2	3	4	5	6	7	P:g
1 Jezek	(CS)	—		1	0	1	1	1	4
2 Nitter	(N)		—		1	½	1	1	3½
3 Monostori	(H)	0		—	½	1	1	1	3½
4 Alv. Johnson	(S)	1	0	½	—	0	½	1	3
5 Rüster	(D)	0	½	0	1	—		½	2
6 Westermann	(DK)	0	0	0	½		—	½	1
7 Crisovan	(CH)	0	0	0	0	½	½	—	1

Nitter räknar med att kunna hålla remi mot Jezek och Monostori.

Grupp 3		1	2	3	4	5	6	7	P:g
1 Borsony	(CS)	—	½		1	1	1	1	4½
2 Smith	(S)	½	—	0	1	1	1	1	4½
3 Milic	(Y)		1	—	1		1	1	4
4 Mondria	(NL)	0	0	0	—	1	1	1	3
5 Kallinger	(A)	0	0		0	—	½	1	1½
6 Firmenich	(D)	0	0	0	0	½	—	1	1½
7 R. Nielsen	(DK)	0	0	0	0	0	0	—	0

Borsony har en mindre fördel i det av Milic alltför mycket fördröjda avgörande partiet för gruppsegern.

Grupp 4 (klar)		1	2	3	4	5	6	7	P:g
1 *Kjellander*	(S)	—	1	1	½	1	1	1	5½
2 Paroulek	(CS)	0	—	1	1	1	1	1	5
3 Ojanen	(SF)	0	0	—	1	½	½	1	3
4 Del Vecchio	(I)	½	0	0	—	½	1	1	3
5 Majstorovic	(Y)	0	0	½	½	—	½	1	2½
6 Frantzén	(N)	0	0	½	0	½	—	½	1½
7 Meyer	(D)	0	0	0	0	0	½	—	½

Grupp 5		1	2	3	4	5	6	7	P:g
1 Lundqvist	(S)	—		1	1	1	1	1	5
2 Secchi	(RA)		—	1	1	1	½	1	4½
3 Bonham	(GB)	0	0	—	½	1	1	1	3½
4 Bernstein	(US)	0	0	½	—	½	1	1	3
5 Sturm	(BW)	0	0	0	½	—	1	1	2½
6 Pereira	(P)	0	½	0	0	0	—	1	1½
7 Rover	(CA)	0	0	0	0	0	0	—	0

Ställningen mellan Lundqvist och Secchi är mycket komplicerad men lutar mera till vinst åt svensken. Argentinaren spelar mycket starkt!

Grupp 6		1	2	3	4	5	6	7	P:g
1 Arnlind	(S)	—	½	½	1	1	1	1	5
2 Pinkus	(US)	½	—	½	½	1	1	1	4½
3 Salm	(AU)	½	½	—	1		1	1	4
4 van Scheltinga		0	½	0	—	1	1	1	3½
5 Meier	(CH)	0	0		0	—	1	1	2
6 Calatayud	(RA)	0	0	0	0	0	—	1	1
7 Schwind	(D)	0	0	0	0	0	0	—	0

Meier står på vinst mot Salm!

Grupp 7		1	2	3	4	5	6	7	P:g
1 Laustsen	(DK)	—	½	1		1	1	1	4½
2 Leens Dijsktra	(NL)	½	—	½	1		1	½	3½
3 Tears	(US)	0	½	—	1		1	1	3½
4 Darragh	(AU)		0	0	—		1	1	2
5 Marchetti	(RA)	0				—	1		1
6 Röhrich	(D)	0	0	0	0	0	—	1	1
7 Gobert	(B)	0	½	0	0		0	—	½

Laustsen har remiställning mot Darragh!

Grupp 8 (klar)

			1	2	3	4	5	6	7	P:g
1	*Bergrasser*	(F)	—	1	1	0	1	1	1	5
2	Schmid	(D)	0	—	1	1	1	1	1	5
3	Szewczyk	(AU)	0	0	—	1	1	1	1	4
4	Eidenfeldt	(S)	1	0	0	—	0	1	1	3
5	Arne Hansen	(DK)	0	0	0	1	—	1	1	3
6	Brask	(US)	0	0	0	0	0	—	1	1
7	van't Veer	(NL)	0	0	0	0	0	0	—	0

Sonneborn gav segern till fransmannen framför storfavoriten Lothar Schmid!

Grupp 9

			1	2	3	4	5	6	7	P:g
1	Endzelins	(AU)	—	½		1	1	1	1	4½
2	Loverdoes	(GR)	½	—	½	½	½	1	1	4
3	Lundholm	(ET)		½	—			1	1	2½
4	Henneberke	(NL)	0	½		—		1	1	2½
5	Hayes	(SA)	0	½			—	1	1	2½
6	Engel	(IL)	0	0	0	0	0	—	1	1
7	Dikshit	(IN)	0	0	0	0	0	0	—	0

Lundholm torde ej få mer än remi mot Endzelins, varför den senares gruppvinst torde vara klar.

Grupp 10 (klar)

			1	2	3	4	5	6	7	P:g
1	*Kaliwoda*	(A)	—	½	½	½	1	1	1	4½
2	Boutteville	(F)	½	—	1	½	0	1	1	4
3	Hooper	(GB)	½	0	—	1	1	½	1	4
4	Korn	(US)	½	½	0	—	½	1	0	2½
5	Krausz	(CH)	0	1	0	½	—	½	0	2
6	David	(IL)	0	0	½	0	½	—	1	2
7	Hakanen	(SF)	0	0	0	1	1	0	—	2

Förkortningarna för länderna är desamma som för nationalitetsmärkena för bilar, som återfinnes i de flesta fickalmanackor!

KS-Olympiaden III

Tyvärr blev inte anslutningen till olympiaden så stor. Endast 12 lag deltar, vilka delats upp i två grupper. Från varje grupp går 2 lag vidare till finalen för att där möta redan kvalificerade tjeckiska, svenska och tyska lag.

Grupp 1: Jugoslavien (Trajkovic, Kazic, Maricic, Jovcic, Letic, Timet), *Norge* (Erik Madsen, Sverre Madsen, Tinnesand, Frang, Austbö, Henry Pettersen), *Danmark* (Stolte, Christensen, Verner, Nielsen, Sloth Jensen, Nick Christensen, Th. Olsen), *Belgien* (Mathot, Lemaire, Rompteau, Maton, Verlinden, Coolen), *Färöarna* (T. Evensen, Olsen, Joensen, Andreasen, Vilhelm, Lützen), *Australien* (Arlauskas, Endzelins, Edwards, Kellner, Poder, Teters), *Finland* (Päivärinta, Ojanen, Massinen, Wikman, Lågland, Hannula).

Grupp 2: Indien (Babur, Chowdhry, Katki, Pradhan, Janakiram, Tulsi), *Argentina* (Lipiniks, Reinhardt, Secchi, Espinoza, Caputto, Marchetti, *Ungern* (Szily, Balogh, Honfi, Szöllösy, Sandor, Nandor), *Österrike* (Watzl, Kaliwoda, Dückstein, Gisselbrecht, Schosswohl, Spitzenberger), *Tyskland* (Schäfer, Junge, Knothe, Jahr, Hrudka, Kracke).

Erik Larsson
Sandvik I, Bromma
(Obs! Ny adress)

Hans Müller—A. Pawelczak:

SCHACHGENIE ALJECHIN

Pris: häftad 12: 50, inb. 16: 50

Postgiro 39 73

SPELÖPPNINGSTEORI

AV DR M. EUWE

— Ett standardverk över den moderna spelöppningsteorin. — Serien består av tolv delar.

I NY, OMARBETAD UPPLAGA HAR UTKOMMIT:

1. **Slutna spel I. Klassisk damgambit: Ortodox med variationer.**
2. **Slutna spel II. Klassisk Damgambit: Cambridge-Springs, Manhattan, Tarrasch.**
3. **Slutna spel III. Damgambit: Slaviskt, Albin, Antagen m. fl. Dambondespel: Colle m. fl.**

Pris per del kr. 3: 25

8. **Halvöppna spel I. Franskt, Caro-Kann.**

Pris kr. 4: 25

9. **Halvöppna spel II. Sicilianskt, Aljechins försvar och diverse.**

Pris kr. 3: 25

10. **Öppna spel I. Spanskt-, Tre- och Fyrspringarspel.**

Pris kr. 6: —

AV DEN GAMLA UPPLAGAN finns följande delar:

4. **Halvslutna spel I. Nimzo-indiskt.**
6. **Halvslutna spel III. Budapest, Blumenfeld, Holländskt m. fl.**
7. **Flankspel.**

Pris pr del kr. 2: 50

11. **Öppna spel II. Tvåspringarspel, Italienskt, Skotskt, Ryskt, Philidor m. fl.**
12. **Öppna spel III. Kungsgambit, Wienerparti, Löparspel, Centrumgambit m. fl.**

Pris pr del kr. 3: 75

BESTÄLLNING sker enklast genom inbetalning å postg. 39 73

MIN FÖRSTA SCHACKBOK

Av KURT RICHTER

Författaren säger i sitt förord bl. a: "Avsikten med denna bok är att försöka ge en mångsidig belysning av schackspelets inneboende skönhetsvärden och på så sätt stimulera läsaren till att ännu mer fördjupa sig i detta ädla spel."

Egentligen är Richters nya bok tillägnad nybörjaren. Genom sitt säreget personliga och levande framställningssätt åstadkommer han likväl metamorfosen, att även herr Mästaren själv kommer att läsa boken med stor behållning och inte utan saknad skiljer sig ifrån den! Enstaka kapitel är värda hela slanten; där finns ett präktigt schacklexikon (A—Ö), en historisk återblick (från Philidor till Botvinnik), ordspråk, citat, anekdoter, grotesker och mycket annat.

Pris kronor 4: 50

Schacklitteratur och Schackmateriel

BOOK: Schackmästaren Gösta Stoltz	häft.	Kr. 12:—
CAPABLANCA: Lärobok i schack	„	9:50
CEDER: Mattförförelseproblem	„	4:25
EKLUND: Att samla schacklitteratur	„	6:—
EUWE: Bondeslutspel o. Tornslutspel, per styck	„	3:25
„ Bedømmelse og Planlægning (dansk)	„	7:50
„ Positions- og Kombinationsspil (dansk)	„	5:—
EUWE—KRAMER: Midtspillet del I	„	3:50
KMOCH: Rubinstein vinner: 100 partier inb.	„	8:25
MANDAL: Den äldre svenska schacklitteraturen	„	1:—
„ Skånes Schackförbunds minnesskrift	„	1:50
NIELSEN: Hvordan man vinder en Gevinststilling	„	6:—
„ Kan de kombinere	„	5:—
„ Kongeangrebet	„	7:—
„ Nimzowitsch, Danmarks Skaklærer	„	11:—
KURT RICHTER: Schackkavalkad del I inb.	„	6:75
„ Schackkavalkad del II inb.	„	6:75
„ Min första schackbok	„	4:50
WIGFORSS: Hur man spelar schack inb.	„	13:50
SCHACKSPEL Lyx	„	13:—
„ Hel springare, filt och bly	„	11:—
„ Hel springare, filt	„	8:25
„ Klubbmodell (fernissad trälåda)	„	5:25
Denna låda passar ej till lyxmodellen.		
SCHACKBRÄDE	„	3.—
SCHACKMATTOR 45×45 (styvt papper)	„	0:75
FICKSCHACKSPEL	„	6:—
„ med lås	„	8:—
„ med pärm av getskinn o. lås	„	17:—
SCHACKPROTOKOLL pr 500 st.	„	7:50
PROTOKOLLHÄFTE, fickformat, 26 protokoll	„	0:75
FÖRSEGLINGSKUVERT per 100 st.	„	2:—
TURNERINGSTABELLER (rondlistor) 6—8—10 spelare, per st.	„	0:03
„ „ 12—14—16 spelare, per st.	„	0:06
KORRESPONDENSKORT pr 100 st.	„	1:70

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Drottninggatan 29 C - Stockholm

Postgiro 3973

AB. ÖREBRO DAGBLADS TRYCKERI - 1955

Pris kr. 2:50